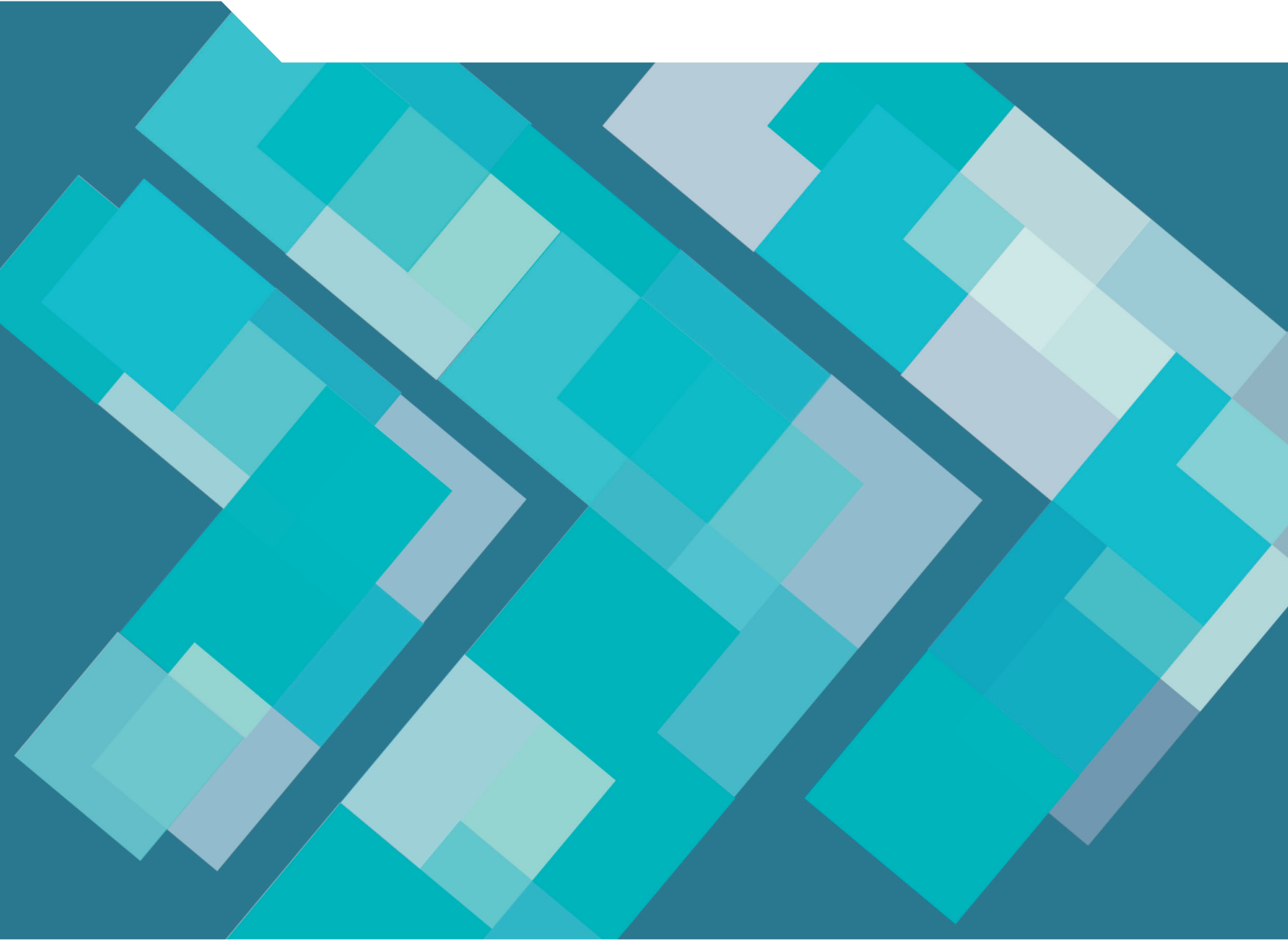

OECD Yönergeleri Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İş Davranışı

OECD Yönergeleri Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İş Davranışı

Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Bildirgesi'nin Taraftarları tarafından, Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İşletme Davranışı Kılavuzu'na ilişkin 2023 değişiklikleri kabul edildi [[OECD/YASAL/0144](#)]. Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İşletme Davranışı Yönergeleri Hakkında Karar [[OECD/YASAL/0307](#)] OECD Konseyi tarafından Bakanlar Düzeyinde kabul edildi. Her ikisine ilişkin Yorumlar OECD Yatırım Komitesi tarafından onaylandı. Önsöz, OECD Genel Sekreteri'nin sorumluluğu altında yayınlanmaktadır ve OECD Üye ülkelerinin resmi görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bu belge ve burada yer alan herhangi bir veri ve harita, herhangi bir bölgenin statüsüne veya üzerindeki egemenliğe, uluslararası sınırların ve hudutların belirlenmesine ve herhangi bir bölgenin, şehrin veya alanın adına halel getirmez.

Lütfen bu yayını şu şekilde kaynak gösterin:

OECD (2023), *OECD Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İş Davranışı Rehberi*, OECD Yayıncılık, Paris, <https://www.oecd.org/10.1787/81f92357-tr>.

ISBN 978-92-64-60598-5 (baskı)

ISBN 978-92-64-81363-2 (pdf)

OECD yayınlarına ilişkin düzeltmeler şu adreste çevrimiçi olarak bulunabilir: www.oecd.org/about/terminology/faq-frequently-asked-questions/.

© OECD 2023

Bu eserin dijital veya basılı olarak kullanımı, şu adreste bulunan Şartlar ve Koşullar tarafından yönetilir: <https://www.oecd.org/termsandconditions/>.

Önsöz

OECD Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İş Davranışı Kılavuzu(*Kılavuzlar*) hükümetlerin çokuluslu işletmelere sürdürülebilir kalkınmaya yönelik iş katkısını artırmak ve iş faaliyetleriyle ilişkili insanların, gezegenin ve toplumun olumsuz etkilerini ele almak için ortaklaşa sunduğu önerilerdir. *Kılavuzlar* hükümetler tarafından daha etkili bir şekilde uygulanması için kurulan Sorumlu İşletme Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları (NCP'ler) adlı benzersiz bir uygulama mekanizması tarafından desteklenmektedir. *Kılavuzlar*.

1976'daki tanıtımından bu yana, *Kılavuzlar* toplumsal zorluklar ve uluslararası iş için gelişen bağlam ışığında amaca uygun kalmak için sürekli olarak güncellendi. 2023 güncellemesi, 2011'deki son incelemelerinden bu yana geçen on yıllık deneyimi yansıtıyor ve toplumların ve işletmelerin karşı karşıya olduğu acil sosyal, çevresel ve teknolojik önceliklere yanıt veriyor. Önemli güncellemeler şunları içerir:

- İşletmelerin iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik konusunda uluslararası kabul görmüş hedeflere uyum sağlamaları için öneriler
- Veri toplama ve kullanımı da dahil olmak üzere teknolojinin geliştirilmesi, finansmanı, satışı, lisanslanması, ticareti ve kullanımı konusunda gerekli özeni gösterme beklentilerinin dahil edilmesi
- İşletmelerin ürün ve hizmetlerinin kullanımıyla ilgili etkiler ve iş ilişkileri konusunda gerekli özeni nasıl göstermeleri gerektiğine dair öneriler
- İşletmelerin davranışlarıyla ilgili endişelerini dile getirenler de dahil olmak üzere risk altındaki kişiler ve gruplar için daha iyi koruma
- Sorumlu iş davranışı bilgilerinin açıklanmasına ilişkin güncellenmiş öneriler
- Her türlü yolsuzluğa yönelik genişletilmiş titiz inceleme önerileri
- İşletmelerin lobi faaliyetlerinin mevzuatla uyumlu olmasını sağlamaları için öneriler *Kılavuzlar*
- Sorumlu İş Davranışı için Ulusal İrtibat Noktalarının görünürlüğünü, etkinliğini ve işlevsel eşdeğerliğini sağlamak için güçlendirilmiş prosedürler

Güncelleme, OECD Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Bildirgesi'ne ve OECD Sorumlu İş Davranışı Çalışma Grubu'na ve OECD Yatırım Komitesi'ne katılan Avrupa Birliği'ne bağlı 51 Taraftar tarafından gerçekleştirildi. Güncelleme, OECD'deki İşletmeler, OECD'ye Bağlı Sendika Danışma Komitesi ve küresel olarak milyonlarca işletmenin, çalışanın ve sivil toplum üyesinin görüşlerini temsil eden OECD Watch adlı kurumsal paydaşların yakın katılımından yararlandı. Süreç ayrıca, dünyanın dört bir yanından ilgili paydaşlara açık iki kamuoyu istişaresini de içeriyordu.

OECD organları ve ilgili sekreterlikleri, OECD'nin tematik bölümlerinin revizyonlarına danışıldı ve katkıda bulunuldu. *Kılavuzlar* Rekabet Komitesi, Tüketici Politikası Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Kalkınma Yardım Komitesi, Dijital Ekonomi Politikası Komitesi, İstihdam, Çalışma ve Sosyal İşler Komitesi, Çevre Politikası Komitesi, Finans Piyasaları Komitesi, Mali İşler Komitesi, Sanayi, Yenilik ve Girişimcilik Komitesi, Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Komitesi, Bilimsel ve Teknolojik Politika Komitesi, KOBİ'ler ve Girişimcilik Komitesi, Ticaret Komitesi, Uluslararası Ticari İşlemlerde Rüşvetle Mücadele Çalışma Grubu ve Kıdemli Kamu Dürüstlüğü Görevlileri Çalışma Grubu da dahil olmak üzere.

Güncelleme, OECD'nin Mali ve İşletme İşleri Müdürlüğü'ndeki Sorumlu İşletme Davranışı Merkezi tarafından desteklendi.

İçindekiler

Önsöz	3
Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Hakkında Bildirge	6
Bölüm I: Sorumlu İşletmeler Konusunda Çokuluslu İşletmeler İçin OECD Kılavuzları	
İş Davranışı	9
Önsöz	10
I. Kavramlar ve İlkeler	12
II. Genel Politikalar	14
III. Açıklama	21
IV. İnsan Hakları	25
V. İstihdam ve Endüstriyel İlişkiler	28
VI. Çevre	33
VII. Rüşvet ve Diğer Yolsuzluk Biçimleriyle Mücadele	39
VIII. Tüketici Çıkarları	43
IX. Bilim, Teknoloji ve Yenilik	46
X. Rekabet	49
XI. Vergilendirme	51
Bölüm II: Çokuluslu İşletmeler için OECD Kılavuzlarının Uygulama Prosedürleri	
Sorumlu İş Davranışı Konusunda İşletmeler	55
Çokuluslu İşletmeler İçin Yönergeler Hakkında Konsey Kararı	
Sorumlu İş Davranışı	56
Prosedürler	58
Uygulama Prosedürlerine İlişkin Yorumlar	63

OECD Yayınlarını şu adresten takip edin:

<https://twitter.com/OECD>

<https://www.facebook.com/theOECD>

<https://www.linkedin.com/company/organizasyon-eco-cooperationdevelopment-organizasyon-cooperation-developpement-eco/>

<https://www.youtube.com/user/OECDiLibrary>

<https://www.oecd.org/newsletters/>

Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Hakkında Bildirge

BAĞLI HÜKÜMETLER¹

DİKKATE ALINARAK:

- Uluslararası yatırımların dünya ekonomisi açısından büyük önem taşıdığını ve ülkelerinin kalkınmasına önemli katkı sağladığını;
- Bu yatırım sürecinde çokuluslu şirketlerin önemli bir rol oynadığını;
- Uluslararası işbirliğinin, yabancı yatırım iklimini iyileştirebileceği, çokuluslu işletmelerin ekonomik, sosyal ve çevresel ilerlemeye sağlayabilecekleri olumlu katkıyı teşvik edebileceği ve bu işletmelerin faaliyetlerinden doğabilecek zorlukları en aza indirebileceği ve çözebileceği;
- Uluslararası yatırım ve çokuluslu işletmelere ilişkin konuların, birbiriyle ilişkili araçlardan oluşan dengeli bir çerçeve aracılığıyla ele alınması yoluyla uluslararası işbirliğinin faydalarının artırılması;

İLAN ETMEK:

Çokuluslu İşletmeler İçin Kılavuzlar

I. Çokuluslu işletmelere, kendi topraklarında veya kendi topraklarından faaliyet gösterenlere, Ek 1'de belirtilen Kılavuzların uygulanmasını birlikte tavsiye ederler.²Önsözde yer alan ve bunların ayrılmaz bir parçası olan hususlar ve mutabakatlar dikkate alınarak;

Ulusal Muamele

II. 1. Katılan hükümetlerin, kamu düzenini koruma, temel güvenlik çıkarlarını koruma ve uluslararası barış ve güvenliğe ilişkin taahhütleri yerine getirme gereksinimleriyle uyumlu olarak, kendi topraklarında faaliyet gösteren ve doğrudan veya dolaylı olarak vatandaşlar tarafından sahip olunan veya kontrol edilen işletmelere izin vermeleri gerekmektedir.

¹18 Haziran 2023 itibarıyla, tüm OECD Üyeleri, Arjantin, Brezilya, Bulgaristan, Hırvatistan, Mısır, Ürdün, Kazakistan, Fas, Peru, Romanya, Tunus, Ukrayna ve Uruguay'ın yanı sıra Taraf'tır. Avrupa Topluluğu, kendi yetki alanına giren konularda Ulusal Muamele bölümüne katılmaya davet edilmiştir.

²Metnin metni *Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İş Davranışı Kılavuzu* Bu yayının I. Bölümünde yeniden üretilmiştir.

diğer bir bağılı hükümetin (bundan böyle "Yabancı Kontrollü İşletmeler" olarak anılacaktır) kendi yasaları, yönetmelikleri ve idari uygulamaları uyarınca, uluslararası hukuka uygun ve benzer durumlarda yerli işletmelere tanınandan daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutulması (bundan böyle "Ulusal Muamele" olarak anılacaktır);

2. Katılan hükümetlerin, katılan hükümetler dışındaki ülkelere karşı "Ulusal Muamele" uygulamasını değerlendirecekleri;

3. Katılan hükümetler, kendi toprak alt bölümlerinin "Ulusal Muamele" uygulamasını sağlamak için çaba göstereceklerdir;

4. Bu Beyanname, katılan hükümetlerin yabancı yatırım girişini veya yabancı işletmelerin kuruluş koşullarını düzenleme hakkıyla ilgili değildir;

Çelişkili Gereksinimler

III. Çokuluslu işletmelere çelişkili gerekliliklerin uygulanmasını önlemek veya en aza indirmek amacıyla işbirliği yapacaklar ve Ek 2'de belirtilen genel hususları ve pratik yaklaşımları dikkate alacaklardır.³

Uluslararası Yatırım Teşvikleri ve Caydırıcıları

IV. 1. Uluslararası doğrudan yatırım alanında işbirliklerini güçlendirme gereğini kabul ettiklerini;

2. Bu nedenle, bu alandaki özel kanunlar, düzenlemeler ve idari uygulamalardan (bundan böyle "tedbirler" olarak anılacaktır) etkilenen taraf hükümetlerin çıkarlarına gereken önemi verme ihtiyacını kabul ederler; bu kanunlar, düzenlemeler ve idari uygulamalar uluslararası doğrudan yatırımlara resmi teşvikler ve caydırıcılar sağlar.

3. Katılan hükümetlerin, bu tür önlemleri mümkün olduğunca şeffaf hale getirmeye çalışacakları, böylece bunların öneminin ve amacının anlaşılabilceğı ve bu önlemlere ilişkin bilgilerin kolayca elde edilebileceğı;

Danışma Prosedürleri

V. Konseyin ilgili Kararları uyarınca yukarıdaki konularda birbirleriyle istişarede bulunmaya hazır olduklarını;

Gözden geçirmek

VI. Katılımcı hükümetler arasında uluslararası yatırım ve çokuluslu işletmelerle ilgili konularda uluslararası ekonomik işbirliğinin etkinliğini artırmak amacıyla yukarıdaki hususları periyodik olarak gözden geçireceklerdir.

³Ek 2, Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Beyannamesi'nin tam versiyonunda bulunabilir, buradan ulaşabilirsiniz:<https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0144>.

Bölüm I: Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İşletme Davranışı Konusunda OECD Kılavuzları

Metin ve Yorum

Önsöz

1. OECD *Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İş Davranışı Kılavuzu* (*Kılavuzlar*) hükümetlerin çokuluslu işletmelere yönelik önerileridir. Taraftarların ortak amacı *Kılavuzlar* işletmelerin ekonomik, çevresel ve sosyal ilerlemeye sağlayabilecekleri olumlu katkıları teşvik etmek ve kapsam dahilindeki konulardaki olumsuz etkileri en aza indirmektir. *Kılavuzlar* bir işletmenin operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkilendirilebilecek. Sorumlu iş davranışı, küresel pazarlarda eşit rekabet koşullarının yaratılmasını sağlayabilir, dinamik ve iyi işleyen bir iş sektörü oluşturabilir ve iklim değişikliğini ele alan ve buna yanıt veren çözümler de dahil olmak üzere sürdürülebilir kalkınma sonuçlarına işletme katkısını artırabilir.
2. The *Kılavuzlar* OECD'nin bir parçasıdır *Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Hakkında Bildirge* [OECD/YASAL/0144]. Taraftarlar *Kılavuzlar* etkinliğini daha da ileriye taşımak için bağlayıcı bir taahhütte bulunmak *OECD'nin Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İşletme Davranışı Rehberi Hakkındaki Konsey Kararı* [OECD/YASAL/0307]. Sorumlu İşletme Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları bu bağlamda merkezi bir rol oynamaktadır.
3. The *Kılavuzlar* Sorumlu ticaret ve yatırımı teşvik etmeyi ve böylece çoğaltmayı amaçlamaktadır dünyanın tüm pazarlarında sürekli katılım ve iyileştirme yoluyla ticaret ve yatırımın faydaları. Uluslararası ticaret ve yatırım, ülkeler ve dünya bölgeleri arasındaki bağları güçlendirir ve derinleştirir ve toplumların sürdürülebilir kalkınma sonuçlarına ulaşması için ihtiyaç duyduğu önemli faydaları üretir; bunlara daha fazla ve daha iyi işlerin yaratılması, beceri geliştirme, yaşam standartlarını iyileştiren ürün ve hizmetlerin sağlanması ve dijital ve yeşil geçişler için gereken finans ve teknolojiye erişim dahildir.
4. The *Kılavuzlar* Taraftarların ülkelerinde veya ülkelerinden faaliyet gösteren işletmelerin sorumlu iş davranışlarına ilişkin ortak beklentilerini ifade eder ve işletmeler ve diğer paydaşlar için yetkili bir referans noktası sağlar. İşletmelerin, kapsanan konulardaki gerçek ve potansiyel olumsuz etkileri nasıl ele aldıklarını belirlemek, önlemek, azaltmak ve hesaba katmak için risk tabanlı bir durum tespiti yapmalarını önerirler. *Kılavuzlar* Bu bağlamda, *Kılavuzlar* her ikisi de sorumlu iş davranışını tanımlama ve uygulama yönündeki özel ve kamusal çabaları tamamlar ve güçlendirir.
5. The *Kılavuzlar* Sorumlu iş yürütme için gönüllü ilkeler ve standartlar sağlamak yürürlükteki yasalar ve uluslararası kabul görmüş standartlarla uyumludur. *Kılavuzlar* yerel hukuk ve uluslararası taahhütlerin konusu olabilir. *Kılavuzlar* işletmelerin yasal olarak uyması gerekenlerin ötesine geçebilecek sorumlu iş davranışına ilişkin önerilerin taslağı. Hükümetlerin işletmelerin aşağıdakilere uyması yönündeki önerisi *Kılavuzlar* hukuki sorumluluk ve yaptırım konularından farklıdır.
6. Ticaret ve yatırım, hukukun üstünlüğü ve medeni alanın korunması ile açık, rekabetçi ve uygun şekilde düzenlenmiş piyasalar bağlamında yürütüldüğünde, çok uluslu işletmelerin sürdürülebilir kalkınmayı destekleme yeteneği büyük ölçüde artar. Hükümetlerin, *Kılavuzlar*, sorumlu iş uygulamalarını yönlendirmek, desteklemek ve teşvik etmek için elverişli bir politika ortamı yaratmak da dahil. Ulusal ve uluslararası düzeyde politika tutarlılığı, sorumlu iş davranışı girişimlerinin uyumunu ve uyumunu teşvik edebilir. Zorunlu ve gönüllü olabilen akıllı bir hükümet yaklaşımları ve önlemleri karışımı

yaklaşımlar ve kapasite oluşturma ve diğer eşlik eden önlemler, bu bağlamda önemlidir. Sorumlu iş davranışına ilişkin belirli politikaların, mevzuatın ve diğer önlemlerin tasarımı, her bir ülkenin politik, idari ve yasal bağlamları tarafından şekillendirilecektir.

7. Siyasi, ekonomik, çevresel, sosyal, fiziksel ve teknolojik çevre uluslararası iş dünyası kapsamlı ve hızlı bir değişimden geçiyor. *Kılavuzlar* kendileri bu değişiklikleri yansıtacak şekilde evrimleşmiştir. Geçtiğimiz on yıllarda, uluslararası ticaret ve finans küresel ekonominin bir payı olarak önemli ölçüde büyümüştür. Büyük işletmeler hala uluslararası ticaret ve yatırımın önemli bir payını oluştururken, küçük ve orta ölçekli işletmelerin sınır ötesi ticareti ve yatırımı da artmış ve bu işletmeler artık uluslararası pazarlarda önemli bir rol oynamaktadır. Çok uluslu işletmeler, yerel muadilleri gibi, daha geniş bir iş düzenlemeleri ve organizasyonel biçim yelpazesini kapsayacak şekilde evrimleşmiştir. Teknolojik gelişmelerin yanı sıra stratejik ittifaklar ve tedarikçiler ve yükleniciler ile daha yakın ilişkiler, işletmenin sınırlarını bulanıklaştırma eğilimindedir. Çok uluslu işletmelerin yapısındaki hızlı evrim, sınır ötesi ticaret ve yatırım payı büyüyen gelişmekte olan ve gelişmekte olan ekonomilerdeki faaliyetlerine de yansır. Gelişmekte olan ve gelişmekte olan ekonomilerde, çok uluslu işletmeler birincil üretim ve çıkarma endüstrilerinin ötesinde imalat, montaj, yerel pazar geliştirme ve hizmetlere çeşitlenmiştir.

8. Ekonomik değişimlerin doğası, kapsamı ve hızı, işletmeler ve paydaşları için yeni stratejik zorluklar ortaya çıkarmıştır. Rekabet güçleri yoğunudur ve çok uluslu işletmeler çeşitli yasal, sosyal ve düzenleyici ortamlarla karşı karşıyadır. Birçok çok uluslu işletme, yüksek iş ahlakı standartlarına saygının büyüme ve karlılıkla el ele gittiğini göstermiştir. İşletmeler, sürdürülebilir kalkınmayı hedefleyen ve ekonomik, çevresel ve sosyal hedefler arasındaki tutarlılığı destekleyen iş modellerini giderek daha fazla uygulamaktadır. İşletmeler ayrıca, sorumlu iş ahlakını neyin oluşturduğu konusunda sosyal diyalogu teşvik etmiş ve çok paydaşlı girişimler bağlamında da dahil olmak üzere paydaşlarla birlikte çalışarak sorumlu iş ahlakı için rehberlik geliştirmiştir.

9. Kabul edilmesi *Kılavuzlar* 1976'da ve sonraki güncellemeleri, işletmelerin sorumlu iş davranışına ilişkin ilke ve standartları takip etmeleri yönündeki artan talebi yansıtmaktadır. Bu gelişmenin başlangıcı, yirminci yüzyılın başlarında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün çalışmalarına kadar uzanmaktadır. Birleşmiş Milletler'in 1948'de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni kabul etmesi bir diğer önemli olaydı. Bunu, sorumlu iş davranışının birçok alanı için geçerli standartların sürekli geliştirilmesi izledi. OECD, çevre, yolsuzlukla mücadele, tüketici çıkarları, kurumsal yönetim, bilim, teknoloji ve inovasyon ve vergilendirme gibi alanları kapsayan standartların geliştirilmesi yoluyla bu sürece önemli katkılarda bulunmuştur.

10. *Kılavuzlar* Sorumlu iş davranışına ilişkin önde gelen uluslararası araç olmaya devam ediyor. *Kılavuzlar* Aynı amaca ulaşmak için kendi yöntemleriyle çalışan çok sayıda işletme, sendika ve diğer sivil toplum örgütleriyle ortaklık kurarak, birbirleriyle ve diğer hükümetlerle işbirliği yaparak bu uygulamaların daha da ileriye taşınması konusunda kararlıdır.

I. Kavramlar ve İlkeler

1. *Kılavuzlar* hükümetler tarafından çokuluslu işletmelere ortaklaşa iletilen önerilerdir. Bunlar, geçerli yasalar ve uluslararası olarak tanınan standartlarla tutarlı iyi uygulama ilkeleri ve standartları sağlar. *Kılavuzlar* işletmeler tarafından gönüllü olarak yapılır ve yasal olarak uygulanabilir değildir. Bununla birlikte, Sözleşme'nin kapsadığı bazı hususlar; *Kılavuzlar* ulusal hukuk veya uluslararası taahhütlerle de düzenlenebilir.
2. Yurt içi yasalara uymak işletmelerin ilk yükümlülüğüdür. *Kılavuzlar* yerel hukuk ve düzenlemelerin yerine geçmez veya bunları geçersiz kılacak şekilde değerlendirilmemelidir. Hükümetlerin, ulusal hukuk ve düzenlemelerle tutarlı ilke ve standartları desteklemedeki başarısızlığı *Kılavuzlar* veya bunlarla ilişkili uluslararası taahhütler, işletmelerin bu yükümlülükleri uyması beklentisini azaltmaz. *Kılavuzlar*, iken *Kılavuzlar* birçok durumda yasanın ötesine uzanmamalı ve bir işletmeyi çelişkili gerekliliklerle karşı karşıya bırakacak durumlara sokmayı amaçlamamalıdır. Ancak, yerel yasa ve yönetmeliklerin, *Kılavuzlar* işletmeler, ulusal hukuku ihlal etmeyecek şekilde bu ilke ve standartlara azami ölçüde uymanın yollarını aramalıdır.
3. Çokuluslu şirketlerin faaliyetleri tüm dünyaya yayıldığından, bu alandaki uluslararası iş birliği tüm ülkelere yayılmalıdır. *Kılavuzlar* kendi topraklarında veya topraklarından faaliyet gösteren işletmeleri aşağıdaki hususlara uymaya teşvik etmek: *Kılavuzlar* Faaliyet gösterdikleri her yerde, her ev sahibi ülkenin özel koşullarını da göz önünde bulundurarak.
4. Çokuluslu işletmelerin kesin bir tanımı, Sözleşmenin amaçları için gerekli değildir. *Kılavuzlar*, iken *Kılavuzlar* hangi kuruluşların uluslararası işletme olarak kabul edilebileceğinin belirlenmesinde geniş bir yaklaşıma izin verir *Kılavuzlar*, bir işletmenin yapısının veya faaliyetlerinin uluslararası niteliği ve ticari biçimi, amacı veya faaliyetleri bu bağlamda dikkate alınması gereken başlıca faktörlerdir. Bu işletmeler ekonominin tüm sektörlerinde faaliyet gösterir. Genellikle birden fazla ülkede kurulmuş ve operasyonlarını çeşitli şekillerde koordine edebilecek şekilde birbirine bağlı şirketlerden veya diğer varlıklardan oluşurlar. Bu varlıklardan bir veya daha fazlası bir gruptaki diğer varlıkların faaliyetleri üzerinde önemli bir etki uygulayabilirken, grup içindeki özerklik dereceleri bir çokuluslu işletmeden diğerine büyük ölçüde değişebilir. Sahiplik özel, Devlet veya karma olabilir. *Kılavuzlar* çokuluslu işletmedeki tüm varlıklara (ana şirketler ve/veya yerel varlıklar) hitap etmektedir. Sorumlulukların aralarındaki gerçek dağılımına göre, farklı varlıkların iş birliği yapması ve uyumun sağlanması için birbirlerine yardımcı olması beklenmektedir. *Kılavuzlar*.
5. *Kılavuzlar* çokuluslu ve yerli işletmeler arasında muamele farklılıkları getirmeyi amaçlamaz; herkes için iyi uygulamaları yansıtır. Buna göre, çokuluslu ve yerli işletmeler, nerede olursa olsun davranışları açısından aynı beklentilere tabidir. *Kılavuzlar* her ikisi için de geçerlidir.
6. Hükümetler, mümkün olan en geniş kapsamda aşağıdaki hususların gözetilmesini teşvik etmek isterler: *Kılavuzlar* Küçük ve orta ölçekli işletmelerin daha büyük işletmelerle aynı kapasiteye sahip olmayabileceği kabul edilirken, *Kılavuzlar* yine de onları gözlemlemeye teşvik edin *Yönergeler* Önerileri mümkün olan en geniş kapsamda yerine getirmek.

7. Taraftarlar *Kılavuzları* Bunları korumacı amaçlarla kullanmamalı veya çokuluslu şirketlerin yatırım yaptığı herhangi bir ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğünü sorgulayacak şekilde kullanmamalıdır.
8. Hükümetler, uluslararası hukuka tabi olarak, çokuluslu işletmelerin kendi yargı yetkileri içinde faaliyet gösterdikleri koşulları belirleme hakkına sahiptir. Çeşitli ülkelerde bulunan çokuluslu bir işletmenin varlıkları, bu ülkelerde geçerli olan yasalara tabidir. Çokuluslu işletmeler Taraftarlar veya üçüncü ülkeler tarafından çelişkili gerekliliklere tabi olduğunda, ilgili hükümetler ortaya çıkabilecek sorunları çözmek amacıyla iyi niyetle iş birliği yapmaya teşvik edilir.
9. Taraftarlar *Kılavuzları* işletmelere karşı adil ve uluslararası hukuka ve sözleşmesel yükümlülüklerle uygun davranma sorumluluklarını yerine getirecekleri anlayışıyla bunları ortaya koymaktadırlar.
10. İşletmeler ile ev sahibi ülke hükümetleri arasında ortaya çıkan hukuki sorunların çözümünü kolaylaştırma aracı olarak tahkim de dahil olmak üzere uygun uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmalarının kullanılması teşvik edilmektedir.
11. Taraftarlar *Kılavuzları* bunları uygulayacak ve kullanımını teşvik edeceklerdir. Sorumlu İşletme Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları kuracaklar ve bu da şunları teşvik edecektir: *Kılavuzlar* ve tüm konuların tartışıldığı bir forum görevi görmektedir. *Kılavuzlar* Taraftarlar ayrıca, yorumlama ve uygulama ile ilgili ilgili endişeleri gidermek için uygun inceleme ve danışma prosedürlerine katılacaklardır. *Kılavuzlar*, ve değişen dünyada güncelliğini korumak.

II. Genel Politikalar

İşletmeler faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki yerleşik politikaları tam olarak dikkate almalı ve diğer paydaşların görüşlerini dikkate almalıdır. Bu bağlamda:

A. İşletmeler şunları yapmalıdır:

1. Sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla ekonomik, çevresel ve sosyal ilerlemeye katkıda bulunmak.
2. Faaliyetlerinden etkilenenlerin uluslararası alanda tanınan insan haklarına saygı gösterin.
3. Yerel toplulukla, iş çevreleri de dahil olmak üzere yakın işbirliği yoluyla yerel kapasite oluşturmaya teşvik etmek ve sağlam ticari uygulama ihtiyacına uygun olarak işletmenin iç ve dış pazarlardaki faaliyetlerini geliştirmek.
4. Özellikle istihdam olanakları yaratarak ve çalışanlara eğitim imkânı sağlayarak insan sermayesinin oluşumunu teşvik etmek.
5. Lobicilik faaliyetlerinde şeffaflık ve dürüstlüğü sağlamak ve insan hakları, çevre, sağlık, güvenlik, işgücü, vergilendirme, mali teşvikler veya diğer konularla ilgili yasal veya düzenleyici çerçevede öngörülmeleyen muafiyetleri talep etmekten veya kabul etmekten kaçınmak.
6. İyi kurumsal yönetim ilkelerini desteklemek ve sürdürmek, iyi kurumsal yönetim uygulamalarını geliştirmek ve uygulamak, tüm işletme grupları dahil olmak üzere.
7. İşletmeler ile faaliyet gösterdikleri toplumlar arasında güven ve karşılıklı güven ilişkisini geliştiren etkili özdenetim uygulamaları ve yönetim sistemleri geliştirmek ve uygulamak.
8. Çokuluslu şirketlerde çalışan işçilerin şirket politikalarıyla ilgili olarak bilinçlendirilmesini ve bu politikalara uymasını, eğitim programları da dahil olmak üzere bu politikaların uygun şekilde yaygınlaştırılması yoluyla teşvik etmek.
9. Yasalara aykırı uygulamalar hakkında yönetime veya uygun olduğu takdirde yetkili kamu makamlarına iyi niyetli bildirimlerde bulunan işçilere, sendika temsilcilerine veya diğer işçi temsilcilerine karşı ayrımcı veya disiplin edici işlem yapmaktan veya başka şekillerde misilleme yapmaktan kaçının. *Kılavuzlar* veya işletmenin politikaları.
10. İşletmenin ticari ilişkisi bulunan kuruluşlar da dahil olmak üzere, işletmenin operasyonları, ürünleri veya hizmetleriyle ilişkili gerçek veya potansiyel olumsuz etkilerle ilgili endişeleri araştırmayı veya dile getirmeyi amaçlayan veya dile getiren kişilere veya gruplara karşı misilleme kullanımından kaçının ve bunu önlemek için adımlar atın. Bu, bireylerin ve grupların endişelerini dile getirmek için kendilerini güvende hissedebilecekleri bir ortamı teşvik etmeyi ve ilgili durumlarda misillemelerin olumsuz etkilerinin ortaya çıktığında giderilmesine katkıda bulunmayı içerir.
11. Örneğin, 12 ve 13 numaralı paragraflarda açıklandığı gibi gerçek ve potansiyel olumsuz etkileri belirlemek, önlemek ve azaltmak için risk tabanlı durum tespiti yapın ve bu etkilerin nasıl ele alındığını açıklayın. Durum tespitinin niteliği ve kapsamı, belirli bir durumun koşullarına bağlıdır.

12. Bu Sözleşme kapsamındaki konularda olumsuz etkilere neden olmaktan veya katkıda bulunmaktan kaçının. *Kılavuzlar*, kendi faaliyetleri yoluyla ve olumsuz etkilerin ortaya çıkması halinde, bu etkilerin giderilmesi için önlemler alarak veya bu konuda işbirliği yaparak bu etkileri ele alırlar.
13. Olumsuz bir etkiyi, bir ticari ilişki yoluyla doğrudan kendi operasyonları, ürünleri veya hizmetleriyle bağlantılı olmasına rağmen, katkıda bulunmadıkları durumlarda önlemeye veya azaltmaya çalışmak. Bu, olumsuz bir etkiye neden olan varlıktan, ticari ilişki içinde olduğu kuruluşa sorumluluğu kaydırmak anlamına gelmez.
14. Kapsama giren konularla ilgili olumsuz etkilerin ele alınmasının yanı sıra, *Kılavuzlar*, mümkün olduğu durumlarda, bir işletmenin ticari ilişki içerisinde olduğu kuruluşları, sorumlu iş davranışı ilkelerini, işletmenin ticari faaliyetleriyle uyumlu olacak şekilde uygulamaya teşvik etmek; *Kılavuzlar*.
15. Gerekli özeni göstermenin bir parçası olarak ve kendilerini önemli ölçüde etkileyebilecek faaliyetlerle ilgili olarak görüşlerinin dikkate alınması için fırsatlar sağlamak amacıyla ilgili paydaşlarla veya onların meşru temsilcileriyle anlamlı bir şekilde etkileşim kurun. *Kılavuzlar*.
16. Siyasi faaliyetlere uygunsuz bir şekilde katılmaktan kaçının.

B. İşletmelerin şunları yapması teşvik edilir:

1. Uygun olduğu durumlarda, sorumlu iş yapma konusunda özel veya çok paydaşlı girişimlere ve sosyal diyaloga katılın veya destekleyin; ancak bu girişimlerin, gelişmekte olan ekonomiler üzerindeki sosyal ve ekonomik etkilerinin ve uluslararası alanda kabul görmüş mevcut standartların gerektiği gibi dikkate alınmasını sağlayın.

Bölüm II'ye İlişkin Açıklama: Genel Politikalar

1. Genel Politikalar bölümü *Kılavuzlar* belirli öneriler içeren ilk kitaptır işletmeler. Bu nedenle, sonraki bölümlerdeki belirli öneriler için tonu belirlemek ve ortak temel ilkeler oluşturmak önemlidir.
2. İşletmelerin, kalkınma ve kalkınmada hükümetlerle işbirliği yapmaları teşvik edilmektedir. Politikaların ve yasaların uygulanması. Yerel topluluk ve faaliyetlerinden olumsuz etkilenen veya potansiyel olarak olumsuz etkilenenler ile ticari çıkarlar da dahil olmak üzere toplumdaki diğer paydaşların görüşlerinin dikkate alınması bu süreci zenginleştirebilir. Ayrıca hükümetlerin işletmelerle ilişkilerinde şeffaf olmaları ve bu konularda işletmelere danışmaları gerektiği de kabul edilmektedir. İşletmeler, sosyal ortaklar ve sivil toplum örgütleri ve sendikalar gibi diğer paydaşlar, hem gönüllü hem de düzenleyici yaklaşımların geliştirilmesi ve kullanımında hükümetle ortak olarak görülmelidir (bunların *Kılavuzlar* (bir unsurdur) onları etkileyen politikalara.
3. Çokuluslu şirketlerin faaliyetleri ile sürdürülebilir kalkınma arasında herhangi bir çelişki olmamalıdır ve *Kılavuzlar* Bu bağlamda tamamlayıcılıkları teşvik etmek amaçlanmıştır. Gerçekten de, ekonomik, sosyal ve çevresel ilerleme arasındaki bağlantılar, sürdürülebilir kalkınma hedefini ilerletmek için önemli bir araçtır.¹
4. Bölüm IV, A.2 paragrafındaki genel insan hakları tavsiyesini ayrıntılı olarak açıklamaktadır.

¹Sürdürülebilir kalkınmanın 1987 Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu'nun (Brundtland Komisyonu) en yaygın kabul gören tanımlarından biri şudur: "Gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneğini tehlikeye atmadan bugünün ihtiyaçlarını karşılayan kalkınma". Küresel yoksulluğu ortadan kaldırma, gezegeni koruma ve tüm insanların barış ve refahtan yararlanmasını sağlama gibi küresel hedefler bu bağlamda önemli bir referans noktasıdır.

5. The *Kılavuzlar* Ayrıca çokuluslu işletmelerin katkılarını da kabul ediyor ve teşvik ediyoruz yerel topluluklardaki faaliyetlerinin bir sonucu olarak yerel kapasite inşasına katkıda bulunabilir. Benzer şekilde, insan sermayesi oluşumuna ilişkin öneri, çokuluslu işletmelerin çalışanlarına sunabileceği bireysel insan gelişimine katkının açık ve ileriye dönük bir kabuldür ve yalnızca işe alma uygulamalarını değil, aynı zamanda eğitim ve diğer çalışan gelişimini de kapsar. İnsan sermayesi oluşumu ayrıca işe alma uygulamalarında ve terfi uygulamalarında ayrımcılık yapılmaması kavramını, yaşam boyu öğrenmeyi ve diğer iş başında eğitimleri de içerir.

6. İşletmeler kamu söylemine özgürce katılırlar. Kamu savunuculuğu yaparken işletmeler, *Lobicilikte Şeffaflık ve Dürüstlük İlkelerine İlişkin Tavsiye [OECD/YASAL/0379]* ve lobi faaliyetlerinin, Sözleşme'nin kapsadığı konulardaki taahhütleri ve hedefleriyle tutarlı olmasını sağlamak *Kılavuzlar*. Hükümetler, kamu görevlilerinin lobi faaliyetleriyle ilgili risklere uyarlanmış bir kamu bütünlüğü çerçevesi oluşturmaktan sorumludur. *Kılavuzlar* genel olarak, işletmelerin insan hakları, çevre, sağlık, güvenlik, işgücü, vergilendirme ve finansal teşvikler gibi diğer konularla ilgili yasal veya düzenleyici çerçevede öngörülmeyen muafiyetleri güvence altına almak için çaba göstermekten kaçınmalarını, bir işletmenin yasal veya düzenleyici çerçevede değişiklik talep etme hakkını ihlal etmeden, tavsiye eder. "Veya kabul etmek" kelimeleri ayrıca bu muafiyetleri sunmada Devletin rolüne dikkat çeker. Bu tür hükümler geleneksel olarak hükümetlere yönelik olsa da, çokuluslu işletmeler için de doğrudan ilgilidir. Ancak, önemli olan, meşru kamu politikası nedenleriyle, kanunlardan veya diğer politikalardan belirli muafiyetlerin bu kanunlarla tutarlı olabileceği durumlar olmasıdır. Çevre ve rekabet politikası bölümleri örnekler sunmaktadır.

7. The *Kılavuzlar* işletmelerin iyi kurumsal yönetim uygulamalarını uygulamalarını tavsiye ediyoruz *G20/OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri [OECD/YASAL/0413]*. İlkeler, hissedarların eşit muamelesi de dahil olmak üzere hissedar haklarının korunmasını ve kullanımının kolaylaştırılmasını talep eder. İşletmeler, yasa veya karşılıklı anlaşmalar yoluyla belirlenen paydaş haklarına saygı göstermeli ve paydaşlarla servet, iş ve sürdürülebilir ve dayanıklı işletmeler yaratmada aktif iş birliğini teşvik etmelidir.

8. İlkeler, ana şirketin yönetim kurulundan, işletmenin stratejik rehberliğini, yönetimin etkili bir şekilde izlenmesini ve paydaşların çıkarlarını göz önünde bulundurarak işletmeye ve hissedarlara karşı hesap verebilir olmasını talep eder. Bu sorumlulukları üstlenirken, yönetim kurulunun bağımsız denetim, uygun kontrol sistemleri, özellikle risk yönetimi ve finansal ve operasyonel kontrol ve yasa ve ilgili standartlara uyum dahil olmak üzere işletmenin muhasebe ve finansal raporlama sistemlerinin bütünlüğünü sağlaması gerekir.

9. İlkeler, işletme grupları içindeki halka açık şirketlere kadar uzanır, ancak yönetim kurulları bağlı kuruluşların, kuruluş yetki alanlarındaki yasalara göre yükümlülükleri olabilir. Uygunluk ve kontrol sistemleri mümkün olduğunca bu bağlı kuruluşlara kadar uzanmalıdır. Ayrıca, yönetim kurulunun yönetişimi izlemesi, grup genelinde net yönetim hesap verebilirliği hatları sağlamak için iç yapıların sürekli olarak incelenmesini içerir.

10. Devlete ait çokuluslu işletmeler, özel işletmelerle aynı tavsiyelere tabidir, ancak bir Devlet nihai sahibi olduğunda kamu denetimi genellikle daha da artar. *OECD Kamu İşletmelerinin Kurumsal Yönetimine İlişkin Kılavuzları* Bu işletmeler için yararlı ve özel olarak hazırlanmış bir rehber niteliğindedir ve sundukları öneriler yönetişimi önemli ölçüde iyileştirebilir.

11. Yasal ve kurumsal düzenleyici çerçevenin iyileştirilmesinde birincil sorumluluk hükümetlerde olsa da, işletmelerin iyi kurumsal yönetişimi uygulamaları için güçlü bir iş modeli bulunmaktadır.

12. Hükümet dışı özdüzenleyici araçların ve eylemlerin artan ağı, kurumsal davranışın yönlerini ve iş dünyası ile toplum arasındaki ilişkileri ele almaktadır. Bu bağlamda finans sektöründe ilginç gelişmeler kaydedilmektedir. İşletmeler,

faaliyetlerin sıklıkla sosyal ve çevresel etkileri vardır. Özdüzenleme uygulamaları ve yönetim sistemlerinin kurulması ve bu hedeflere ulaşma konusunda hassas olan işletmelerin ilgili çok paydaşlı girişimlere katılımı - dolayısıyla sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmaları - bunun bir örneğidir. Özdüzenleme uygulamaları ve çok paydaşlı girişimler güvenilir ve şeffaf olmalıdır. Bu tür girişimler sorumlu iş davranışı gerekli özeni, ilgili uluslararası standartlarla uyum gibi konulara odaklandığında *Kılavuzlar* Bu tür girişimlerde bulunan işletmeler için karmaşıklığı ve maliyeti azaltırken daha fazla etkinlik sağlayabilir. Buna karşılık, bu tür uygulamaları geliştirmek, işletmeler ve faaliyet gösterdikleri toplumlar arasındaki yapıcı ilişkileri daha da ileriye taşıyabilir. İşletmeler bir endüstri veya çok paydaşlı düzeyde iş birliği yapabilseler de, gerekli özeni göstermelerinin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktan bireysel olarak sorumlu kalırlar.

13. Etkili ödenetim uygulamalarının ardından, işletmelerin çalışanlarının şirket politikaları konusunda farkındalıklarını artırmaları doğal olarak beklenir. Ayrıca, zamanında düzeltici eylem yapılmaması veya olumsuz istihdam eylemi riskiyle karşı karşıya kalmaları durumunda yasayı ihlal eden uygulamaları yetkili kamu makamlarına bildiren çalışanların korunması da dahil olmak üzere, gerçek "ihbarcı" faaliyetlerini korumak için güvenlik önlemleri de önerilir. Bölüm VII'de tartışılan yolsuzlukla mücadele ile ilgili iç kontroller, etik ve uyum programları ve çevresel girişimler için özellikle önemli olmakla birlikte, bu tür bir koruma, *Kılavuzlar*.

14. İşletmeler, faaliyetleri veya iş ilişkisi içinde oldukları kuruluşların faaliyetleriyle ilgili olumsuz etkilere ilişkin endişelerin güvenli bir şekilde ifade edilebileceği bir alan yaratmak için adımlar atmalıdır. Misilleme kullanımından kaçınmak ve bunu önlemek için adımlar atmak, toplumsal alanı korumak ve bu tür endişeleri araştırmayı, ifade etmeyi veya bildirmeyi amaçlayan veya yapan gruplara ve bireylere zarar gelmesini önlemek için önemlidir. Misilleme, tehditler, itibar karalamaları, hakaretler, taciz, sindirme, gözetim, kamu katılımına karşı stratejik davalar, yasal faaliyetleri suç sayma girişimleri, fiziksel saldırılar ve cinayetler gibi eleştirmenleri sansürlenmeyi, sindirmeyi, zarar vermeyi veya susturmayı amaçlayan misilleme veya ayrımcı eylemleri içerir.

15. Aşağıdaki amaçlar doğrultusunda: *Kılavuzlar*, durum tespiti, işletmelerin gerçek ve potansiyel olumsuz etkilerini iş karar alma ve risk yönetim sistemlerinin ayrılmaz bir parçası olarak nasıl ele aldıklarını belirleyebilecekleri, önleyebilecekleri, azaltabilecekleri ve hesaplayabilecekleri süreç olarak anlaşılmaktadır. Sorumlu İş Davranışı için OECD Durum Tespiti Rehberi ve OECD sektör durum tespiti rehberleri, işletmelerin durum tespiti tavsiyesini anlamalarına ve uygulamalarına yardımcı olur *Kılavuzlar*. Ayrıca, sorumlu iş davranışı için risk temelli özen yükümlülüğü konusunda hükümetler ve paydaşlar arasında ortak bir anlayış geliştirmeyi amaçlamaktadırlar. Bu amaçla, OECD Sorumlu İş Davranışı İçin Özen Yükümlülüğü Kılavuzu, hükümetlerin aktif olarak desteklemeyi ve izlemeyi taahhüt ettiği bir özen yükümlülüğü çerçevesi ortaya koymaktadır. Aşağıdaki önlemleri özetlemektedir: 1. sorumlu iş davranışını politikalara ve yönetim sistemlerine yerleştirmek; 2. işletmenin operasyonları, ürünleri veya hizmetleriyle ilişkili gerçek ve potansiyel olumsuz etkileri belirlemek ve değerlendirmek; 3. olumsuz etkileri durdurmak, önlemek ve azaltmak; 4. uygulamayı ve sonuçları izlemek; 5. etkilerin nasıl ele alındığını iletmek; ve 6. uygun olduğunda iyileştirme sağlamak veya iyileştirmede işbirliği yapmak. Ayrıca, bu önlemleri uygulamak için pratik eylemler de önermektedir. Özen yükümlülüğü kılavuzunda belirtilen her pratik eylem her durum için uygun olmayacaktır.

16. Durum tespiti, işletmenin kendisi için önemli riskleri belirlemenin ve yönetmenin ötesine geçerek, kapsam dahilindeki konularla ilgili olumsuz etki risklerini de kapsayacak şekilde daha geniş kurumsal risk yönetim sistemlerine dahil edilebilir. *Kılavuzlar*. Potansiyel etkiler önleme veya azaltma yoluyla ele alınacakken, gerçek etkiler iyileştirme yoluyla ele alınacaktır. *Kılavuzlar* A.12 ve A.13 paragraflarında açıklandığı gibi, işletme tarafından yaratılan veya katkıda bulunulan veya doğrudan bir iş ilişkisiyle faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle bağlantılı olan olumsuz etkileri ilgilendirir. Durum tespiti, işletmelerin bu tür olumsuz etkilerden kaçınmasına yardımcı olabilir. Bu önerinin amaçları doğrultusunda, olumsuz bir etkiye 'katkıda bulunmak' önemli bir katkı olarak yorumlanmalıdır, yani başka bir varlığın olumsuz bir etkiye neden olmasını sağlayan, kolaylaştıran veya teşvik eden bir faaliyet

olumsuz bir etkidir ve küçük veya önemsiz katkıları içermez. Bir işletmenin olumsuz etkiyle ilişkisi statik değildir. Örneğin durumlar geliştikçe ve belirlenen riskleri ve etkileri ele almak için gereken özenin ve atılan adımların etkilerin oluşma riskini azaltma derecesine bağlı olarak değişebilir.

17. 'Ticari ilişki' terimi, iş ortakları, alt yükleniciler, franchise sahipleri, yatırım yapılan şirketler, müşteriler ve ortak girişim ortakları, tedarik zincirindeki, işletmenin kendi operasyonlarına, ürünlerine veya hizmetlerine katkıda bulunan ürün veya hizmetleri tedarik eden veya işletmeden ürün veya hizmetleri alan, lisanslayan, satın alan veya kullanan kuruluşlar ve doğrudan operasyonlarına, ürünlerine veya hizmetlerine bağlı diğer Devlet dışı veya Devlet kuruluşları ile ilişkileri içerir. Bir ticari, ticari veya hükümet faaliyeti ile ilgisi olmayan amaçlar için hareket eden gerçek kişiler olan bireysel tüketicilerle ilişkiler, genellikle 'ticari ilişki' olarak kabul edilmez. *Kılavuzlar* bir işletme bunların neden olduğu olumsuz etkilere katkıda bulunabilmesine rağmen. İş ilişkileri, sözleşmesel, 'birinci kademe' veya acil ilişkilerin ötesindeki ilişkileri içerir. Bir işletmenin iş ilişkisi içinde olduğu varlıklar, Taraftarlar'da veya Taraftarlar'dan faaliyet gösteriyor olabilir veya olmayabilir. Bir işletmenin A.11 paragrafında açıklandığı gibi gerçek ve potansiyel olumsuz etkileri belirleme, önleme ve azaltma yeteneği, Yorum paragrafı 24'te açıklandığı gibi, farklı iş ilişkisi türlerine ve diğer faktörlere bağlı olarak değişebilir.

18. A.11 paragrafındaki tavsiye, aşağıdaki hususlara uygulanır: *Kılavuzlar* bir işletmenin faaliyetleri, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkili olumsuz etkilerle ilgili olanlar, A.11 paragrafındaki öneri Rekabet ve Vergilendirme bölümleri için geçerli değildir. *Kılavuzlar*, Uygun özen yükümlülüğüne ilişkin tavsiyeler A.11-13 paragrafları ve ilgili yorumlar doğrultusunda okunmalıdır.

19. Belirli bir duruma uygun olarak atılması gereken özel adımlar gibi gerekli özenin niteliği ve kapsamı, bir işletmenin faaliyetlerinin bağlamı, belirli tavsiyeler gibi faktörlerden etkilenecektir. *Kılavuzlar*, ve işletmenin büyüklüğüne, olumsuz bir etkiyle olan ilişkisine ve olumsuz etkilerin ciddiyetine orantılı olmalıdır. Bu bağlamda, bir işletmenin gerekli özeni göstermek için aldığı önlemler risk bazlı, olumsuz etkinin ciddiyetine ve olasılığına uygun ve bağlamına uygun ve orantılı olmalıdır. Belirlenen tüm etkileri aynı anda ele almak mümkün olmadığında, bir işletme eylemde bulunma sırasını olumsuz etkinin ciddiyetine ve olasılığına göre önceliklendirmelidir.

20. *Kılavuzlar* Çoğu işletmenin, iş ilişkisi içinde olduğu tüm bireysel varlıkları değerlendirmesinin veya onlarla etkileşim kurmasının mümkün olmayabileceğini kabul edin. İşletmelerin çok sayıda tedarikçisi ve diğer iş ilişkileri varsa, olumsuz etki riskinin en önemli olduğu genel alanları belirlemeleri ve bu risk değerlendirmesine dayanarak, bu alanları Yorum paragraf 19'da özetlenen önlemler doğrultusunda gerekli özeni göstermeye öncelik vermeleri teşvik edilir. Bir işletmenin ürün veya hizmetleriyle ilgili risk temelli gerekli özen, ürünün veya hizmetin amaçlanan amacına uygun olarak kullanımıyla ilgili bilinen veya makul ölçüde öngörülebilir koşulları veya olumsuz etkilere yol açabilecek makul ölçüde öngörülebilir uygunsuz kullanım veya kötüye kullanım koşulları altında dikkate alınmalıdır. Belirli konularla ilgili gerekli özen için özel öneriler ilgili bölümlerde verilmiştir.

21. Bir işletme olumsuz bir etkiye neden oluyorsa veya neden olma ihtimali varsa, bu etkiyi durdurmak veya önlemek için gerekli adımları atmalıdır.

22. Bir işletme olumsuz bir etkiye katkıda bulunuyorsa veya katkıda bulunabilecekse, katkısını durdurmak veya engellemek için gerekli adımları atmalı ve kalan etkileri mümkün olan en büyük ölçüde azaltmak için kaldıraç gücünü kullanmalıdır. Kaldıraç, işletmenin zarara neden olan kuruluşun yanlış uygulamalarında değişiklik yapma yeteneğine sahip olduğu durumlarda var sayılır.

23. The *Kılavuzlar* sorumluluğun bir olaya neden olan bir varlıktan kaydırılmaması gerektiğini kabul edin olumsuz etki. Bu bağlamda, bir işletmenin bir iş ilişkisi aracılığıyla olumsuz bir etkiyle doğrudan bağlantılı olduğu, ancak buna neden olmadığı veya katkıda bulunmadığı durumlarda, telafi sağlamaktan sorumlu değildir, ancak bunu yapmada bir rol alabilir, ancak olumsuz etkiye neden olan kuruluşu etkilemek için tek başına veya diğer kuruluşlarla işbirliği içinde kaldırıcı kullanmaktan sorumludur. Bir işletmenin yeterli kaldırıcı olmadığı durumlarda, kaldırıcını artırmanın yollarını düşünmelidir. İşletmeler, iş ilişkisi içinde olduğu kuruluşları etkilemek için kaldırıcı çeşitli şekillerde kullanabilir veya artırabilir, örneğin, destek, eğitim ve kapasite geliştirme yoluyla; etkileri önlemeleri ve/veya azaltmaları için onları teşvik etmek için katılım; özellikle yönetim sözleşmeleri, potansiyel tedarikçiler için ön yeterlilik gereklilikleri, oylama güvenleri ve lisans veya franchise anlaşmaları gibi ticari sözleşmelerde sorumlu iş davranışı ve gerekli özen konusunda beklentiler oluşturma; iş teşviklerini sorumlu iş davranışı performansı ile ilişkilendirme; düzenleyiciler ve politika yapıcılarla sorumlu iş davranışı konularında etkileşim kurma; Sorumlu iş davranışına ilişkin beklentilere uyulmaması durumunda sorumlu bir şekilde ayrılma olasılığını iletmek, kaldırıcı oluşturmak için diğer işletmelerle (sektörel, risk veya ülke düzeyinde) işbirliği yapmak ve sorumlu iş davranışına ilişkin ortak standartları uygulamak. Belirlenen risklere uygun yanıtı belirlemede önemli olan diğer faktörler arasında olumsuz etkilerin şiddeti ve olasılığı ve tedarikçinin işletme için ne kadar önemli olduğu yer alır.

24. *Kılavuzlar* işletmelerin iş ilişkisi içinde oldukları varlıkların davranışlarında değişiklik yaratmak için sahip oldukları veya oluşturabilecekleri kaldırıcı derecesi üzerinde pratik sınırlamalar olduğunu kabul edin. Bunlar ürün ve/veya hizmet özellikleri, tedarikçilerin ve diğer iş ilişkilerinin sayısı, tedarik zincirinin yapısı ve karmaşıklığı veya söz konusu bir iş ilişkisinin veya olumsuz etkinin doğası ile ilgilidir. Örneğin, bazı durumlarda bir hizmet sunulduğunda veya bir ürün satıldığında veya yeniden satıldığında, işletmelerin etkilerini izleme veya kaldırıcı kullanma veya oluşturma yetenekleri azalmış olabilir. Bu gibi durumlarda gerçek ve potansiyel etkileri belirleme ve önleyici veya hafifletici eylemlerde bulunma çabaları satış noktasında ve öncesinde özellikle önemli olabilir.

25. İş ilişkisine ilişkin uygun yanıtlar, risk azaltma çabaları boyunca ilişkinin devam ettirilmesini; devam eden risk azaltmayı sürdürürken ilişkinin geçici olarak askıya alınmasını; veya son çare olarak, azaltma girişimlerinin başarısız olmasından sonra veya işletmenin azaltmayı uygulanabilir görmemesi veya olumsuz etkinin ciddiyeti nedeniyle bir iş ilişkisinden ayrılmayı içerebilir. İşletmelerin ilişkiyi sürdürmesi ve zaman içinde gerçekçi bir olasılık veya gerçek bir iyileşme göstermesi mümkün olduğunda, böyle bir yaklaşım genellikle ayrılmaya tercih edilir. İşletme ayrıca ayrılma kararıyla ilgili olası sosyal, çevresel ve ekonomik olumsuz etkileri de hesaba katmalıdır. Ayrılmaya karar verirken, işletmeler bunu zamanında ilgili paydaşlarla anlamlı istişarelerde bulunarak ve mümkün olduğunda ayrılmalarıyla ilgili olumsuz etkileri önlemek veya azaltmak için makul ve uygun önlemler alarak sorumlu bir şekilde yapmalıdır.

26. İşletmeler, personel eğitimi ve diğer kapasite geliştirme biçimleri de dahil olmak üzere diğer paydaşlarla işbirliği yaparak performanslarını iyileştirmek için tedarikçiler ve iş ilişkisi içinde oldukları diğer kuruluşlarla da etkileşimde bulunabilir ve sorumlu iş yapma ilkelerinin, bu ilkelerle uyumlu bir şekilde bütünleştirilmesini destekleyebilirler. *Kılavuzlar* iş uygulamalarına dahil etmek. Bu bağlamda, iş ilişkisi içinde oldukları küçük ve orta ölçekli işletmelerle etkileşim kurmak ve onları desteklemek özellikle önemlidir. Bir işletmenin iş ilişkisi içinde olduğu varlıklar, örneğin farklı alıcılar veya hizmet sağlayıcılar tarafından uygulanan çelişkili gerekliliklere potansiyel olarak maruz kalıyorsa, işletmeler, rekabeti engelleyici endişelere gereken özen gösterilerek, bilgi paylaşımı da dahil olmak üzere, gerekli özen politikalarını ve risk yönetimi stratejilerini koordine etmek için diğer işletmelerle sektör çapında iş birliği çabalarına katılmaya teşvik edilir.

27. İşletmelerin ayrıca, sorumlu iş davranışı konusunda özel veya çok paydaşlı girişimlere ve sosyal diyaloga katılmaları teşvik edilmektedir; bu tür girişimler, aşağıdakiler uyarınca yürütülmektedir: *Kararı*

OECD Konseyi Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İşletme Davranışı Rehberi, Ekli Prosedürler de dahil olmak üzere.

28. Anlamlı paydaş katılımı, gerekli özeni gösterme sürecinin temel bir bileşenidir. Bazı durumlarda, paydaş katılımı kendi başına bir hak da olabilir. Paydaş katılımı, örneğin toplantılar, duruşmalar veya danışma işlemleri yoluyla ilgili paydaşlarla etkileşimli katılım süreçlerini içerir. İlgili paydaşlar, bu Sözleşmenin kapsadığı konularla ilgili hak veya çıkarlara sahip kişiler veya gruplar veya bunların meşru temsilcileridir. *Kılavuzlar* işletmenin operasyonları, ürünleri veya hizmetleriyle ilişkili olumsuz etkilerden etkilenen veya etkilenebilecek olan. İşletmeler, katılım için en ciddi şekilde etkilenen veya potansiyel olarak etkilenen paydaşlara öncelik verebilir. Paydaşlar üzerindeki etki derecesi, katılımın derecesini bilgilendirebilir. Anlamlı paydaş katılımı, her iki taraftaki katılımcılar tarafından iyi niyetle yürütülen ve paydaşların görüşlerine duyarlı olan, iki yönlü devam eden paydaş katılımını ifade eder. Paydaş katılımının anlamlı ve etkili olmasını sağlamak için, paydaşlar için zamanında, erişilebilir, uygun ve güvenli olmasını sağlamak ve savunmasız veya marjinalleştirilmiş konumlardaki paydaşlarla etkileşime girmenin önündeki potansiyel engelleri belirlemek ve ortadan kaldırmak önemlidir. Sorumlu İş Davranışı için OECD Durum Tespiti Rehberi ve ilgili OECD sektöre özgü rehber, bir işletmenin durum tespiti sürecinin bir parçası da dahil olmak üzere, paydaş katılımını gerçekleştirme konusunda işletmelere pratik destek içerir. Bu katılım, örneğin yerel toplulukları önemli ölçüde etkileyebilecek yoğun arazi veya su kullanımını içeren projeler veya diğer faaliyetlerle ilgili planlama ve karar almada özellikle önemlidir.

29. Son olarak, öz düzenleme ve benzer şekildeki diğer girişimlerin, *Kılavuzlar*, rekabeti hukuka aykırı bir şekilde kısıtlamamalı ve hükümetler tarafından etkili yasa ve düzenlemelerin yerine geçmemelidir. Çokuluslu işletmelerin, geliştirilirken kodların ve özdüzenleyici uygulamaların potansiyel ticaret veya yatırım bozucu etkilerinden kaçınmaları gerektiği anlaşılmaktadır.

III. Açıklama

1. İşletmeler, ülkelerde ve sektörlerde yerleşik açıklama politikalarını dikkate almalıdır. faaliyet gösterdikleri ve hissedarların ve diğer ilgili paydaşların görüşlerini ve bilgi gereksinimlerini dikkate aldıkları yer. İşletmeler, tüm önemli konularda yeterli ayrıntıda düzenli, zamanında, güvenilir, açık, eksiksiz, doğru ve karşılaştırılabilir bilgileri açıklamalıdır. Bu bilgiler, tüm işletme için ve uygun olduğu durumlarda iş kolları veya coğrafi alanlar boyunca açıklanmalıdır. İşletmelerin açıklama politikaları, maliyetler, iş gizliliği ve diğer rekabet endişeleri dikkate alınarak işletmenin doğasına, büyüklüğüne ve konumuna göre uyarlanmalıdır.
2. İşletmelerin açıklama politikaları, aşağıdakilerle sınırlı olmamak üzere, önemli bilgileri içermelidir:
 - a) İşletmenin mali ve işletme sonuçları;
 - b) işletmenin hedefleri ve sürdürülebilirlikle ilgili bilgiler;
 - c) sermaye yapıları, grup yapıları ve bunların kontrol düzenlemeleri;
 - d) Faydalanıcı sahipler de dahil olmak üzere büyük hisse sahipliği ve oy hakları;
 - e) Yönetim kurulunun ve üyelerinin yapısı, nitelikleri, seçim süreci, diğer işletme yöneticilikleri ve her yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu tarafından bağımsız olarak kabul edilip edilmediği hakkında bilgiler;
 - f) Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar;
 - g) ilişkili taraf işlemleri;
 - h) öngörülebilir risk faktörleri;
 - i) ulusal kurumsal yönetim kodları veya politikalarına uyum derecesi ve bunların uygulanma süreci de dahil olmak üzere yönetim yapıları ve politikaları;
 - j) Borç sözleşmeleri, sözleşmelere uyulmaması riski de dahil.
3. İşletmelerin sorumlu iş yürütme bilgilerini iletmeleri de önemlidir gerekli özeni gösterme sorumluluklarının bir parçası olarak dahil. Bu bilgilerin bir kısmı 2. paragraf uyarınca da önemli olabilir. Sorumlu iş davranışı bilgileri şunları içerebilir:
 - a) İşletmenin, bu Yönetmelikte yer alan ilke ve standartlara olan taahhütlerini açıklayan, sorumlu işletme davranışı konularına ilişkin politikalar da dahil olmak üzere, kamuya açıklanması amaçlanan değer ifadeleri veya işletme davranışı ifadeleri; *Kılavuzlar*ve gerekli özeni göstermeyi uygulama planları;
 - b) işletmenin benimsediği politikalar ve diğer davranış kuralları, bunların kabul tarihi ve bu tür beyanların geçerli olduğu ülkeler ve kuruluşlar;
 - c) Sorumlu iş yapma konularına ilişkin politikaların işletmenin yönetim ve denetim organlarına yerleştirilmesi için alınan tedbirlere ilişkin bilgiler;
 - d) İşletmenin belirlediği önemli etki veya risk alanları, belirlenen, önceliklendirilen ve değerlendirilen olumsuz etkiler veya riskler ile önceliklendirme kriterleri;

- e) 3(a) paragrafındaki ifadeler ve (b) paragrafındaki kodlar ile ilgili performansı, 3(c) ve (d) paragraflarında belirtilen riskleri veya etkileri önlemek veya azaltmak için alınan önlemler, mümkün olduğu takdirde iyileştirme ve sonuçları için tahmini zaman çizelgeleri ve ölçütler, işletmenin herhangi bir iyileştirmeyi sağlaması veya buna işbirliği yapması dahil;
- f) iç denetim, risk yönetimi ve yasal uyum sistemlerine ilişkin bilgiler;
- g) çalışanlar ve diğer paydaşlarla ilişkilere ilişkin bilgiler;
- h) IV. ve VI. Bölümlerde yer alan sorumlu iş yapma bilgilerine ilişkin açıklama önerileri doğrultusunda ek bilgiler.

4. İşletmeler, uluslararası alanda kabul görmüş mevzuata uygun olarak bilgi hazırlamalı ve açıklamalıdır. muhasebe ve açıklama standartlarına uymalı ve yetersiz veya belirsiz bilgilerin yayınlanmasından kaçınılmalıdır. Yıllık dış denetim, yönetim kuruluna ve hissedarlara finansal tabloların her önemli açıdan geçerli bir finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlandığına dair makul bir güvence sağlamak amacıyla, uluslararası olarak tanınan denetim, etik ve bağımsızlık standartlarına uygun olarak bağımsız, yetkin ve kalifiye bir denetçi tarafından yapılmalıdır. Sorumlu iş yürütme bilgilerinin güvenilirliğini artırmak için, işletmeler bu tür bilgilerin dış güvence tasdikini isteyebilir.

Bölüm III'e İlişkin Açıklama: Açıklama

30. Bu Bölümün amacı, operasyonlar etrafında şeffaflık ve hesap verebilirlik oluşturmaya yardımcı olmaktır çokuluslu işletmelerin. İşletmeler hakkında açık ve eksiksiz bilgiler, hissedarlar, potansiyel yatırımcılar ve finans topluluğundan işçiler, yerel topluluklar, özel ilgi grupları, hükümetler ve toplumun geneli gibi diğer paydaşlara kadar çeşitli kullanıcılar için önemlidir. İşletmelerin yapısı ve faaliyetleri, kurumsal politikaları ve çevresel, sosyal ve yönetim konularına ilişkin performansları hakkında kamuoyunun anlayışını iyileştirmek için, işletmeler faaliyetlerinde şeffaf olmalı ve kamuoyunun giderek karmaşıklaşan bilgi taleplerine yanıt vermelidir.

31. İlk ifşa önerileri seti, aşağıdaki bölümde özetlenen ifşa öğeleriyle aynıdır: *G20/OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri [OECD/YASAL/0413]* İlgili ek açıklamalar, daha fazla rehberlik ve öneriler sağlar. *Kılavuzlar* Bunlarla ilişkili olarak yorumlanmalıdır. İlk ifşa önerileri seti esas olarak halka açık şirketlere ve işletmeyle ilgili tüm önemli konulara odaklanır. Önemli bilgi, ihmal edilmesi veya yanlış beyan edilmesinin bir yatırımcının bir işletmenin değerine ilişkin değerlendirmesini makul bir şekilde etkilemesi beklenebilecek bilgiler olarak tanımlanabilir. Bu, tipik olarak bir şirketin gelecekteki nakit akışlarının değeri, zamanlaması ve kesinliği gibi konuları içerir. Önemli bilgi ayrıca makul bir yatırımcının yatırım yaparken veya oylama kararında önemli göreceği bilgiler olarak da tanımlanabilir. İşletmelerin niteliği, büyüklüğü ve konumu ışığında uygulanabilir kabul edildikleri ölçüde, bu ifşa önerileri, borsada işlem görmeyen işletmelerde (örneğin, özel veya devlete ait işletmeler) kurumsal yönetimi iyileştirmek için de yararlı bir araç olabilir. Bu ifşa önerileri seti, şirketin mali durumu, performansı, sürdürülebilirliği, mülkiyeti ve yönetimi dahil olmak üzere şirketle ilgili tüm önemli konularda yeterli ayrıntıda düzenli, zamanında, güvenilir, açık, eksiksiz, doğru ve karşılaştırılabilir bilgiler gerektirir. Yönetim kurulu ve yönetici ücretlendirmesi hakkındaki bilgiler de hissedarlar için endişe vericidir ve ücretlendirme ile işletmenin uzun vadeli performansı, sürdürülebilirliği ve dayanıklılığı arasındaki bağlantı da buna dahildir. İşletmelerin ayrıca yönetim kurulu üyelerine ve kilit yöneticilere uygulanan ücretlendirme politikaları ile ilgili önemli değişiklikler ve ücretlendirme düzeyleri veya miktarları gibi bilgileri zamanında açıklaması beklenir, böylece yatırımcılar ücretlendirme planlarının maliyetlerini ve faydalarını ve hisse senedi opsiyon planları gibi teşvik planlarının katkısını değerlendirebilirler.

Performans. Önemli ilişkili taraf işlemleri ve öngörülebilir risk faktörleri, açıklanması gereken ek ilgili bilgilerdir.

32. *Kılavuzlar* Sorumlu iş davranışı bilgilerine ilişkin ikinci bir açıklama önerileri seti, işletmenin insanlar, çevre ve toplum üzerindeki gerçek veya potansiyel olumsuz etkileri ve bir yatırımcının karar alma sürecinde önemli olabilecek ve ayrıca çalışanlar, çalışan temsilcileri, yerel topluluklar ve sivil toplum gibi daha geniş bir paydaş grubu için de önemli olabilecek ilgili durum tespiti süreçleri dahil olmak üzere içerir. Açıklama bağlamında, 3. paragrafta özetlenen durum tespiti süreçleri, işletmelerin önemli olabilecek bilgiler de dahil olmak üzere ilgili sorumlu iş davranışı bilgilerini tutarlı ve güvenilir bir şekilde etkili bir şekilde tanımlayıp ilettiklerinden emin olmalarını sağlayan yararlı bir araç olabilir. Bu şekilde durum tespiti, işletmelerin önemli riskleri ve etkileri tanımlamasına yardımcı olabilir ve hem 2. hem de 3. paragraflar uyarınca açıklamaların alakalılığını, kalitesini ve karşılaştırılabilirliğini artırabilir. Ayrıca, durum tespiti süreçleri, açıkça tanımlanabilir veya ölçülebilir hedeflerin mevcut olmayabileceği işletme hedefleri ve taahhütlerine karşı güvenilir raporlamayı sağlamanın bir yolu olabilir. Birçok yargı alanı, paydaş çıkarlarının dikkate alınmasına izin verir veya bunu gerektirir ve birçok işletme, mali performanstan daha geniş bir konu kümesi hakkında bilgi sağlar ve bu sayede daha genel olarak sorumlu iş uygulamalarına bağlılıklarını ve performanslarını gösterebilirler. Bu ikinci tür açıklama - veya kamuyla ve işletmenin faaliyetlerinden veya iş ilişkilerinden doğrudan etkilenen diğer taraflarla iletişim - işletmenin mali hesaplarında yer alanların ötesine uzanan varlıklarla ilgili olabilir. Örneğin, alt yükleniciler, tedarikçiler, ortak girişim ortakları veya işletmenin iş ilişkisi içinde olduğu diğer kişilerin faaliyetleri hakkında bilgileri de kapsayabilir.

33. 2. ve 3. paragraftaki iki ifşaat kümesi birbiriyle ilişkilidir ve bazı bilgiler her ikisi için de geçerli olabilir. 2. paragraf uyarınca hangi bilgilerin ifşa edilmesi gerektiğini belirlemek için, *Kılavuzlar* Önemlilik kavramını kullanın. 2. paragraf kapsamındaki bilgiler, sorumlu iş davranışı sorunları ve gerekli özeni göstermeyle ilgili olanlar da dahil olmak üzere, bir yatırımcının bir işletmenin değeri, zamanlaması ve gelecekteki nakit akışlarının kesinliği veya bir yatırımcının yatırım veya oylama kararları hakkındaki değerlendirmesini makul bir şekilde etkilemesi beklenen bilgiler varsa, önemli olarak kabul edilebilir. Hangi bilgilerin önemli olduğunun belirlenmesi zamanla ve yerel bağlama, işletmeye özgü koşullara ve yargı yetkisi gerekliliklerine göre değişebilir. Finansal bilgi kullanıcıları ve piyasa katılımcıları, aşağıdakileri içerebilen makul bir şekilde öngörülebilir önemli riskler hakkında bilgiye ihtiyaç duyar: işletmenin faaliyet gösterdiği sektöre veya coğrafi bölgelere özgü riskler; emtialara ve tedarik zincirlerine bağımlılık; faiz oranı veya döviz riski de dahil olmak üzere finansal piyasa riskleri; türevler ve bilanço dışı işlemlerle ilgili riskler; iş davranışı riskleri; dijital güvenlik riskleri; uyumluluk riskleri; ve sürdürülebilirlik riskleri, özellikle iklimle ilgili riskler. Bazı yargı yetkileri ayrıca bir işletmenin işgücü ve kilit paydaşları için kritik olan sürdürülebilirlik konularının veya bir işletmenin çeşitlendirilemeyen riskler üzerindeki etkisinin açıklanmasını gerektirebilir veya önerebilir.

34. 3. paragraf uyarınca açıklanan bilgilerle ilgili olarak, finansal açıdan önemli görünmeyen ancak insanlar ve gezegen için önemli olan riskler ve etkiler, bir noktada bir işletme için finansal açıdan önemli olabilir.

35. Bu Bölümde ve tümünde ifşa önerileri *Kılavuzlar* işletmelere mantıksız idari veya maliyet yükleri yüklememelidir. İşletmelerin, yatırımcının kararlarını tam olarak bilgilendirmek ve yatırımcıları yanıltmaktan kaçınmak için gerekli olmadıkça, rekabet konumlarını tehlikeye atabilecek bilgileri ifşa etmeleri beklenmemelidir.

36. Bilgiler, uluslararası kabul görmüş muhasebe ve açıklama standartlarına uygun olarak hazırlanmalı ve açıklanmalıdır. Finansal tabloların her önemli açıdan geçerli bir finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığına dair makul bir güvence sağlamak için, yıllık bir dış denetim, uluslararası kabul görmüş denetim, etik ve bağımsızlık standartlarına uygun olarak bağımsız, yetkin ve nitelikli bir denetçi tarafından yapılmalıdır.

37. Birçok işletme, yasaya uymalarına yardımcı olmak için tasarlanmış önlemleri benimsedi ve iş davranış standartları ve operasyonlarının şeffaflığını artırmak için. Giderek artan sayıda firma, iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik, insan hakları, çalışma standartları, tüketici koruması veya vergilendirme gibi alanlarda uluslararası standartlara veya etik değerlere bağlılık ifadeleri olan gönüllü kurumsal davranış kuralları yayınladı. Uzmanlaşmış yönetim sistemleri, bu taahhütlere saygı göstermelerine yardımcı olmak amacıyla geliştirildi veya geliştiriliyor ve gelişmeye devam ediyor - bunlar bilgi sistemleri, işletme prosedürleri ve eğitim gereksinimlerini içerir.

38. İşletmelerin düzenleyici veya listeleme otoriteleri tarafından zorunlu kılınan daha geniş açıklama standartlarına göre raporlama yapması gerekebilir ve bir yargı bölgesinin yasal ve açıklama gereklilikleriyle tutarlı olduğu durumlarda, örneğin iklim ve emisyonlar konusunda ortaya çıkan küresel en iyi uygulamaları ve gelişen açıklama standartlarını benimsemeye ve bunlara uyum sağlamaya çalışmalıdır. İşletmeler, faaliyetlerinin sürdürülebilir kalkınma sonuçlarını nasıl etkilediğini iletme yeteneklerini artıran raporlama standartlarını geliştirmede STK'lar ve hükümetler arası kuruluşlarla iş birliği yapmaktadır.

39. İşletmeler, ilgili sorumlu iş yürütme bilgilerini proaktif bir şekilde iletmeye, kolay erişilebilir, kullanıcı dostu, zamanında, doğru, açık ve eksiksiz bilgi sağlamaya, yayınlanmış bilgilere ekonomik erişim sağlamaya ve bu hedefe ulaşmak için bilgi teknolojilerinden yararlanmayı düşünmeye teşvik edilir. Ev pazarlarındaki kullanıcılara sunulan bilgiler, erişilebilirlik dikkate alınarak tüm ilgili kullanıcılar için de kullanılabilir olmalıdır. İşletmeler, bilgilerin farklı hedef kitleler için uygun şekilde sunulmasını sağlamalı ve çevrimiçi veya basılı medyaya erişimi olmayan topluluklara (örneğin, işletmenin faaliyetlerinden doğrudan etkilenen uzak veya yoksul topluluklar) bilgi sağlamak için özel adımlar atabilir.

40. Sorumlu iş yürütme bilgilerinin uluslararası alanda kabul görmüş güvence standartlarına uygun olarak bağımsız, yetkili ve nitelikli bir kuruluş tarafından incelenmesi, açıklanan bilgilere olan güveni doğrulayabilir ve artırabilir ve daha yüksek kalitede ve daha karşılaştırılabilir raporlamaya katkıda bulunabilir.

IV. İnsan Hakları

Devletlerin insan haklarını koruma görevi vardır. İşletmeler, uluslararası alanda tanınan insan hakları çerçevesinde, faaliyet gösterdikleri ülkelerin uluslararası insan hakları yükümlülükleri ile ilgili yerel yasa ve yönetmeliklere uymalıdır:

1. İnsan haklarına saygı göstermek, başkalarının insan haklarını ihlal etmekten kaçınmaları ve dahil oldukları olumsuz insan hakları etkilerini ele almaları anlamına gelir.
2. Kendi faaliyetleri kapsamında, olumsuz insan hakları etkilerine neden olmaktan veya katkıda bulunmaktan kaçınan ve bu tür etkiler ortaya çıktığında bunları ele alın.
3. Bir iş ilişkisiyle doğrudan kendi iş faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle bağlantılı olan olumsuz insan hakları etkilerini önlemenin veya azaltmanın yollarını arayın; bu etkilere katkıda bulunmasalar bile.
4. İnsan haklarına saygı gösterilmesine ilişkin kamuya açık bir politika taahhüdüne sahip olun.
5. Büyüklüklerine, operasyonların niteliğine ve bağlamına ve olumsuz insan hakları etkileri risklerinin ciddiyetine uygun şekilde insan hakları konusunda gerekli özeni göstermek.
6. Olumsuz insan hakları etkilerinin giderilmesinde, bu etkilere neden olduklarını veya katkıda bulunduklarını tespit ettikleri takdirde, meşru süreçler aracılığıyla işbirliği yapmaları veya bu süreçleri sağlamaları gerekmektedir.

Bölüm IV'e İlişkin Açıklama: İnsan Hakları

41. Bu bölüm, belirli öneriler için çerçeveyi belirleyen bir başlıkla açılıyor işletmelerin insan haklarına saygısı ile ilgili. Birleşmiş Milletler'in 'İş ve İnsan Hakları için Koruma, Saygı ve Çözüm Çerçevesi'nden yararlanır ve uygulanması için İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri ile ILO'nun Çokuluslu İşletmeler ve Sosyal Politika ile ilgili İlkeler Üçlü Beyannamesi ile uyumludur.

42. Başlık ve ilk paragraf, Devletlerin insan haklarını koruma görevi olduğunu ve işletmelerin, büyüklükleri, sektörleri, operasyonel bağlamları, mülkiyetleri ve yapıları ne olursa olsun, faaliyet gösterdikleri her yerde insan haklarına saygı göstermeleri gerektiğini kabul eder. İnsan haklarına saygı, Devletlerin insan hakları yükümlülüklerini yerine getirme yeteneklerinden ve/veya isteklerinden bağımsız olarak işletmeler için beklenen davranışın küresel standardıdır ve bu yükümlülükleri azaltmaz.

43. Bir Devletin ilgili yerel yasaları uygulamaması veya uluslararası insan hakları yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya bu yasalara veya uluslararası yükümlülüklerle aykırı hareket edebilmesi, işletmelerin insan haklarına saygı duyması beklentisini azaltmaz. Yerel yasa ve yönetmeliklerin uluslararası olarak tanınan insan haklarıyla çeliştiği ülkelerde, işletmeler Kavramlar ve İlkeler Bölümünün 2. paragrafına uygun olarak, onları yerel yasayı ihlal etmeyen en üst düzeyde bunlara uymanın yollarını aramalıdır.

44. Her durumda ve işletmenin faaliyet gösterdiği ülke veya özel bağlamdan bağımsız olarak, en azından, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve bu Beyannamenin kanunlaştırılmasında kullanılan başlıca belgeler olan Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve İnsan Hakları Sözleşmesi'nden oluşan Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi'nde ifade edilen uluslararası olarak tanınan insan haklarına atıfta bulunulmalıdır.

Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışma Alanında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi'nde yer alan temel haklarla ilgili ilkelere uygundur.

45. İşletmeler, uluslararası alanda tanınan insan haklarının hemen hemen tüm yelpazesi üzerinde bir etkiye sahip olabilir. Uygulamada, bazı insan hakları, belirli endüstrilerde veya bağlamlarda diğerlerinden daha fazla olumsuz etki riski altında olabilir ve bu nedenle daha fazla dikkatin odağı olacaktır. Ancak, durumlar değişebilir, bu nedenle tüm haklar periyodik incelemeye tabi tutulmalıdır. Koşullara bağlı olarak, işletmelerin ek standartları dikkate alması gerekebilir. Örneğin, işletmeler, olumsuz insan hakları etkilerine maruz kalabilecekleri belirli gruplara veya nüfuslara ait bireylerin insan haklarına saygı göstermelidir. İşletmeler, marjinalleşme, savunmasızlık veya diğer koşullar nedeniyle bireysel olarak veya Yerli Halklar da dahil olmak üzere belirli grupların veya nüfusların üyeleri olarak daha fazla risk altında olabilecek bireyler, örneğin insan hakları savunucuları üzerindeki belirli olumsuz etkilere özel dikkat göstermelidir. OECD'nin Sorumlu İş Davranışı Konusunda Durum Tespiti Rehberi, Çıkarma Sektöründe Anlamlı Paydaş Katılımı Konusunda OECD Durum Tespiti Rehberi ve Sorumlu Tarımsal Tedarik Zincirleri için OECD-FAO Rehberi dahil olmak üzere OECD durum tespiti rehberliği, Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Onay (FPIC) ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere bu konuda daha fazla pratik rehberlik sağlar. Birleşmiş Milletler araçları Yerli Halkların (BM Yerli Halkların Hakları Bildirgesi); ulusal veya etnik, dini ve dilsel azınlıklara mensup kişilerin; kadınların; çocukların; engelli kişilerin; göçmen işçilerin ve ailelerinin haklarını ayrıntılı olarak açıklamıştır. Dahası, silahlı çatışma durumlarında işletmeler uluslararası insancıl hukuk standartlarına saygı göstermelidir. Silahlı çatışma veya ağır suistimal riskinin artması bağlamında, işletmeler uluslararası insancıl hukuk ihlalleri de dahil olmak üzere olumsuz etkilerle ilgili olarak gelişmiş durum tespiti yapmalıdır.

46. 1. paragrafta, gerçek ve potansiyel olumsuz insan hakları etkilerinin ele alınması, bunların tanımlanması, mümkünse önlenmesi ve potansiyel insan hakları etkilerinin azaltılması, gerçek etkilerin düzeltilmesi ve olumsuz insan hakları etkilerinin nasıl ele alındığının muhasebeleştirilmesi için yeterli önlemlerin alınmasından oluşur. 'İhlal eden' terimi, bir işletmenin bireylerin insan hakları üzerinde sahip olabileceği olumsuz etkileri ifade eder.

47. Paragraf 2, işletmelerin kendi faaliyetleri yoluyla olumsuz insan hakları etkilerine neden olmaktan veya katkıda bulunmaktan kaçınmalarını ve bu tür etkiler ortaya çıktığında bunları ele almalarını önermektedir. 'Etkinlikler' hem eylemleri hem de ihmalleri içerebilir. Bir işletme olumsuz bir insan hakları etkisine neden olduğunda veya neden olabileceğinde, etkiyi durdurmak veya önlemek için gerekli adımları atmalıdır. Bir işletme böyle bir etkiye katkıda bulunduğunda veya katkıda bulunabileceğinde, katkısını durdurmak veya önlemek için gerekli adımları atmalı ve kalan etkiyi mümkün olan en büyük ölçüde azaltmak için kaldıraç gücünü kullanmalıdır. İşletmenin olumsuz insan hakları etkilerine neden olan bir kuruluşun uygulamalarında değişiklik yapma yeteneğine sahip olduğu durumlarda kaldıraç gücü olduğu kabul edilir.

48. 3. paragraf, bir işletmenin olumsuz bir insan hakları etkisine katkıda bulunmadığı, ancak bu etkinin yine de başka bir kuruluşla olan iş ilişkisi yoluyla faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle doğrudan bağlantılı olduğu daha karmaşık durumları ele almaktadır. 3. paragraf, olumsuz bir insan hakları etkisine neden olan kuruluştan, iş ilişkisi içinde olduğu kuruluşa sorumluluğu kaydırmayı amaçlamamaktadır. 3. paragraftaki beklentiye karşılık, bir işletmenin, uygun şekilde tek başına veya diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, olumsuz insan hakları etkisine neden olan kuruluşu etkilemek için kaldıraç gücünü kullanmasını ve gerektiğinde artırmasını ve bu etkiyi önlemesini veya azaltmasını gerektirir. 'İş ilişkileri', iş ortakları, tedarik zincirindeki kuruluşlar ve doğrudan iş faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle bağlantılı olan diğer Devlet dışı veya Devlet kuruluşuyla olan ilişkileri içerir. Bu gibi durumlarda uygun eylemin belirlenmesinde rol oynayacak faktörler arasında, işletmenin ilgili kuruluş üzerindeki kaldırıcı, ilişkinin işletme için ne kadar önemli olduğu, etkinin ciddiyeti ve kuruluşla ilişkinin sonlandırılmasının olumsuz insan hakları etkilerine yol açıp açmayacağı yer alır.

49. 4. Paragraf, işletmelerin insan haklarına saygı gösterme taahhütlerini ifade etmelerini önermektedir kamuya açık bir politika beyanı aracılığıyla; *(Ben)* İşletmenin en üst düzeyinde onaylanmıştır; *(ii)* İlgili iç ve/veya dış uzmanlıklardan bilgi edinilmektedir; *(iii)* İşletmenin, faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle doğrudan bağlantılı personel, iş ortakları ve diğer taraflara yönelik insan hakları beklentilerini belirler; *(iv)* tüm personele, iş ortaklarına ve diğer ilgili taraflara dahili ve harici olarak iletilir; *(v)* İşletme genelinde benimsenmesi için gerekli operasyonel politikalara ve prosedürlere yansıtılır.

50. Paragraf 5, işletmelerin insan hakları konusunda gerekli özeni göstermelerini önermektedir. Süreç, gerçek ve potansiyel insan hakları etkilerini değerlendirmeyi, bulguları entegre etmeyi ve bunlara göre hareket etmeyi, yanıtları izlemeyi ve etkilerin nasıl ele alındığını iletmeyi içerir. İnsan hakları konusunda gerekli özen, daha geniş kurumsal risk yönetim sistemlerine dahil edilebilir, İşletmenin kendisi için önemli riskleri belirlemenin ve yönetmenin ötesine geçip hak sahiplerine yönelik riskleri de içermesi koşuluyla. Bu, işletmenin operasyonları ve işletme bağlamı geliştikçe insan hakları risklerinin zamanla değişebileceğini kabul eden devam eden bir uygulamadır. Tedarik zincirleriyle ilgili olanlar da dahil olmak üzere gerekli özeni gösterme ve tedarik zincirlerinde ortaya çıkan risklere uygun yanıtlar hakkında tamamlayıcı rehberlik, Genel Politikalar ve Yorumları Bölümünün A.11 ila A.13 paragrafları altında sağlanmıştır. Ek olarak, OECD Sorumlu İş Davranışı ile ilgili Gerekli Özen Gösterme Rehberi aracılığıyla belirli sektörler ve risk konuları için ve sektörler arası düzeyde daha fazla rehberlik geliştirilmiştir. İnsan hakları gerekli özeni gösterme, bireysel özelliklerle veya savunmasız veya marjinal gruplarla ilgili olanlar da dahil olmak üzere farklı ve kesişen riskleri dikkate almayı içerebilir. Bu bağlamda anlamlı paydaş katılımı önemlidir ve bu tür gruplar için sürdürülebilir kalkınma sonuçlarını en üst düzeye çıkarma yollarını dikkate almak da önemli olabilir.

51. İşletmeler, insan hakları konusunda gerekli özeni gösterme süreçleri veya diğer yollarla olumsuz bir etkiye neden olduklarını veya katkıda bulunduklarını tespit ettiklerinde, *Kılavuzlar* işletmelerin meşru süreçler aracılığıyla kendi iyileştirmelerini sağlamalarını veya bu konuda işbirliği yapmalarını öneriyoruz. İşletmeler, iyileştirmeyi mümkün kılmak için süreçler oluşturmalı veya bu süreçlere katılmalıdır. Bazı durumlar, yargısal veya eyalet tabanlı yargısal olmayan mekanizmalarla işbirliği gerektirir. Diğerlerinde, işletmelerin faaliyetlerinden potansiyel olarak etkilenenler için operasyonel düzeydeki şikayet mekanizmaları, meşruiyet, erişilebilirlik, öngörülebilirlik, eşitlik, uyumluluk gibi temel ölçütleri karşıladığında bu tür süreçleri sağlamanın etkili bir yolu olabilir. *Kılavuzlar*, şeffaflık, hak uyumluluğu, sürekli öğrenme kaynağı olma ve mutabık kalınan çözümler aramak amacıyla diyalog ve katılıma dayanmaktadır. Bu tür mekanizmalar bir işletme tarafından tek başına veya diğer paydaşlarla işbirliği içinde yönetilebilir ve sürekli öğrenme kaynağı olabilir. Operasyonel düzeydeki şikayet mekanizmaları, işçi sendikalarının işçiyle ilgili anlaşmazlıkları ele almadaki rolünü baltalamak için kullanılmamalı ve bu tür mekanizmalar, Ulusal İrtibat Noktaları da dahil olmak üzere yargısal veya yargısal olmayan şikayet mekanizmalarına erişimi engellememelidir. *Kılavuzlar*.

V. İstihdam ve Endüstriyel İlişkiler

İşletmeler, yürürlükteki kanun, düzenlemeler ve yürürlükteki iş ilişkileri ve istihdam uygulamaları ile yürürlükteki uluslararası çalışma standartları çerçevesinde, hukuka aykırı istihdam ve endüstriyel ilişkiler uygulamalarından kaçınmalı ve II. ve IV. Bölümlerde açıklanan gerekli özeni gösterme beklentileri doğrultusunda:

1.

- a) İşçilerin kendi seçtikleri sendikaları ve temsili örgütleri kurma veya bunlara katılma hakkına saygı göstermek, ayrıca işçilerin kendi seçtikleri sendika veya temsili örgütleri kurma veya bunlara katılma tercihlerine müdahale etmekten kaçınmak.
- b) İşçilerin, toplu pazarlık amacıyla kendi seçtikleri sendikaların ve temsilci örgütlerinin tanınması hakkına saygı göstermek ve bu temsilcilerle, bireysel olarak veya işveren dernekleri aracılığıyla, istihdam şartları ve koşulları konusunda anlaşmaya varmak amacıyla yapıcı müzakerelere girmek.
- c) Çocuk işçiliğinin etkili bir şekilde ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin acilen ortadan kaldırılmasını sağlamak için derhal ve etkili önlemler almak.
- d) Her türlü zorla veya mecburi çalışmanın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve zorla veya mecburi çalışmanın acilen ortadan kaldırılmasına yönelik derhal ve etkili önlemler almak.
- e) Faaliyetleri boyunca istihdamda fırsat ve muamele eşitliği ilkesine göre hareket ederler ve çalışanlarına ırk, renk, cinsiyet, yaş, din, siyasi görüş, ulusal veya sosyal köken, engellilik veya diğer statüler gibi gerekçelerle istihdam veya meslek açısından ayrımcılık yapmazlar; ancak çalışan özelliklerine ilişkin seçicilik, özellikle daha fazla istihdam fırsatı eşitliğini teşvik eden yerleşik hükümet politikalarını daha da ileriye götürür veya bir işin doğasında var olan gerekliliklerle ilgiliyse bu durum söz konusudur.
- f) ILO'nun Çalışmada Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi'ne uygun olarak güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamak.

2.

- a) Etkili toplu sözleşmelerin geliştirilmesine yardımcı olmak için işçi temsilcilerine gerekli kolaylıkları sağlamak.
- b) İşçi temsilcilerine, çalışma koşullarına ilişkin anlamlı müzakereler için ihtiyaç duyulan bilgileri zamanında sağlamak.
- c) Çalışanlara ve temsilcilerine, kuruluşun veya uygun olduğu durumlarda işletmenin bir bütün olarak performansı hakkında gerçek ve adil bir görüş elde etmelerini sağlayacak bilgileri sağlamak.

3.

İşverenler ile işçiler ve temsilcileri arasındaki istişare ve işbirliğini teşvik etmek Karşılıklı ilgi duyulan konularda meşru süreçler, yapılar veya mekanizmalar aracılığıyla.

4.

- a) Faaliyetleri boyunca istihdam standartlarına, sözleşme düzenlemelerine ve endüstriyel ilişkilere uymak.

b) Çokuluslu işletmeler başka ülkelerde faaliyet gösterdiğinde, operasyonları boyunca sunulan ücretler, yan haklar ve çalışma koşulları, ev sahibi ülkedeki benzer işverenlerin sunduklarından işçiler için daha az elverişli olmamalıdır. Benzer işverenlerin bulunmadığı durumlarda, işletmeler hükümet politikaları ve uygulanabilir uluslararası standartlar çerçevesinde mümkün olan en iyi ücretleri, yan hakları ve çalışma koşullarını sağlamalıdır. Bunlar işletmenin ekonomik konumuyla ilgili olmalı, ancak en azından işçilerin ve ailelerinin temel ihtiyaçlarını karşılamaya yeterli olmalıdır.

c) İşyerinde en yüksek güvenlik ve sağlık standartlarını koruyun.

5. Faaliyetlerinde mümkün olan en geniş ölçüde yerel işçileri istihdam etmek ve eğitim sağlamak beceri düzeylerinin iyileştirilmesi amacıyla, işçi temsilcileri ve uygun durumlarda ilgili hükümet yetkilileriyle işbirliği içinde.

6. Özellikle toplu işten çıkarmalar veya işten çıkarmalar içeren bir kuruluşun kapatılması durumunda, büyük istihdam etkilerine sahip olacak operasyonlarındaki değişiklikleri değerlendirirken, etkilenen işçilerin ve örgütlerinin temsilcilerine ve uygun durumlarda ilgili hükümet yetkililerine bu tür değişiklikler hakkında makul bir bildirimde bulunun ve bu tür değişikliklerin olumsuz etkilerini mümkün olan en üst düzeyde azaltmak için işçi temsilcileri ve ilgili hükümet yetkilileriyle işbirliği yapın. Her bir olayın özel koşulları ışığında, yönetimin nihai karar alınmadan önce böyle bir bildirimde bulunabilmesi uygun olacaktır. Bu tür kararların etkilerini azaltmak için anlamlı bir işbirliği sağlamak üzere başka araçlar da kullanılabilir.

7. İşçi temsilcileriyle çalışma koşulları konusunda yapılan iyi niyetli müzakereler bağlamında veya işçiler örgütlenme hakkını kullanırken, ilgili ülkeden bir işletme biriminin tamamını veya bir kısmını transfer etmekle tehdit etmeyin veya haksız yere müzakereleri etkilemek veya örgütlenme veya toplu pazarlık hakkının kullanılmasını engellemek amacıyla diğer ülkelerdeki işletmenin bileşen kuruluşlarından işçi transfer etmeyin.

8. Çalışanların istihdamında yetkili temsilcilerinin toplu pazarlık veya işçi-yönetim ilişkileri konularında müzakere etmelerine olanak sağlamak ve tarafların bu konularda karar almaya yetkili olan yönetim temsilcileriyle karşılıklı ilgi alanlarına giren konularda istişarelerde bulunmalarına izin vermek.

Bölüm V: İstihdam ve Endüstriyel İlişkiler Hakkında Açıklama

52. Bu bölüm, "uygulanabilir" yasa ve yönetmeliklere atıf içeren bir başlıkla açılıyor. belirli ülkelerin yargı yetkisi içinde faaliyet gösterirken çokuluslu işletmelerin istihdam ve endüstriyel ilişkiler konularında ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlemelere tabi olabileceği gerçeğini kabul etmek anlamına gelir. "Geçerli işçi ilişkileri" ve "istihdam uygulamaları" terimleri, farklı ulusal koşullar ışığında çeşitli yorumlara izin verecek kadar geniştir - örneğin, ulusal yasalar ve düzenlemeler kapsamında işçilere sağlanan farklı pazarlık seçenekleri.

53. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), uluslararası çalışma standartlarını belirleme ve bunlarla ilgilenme ve Temel İlkeler ve Çalışma Hakları Bildirgesi'nde tanınan temel çalışma haklarını teşvik etme yetkisine sahip kuruluştur. *Kılavuzlar*bağlayıcı olmayan bir araç olarak, çokuluslu işletmeler arasında bu standartlara ve ilkelere uyulmasını teşvik etmede rol oynayacaktır. *Kılavuzlar*bölüm, Beyannamenin ilgili hükümlerini ve ILO Çokuluslu İşletmeler ve Sosyal Politika ile ilgili İlkeler Üçlü Beyannamesi'ni (ILO MNE Beyannamesi) yankılamaktadır. ILO MNE Beyannamesi, istihdam, eğitim, çalışma koşulları ve endüstriyel ilişkiler alanlarında ilkeleri belirlerken, OECD *Kılavuzlar*kurumsal davranışın tüm önemli yönlerini kapsar. OECD *Kılavuzlar*ve ILO MNE Beyannamesi, işletmelerden beklenen davranışları ifade eder ve birbirleriyle çalışmamak ve paralellik sağlamak için tasarlanmıştır. Bu nedenle ILO MNE Beyannamesi, *Kılavuzlar*daha fazla ayrıntıya sahip olduğu ölçüde.

Ancak, ILO Çok Uluslu İşletmeler Beyannamesi ve aşağıdakiler uyarınca takip prosedürlerine ilişkin sorumluluklar: *Kılavuzlar* kurumsal olarak ayrıdır.

54. Bölüm V'te kullanılan terminoloji, ILO MNE Beyannamesi'nde kullanılan terminolojiyle tutarlıdır. Bir istihdam ilişkisinin olmaması durumunda bile işletmelerin, Genel Politikalar Bölüm II'nin A.11 ila A.14 paragraflarındaki risk temelli özen gösterme ve tedarik zinciri önerilerine uygun hareket etmesinin beklendiği kabul edilmektedir. Bu, özellikle gayriresmîliğin, kısa süreli çalışma düzenlemelerinin, insana yakışır iş açıklarının ve dijital dönüşümün daha yaygın olabileceği sektörlerde geçerlidir.

55. Bu tavsiyeler gerçek medeni ve ticari ilişkilere müdahale etmemekte, aksine istihdam ilişkisindeki bireylerin, iş hukuku bağlamında kendilerine ait olan korumaya sahip olmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. *Kılavuzlar*.

56. Bu bölümün 1. paragrafı, ILO Temel İlkeler ve Çalışma Hakları Bildirgesi'nde yer alan tüm temel ilke ve çalışma haklarını, yani örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkını, çocuk işçiliğinin etkili bir şekilde ortadan kaldırılmasını, her türlü zorla veya zorunlu çalışmanın ortadan kaldırılmasını, istihdam ve meslekte ayrımcılık yapılmamasını ve güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının teşvik edilmesini yansıtmak üzere tasarlanmıştır. Bu ilke ve haklar, temel olarak kabul edilen ILO Sözleşmelerinde belirli haklar ve yükümlülükler biçiminde geliştirilmiştir.

57. Paragraf 1c) çokuluslu işletmelerin, ILO Çalışmada Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi anlamında çocuk işçiliğinin etkili bir şekilde ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmalarını önermektedir. Çocuk işçiliğiyle ilgili uzun süredir var olan ILO araçları, istihdam için asgari yaşlarla ilgili Sözleşme 138 ve Tavsiye 146 (ikisi de 1973'te kabul edilmiştir) ve en kötü çocuk işçiliği biçimleriyle ilgili ILO Sözleşmesi 182 ve Tavsiye 190'dır. Çokuluslu işletmeler, işgücü yönetimi uygulamaları, yüksek kaliteli, iyi ücretli, insana yakışır işler yaratmaları ve ekonomik büyümeye katkıları aracılığıyla, genel olarak yoksulluğun ve özel olarak çocuk işçiliğinin temel nedenlerinin ele alınmasına yardımcı olmakta olumlu bir rol oynayabilirler. Çokuluslu işletmelerin çocuk işçiliği sorununa kalıcı bir çözüm arayışına katkıda bulunma rolünü kabul etmek ve teşvik etmek önemlidir. Bu bağlamda, ev sahibi ülkelerde yaşayan çocukların eğitim standartlarının yükseltilmesi özellikle dikkate değerdir.

58. Paragraf 1d), işletmelerin her türlü zorunlu ve mecburi çalışmanın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmalarını önermektedir. Bu, ILO'nun Çalışmada Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi'nden türetilen ve Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nde (ICCPR) zorunlu ve mecburi çalışmadan kurtulma hakkı olarak tanınan bir diğer ilkedir. Bu temel çalışma hakkına yapılan atıf, ILO'nun 1930 tarihli 29 sayılı Sözleşmesi ve 2014 tarihli Protokolü ve 1957 tarihli 105 sayılı Sözleşmesi'ne dayanmaktadır. 29 sayılı Sözleşme, hükümetleri "en kısa sürede her türlü zorunlu veya mecburi çalışmanın kullanımını ortadan kaldırmaya" çağırırken, 105 sayılı Sözleşme hükümetleri "zorunlu veya mecburi çalışmanın her türlüşünü ortadan kaldırmaya ve belirli sayılan amaçlar için (örneğin, siyasi zorlama veya iş disiplini aracı olarak) kullanmamaya" ve "[bunun] derhal ve tamamen ortadan kaldırılmasını sağlamak için etkili önlemler almaya" çağırılmaktadır. Aynı zamanda, ILO'nun, özellikle mahkumların özel kişilere, işletmelere veya derneklere kiralanması (veya bunların emrine verilmesi) söz konusu olduğunda, hapishane emeğinin zor sorunuyla başa çıkmak için yetkili organ olduğu anlaşılmaktadır. İşletmeler, zorla çalıştırma amacıyla da dahil olmak üzere insan ticaretini önlemek için gerekli adımları atmalı ve borç köleliği de dahil olmak üzere zorlayıcı araçları ele almalıdır. İşletmeler, ILO Zorla Çalıştırma Göstergeleri'nde belirtilen göstergelere yanıt vermeli ve operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkili zorla çalıştırma risklerini ele almak için alınan eylemler konusunda şeffaflığı artırmalıdır.

59. 1e) paragrafında istihdam ve meslekle ilgili ayrımcılık yapmama ilkesine yapılan atfın işe alma, iş ataması, işten çıkarma, ücret ve yan haklar, terfi, transfer veya yer değiştirme, fesih, eğitim ve emeklilik gibi şartlar ve koşullara uygulandığı düşünülmektedir. ILO Ayrımcılık (İstihdam ve Meslek) Sözleşmesi 111, ILO Sözleşmesi 100, Annelik Koruma Sözleşmesi 183, İstihdam (Engelli Kişiler) Sözleşmesi 159, Yaşlı İşçiler Tavsiyesi 162 ve HIV ve AIDS'ten alınan izin verilmeyen ayrımcılık gerekçeleri listesi

Çalışma Tavsiyesi 200, bu gerekçelerle herhangi bir ayırım, dışlama veya tercihin Sözleşmeler, Tavsiyeler ve Kodlar'ı ihlal ettiğini düşünmektedir. Çalışma Tavsiyesi 200'ün amaçları için "diğer statü" terimi *Kılavuzlar* sendikal faaliyeti ve yaş, engellilik, cinsiyet, hamilelik, medeni durum, cinsel yönelim veya HIV durumu gibi kişisel özellikleri ifade eder. 1e) paragrafındaki hükümlerle tutarlı olarak, işletmelerin herkes için eşit fırsatları teşvik etmesi, seçim, ücretlendirme, eğitim ve terfi için eşit kriterlere ve bu kriterlerin eşit uygulanmasına özel vurgu yapması ve evlilik, hamilelik veya aile sorumlulukları olan çalışanlar nedeniyle ayrımcılığı veya işten çıkarmaları önlemesi beklenir. Bu bağlamda ilgili olan Şiddet ve Tacizle ilgili ILO Sözleşmesi 190'dır.

60. Paragraf 1f) tüm işletmelere, iş sırasında ortaya çıkan, iş ile bağlantılı veya iş sırasında meydana gelen kazaları ve sağlık yaralanmalarını önlemek ve çalışma ortamında bulunan tehlikelerin nedenlerini makul ölçüde uygulanabilir olduğu ölçüde en aza indirmek de dahil olmak üzere güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamalarını tavsiye eder.

61. Bu bölümün 2c) paragrafında, işletmelerin çalışanlarına ve temsilcilerine sağladığı bilgilerin performansla ilişkin "gerçek ve adil bir görüş" sağlaması beklenmektedir. Aşağıdakilerle ilgilidir: işletmenin yapısı, ekonomik ve mali durumu ve beklentileri, olumsuz çevresel sağlık ve güvenlik etkileri, istihdam eğilimleri ve iş gizliliğinin meşru gerekliliklerini dikkate alarak operasyonlarda beklenen önemli değişiklikler. İş gizliliği hususları, belirli noktalardaki bilgilerin sağlanamayabileceği veya güvenceler olmadan sağlanamayacağı anlamına gelebilir.

62. Bölümün 3. paragrafında işçi katılımının danışma biçimlerine yapılan atıf, ILO'nun İşletme Düzeyinde İşverenler ve İşçiler Arasında Danışma ve İşbirliğine İlişkin 94 Numaralı Tavsiye Kararı'ndan alınmıştır. Ayrıca ILO MNE Beyannamesi'nde yer alan bir hükme de uygundur. Bu tür danışma düzenlemeleri, işçilerin istihdam şartları ve koşulları konusunda pazarlık yapma hakkının yerine geçmemelidir. Çalışma düzenlemeleriyle ilgili danışma düzenlemelerine ilişkin bir tavsiye de 8. paragrafın bir parçasıdır.

63. 4. paragrafta, istihdam ve endüstriyel ilişkiler standartlarının tazminat ve çalışma zamanı düzenlemelerini içerdiği anlaşılmaktadır. Mesleki sağlık ve güvenliğe yapılan atıf, çokuluslu işletmelerin istihdamdan kaynaklanan, istihdamla bağlantılı veya istihdam sırasında meydana gelen kaza ve sağlık yaralanması riskini en aza indirmek için geçerli düzenleyici standartları ve endüstri normlarını takip etmesinin beklendiği anlamına gelir. Bu, işletmeleri, faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki mevcut düzenlemeler tarafından resmi olarak gerekli olmasa bile, faaliyetlerinin tüm bölümlerinde mesleki sağlık ve güvenlik açısından performans seviyesini yükseltmek için çalışmaya teşvik eder. Ayrıca işletmeleri, sağlık veya güvenlik için yakın ve ciddi bir risk oluşturduğuna inanmak için makul gerekçeler olduğunda çalışanların kendilerini bir çalışma ortamından uzaklaştırma yeteneğine saygı göstermeye teşvik eder. İlgili öneriler arasındaki önemlerini ve tamamlayıcılıklarını yansıtan sağlık ve güvenlik endişeleri, *Kılavuzlar*, özellikle Tüketici Çıkarları ve Çevre bölümlerinde. ILO Meslek Hastalıkları Tavsiye Listesi 194, işletmelerin bu tavsiyeyi uygulamak için dikkate alabileceği mesleki hastalıkların gösterge niteliğinde bir listesinin yanı sıra uygulama kodları ve kılavuzlar sağlar. *Kılavuzlar* işletmelere yönelik mesleki sağlık ve güvenlik konusunda daha fazla rehberlik, ILO Mesleki Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi 155'in IV. Bölümünde (İşletme düzeyinde eylem) ve Mesleki Güvenlik ve Sağlık Yönetim Sistemlerine İlişkin Kılavuzda (ILO-OSH) mevcuttur.

64. Bölümün 5. paragrafındaki öneri, çokuluslu işletmeleri, yönetici personeli de dahil olmak üzere yerel olarak yeterli bir işgücü payı almaya ve onlara eğitim sağlamaya teşvik eder. Beceri geliştirme ve yeniden beceri kazandırma eğitimi, otomasyon, dijitalleşme, adil geçiş ve sürdürülebilir kalkınma ile bağlantılı toplumsal, çevresel teknolojik değişikliklere, risklere ve fırsatlara yanıt verenler de dahil olmak üzere, operasyonlardaki ve işveren ihtiyaçlarındaki gelecekteki değişiklikleri öngörmelidir. Eğitim ve beceri düzeyleri hakkındaki bu paragraftaki dil, insan sermayesi oluşumunu teşvik etme hakkındaki Genel Politikalar bölümünün A.4 paragrafındaki metni tamamlar. Yerel işçilere yapılan atıf, teşvik eden metni tamamlar

Genel Politikalar bölümünün A.3 paragrafında yerel kapasite oluşturma. ILO İnsan Kaynakları Geliştirme Tavsiyesi 195 uyarınca, işletmelerin ayrıca mümkün olan en geniş ölçüde eğitime ve yaşam boyu öğrenmeye yatırım yapmaları ve aynı zamanda kadınlar ve gençler, düşük vasıflı kişiler, engelli kişiler, göçmenler, yaşlı işçiler ve Yerli Halklar gibi diğer savunmasız gruplar için eşit eğitim fırsatları sağlamaları teşvik edilmektedir.

65. İşletmelerin, insana yakışır işlerin teşvik edilmesi ve yaratılmasında önemli bir rolü vardır. 6. Paragraf, işletmelerin, özellikle bir kuruluşun kapatılması veya toplu veya büyük ölçekli işten çıkarmalar veya işten çıkarmalar içeren otomasyona doğru hareketler gibi, çalışanlarının geçim kaynakları üzerinde büyük etkileri olacak operasyonlarındaki değişiklikler hakkında, işçi temsilcilerine ve ilgili hükümet yetkililerine makul bir bildirimde bulunmalarını önermektedir. Burada belirtildiği gibi, bu hükmün amacı, bu tür değişikliklerin etkilerini azaltmak için bir işbirliği fırsatı sağlamaktır. Bu, Tarafların endüstriyel ilişkiler yasaları ve uygulamalarında yaygın olarak yansıtılan önemli bir ilkedir, ancak anlamlı bir işbirliği fırsatı sağlamak için benimsenen yaklaşımlar tüm taraf ülkelerde aynı değildir. Paragraf ayrıca, belirli koşullar ışığında, yönetimin nihai karardan önce böyle bir bildirimde bulunabilmesinin uygun olacağını belirtmektedir. Gerçekten de, nihai karardan önce bildirim, bir dizi taraf ülkede endüstriyel ilişkiler yasalarının ve uygulamalarının bir özelliğidir. Ancak bu, bu tür kararların etkilerini azaltmak için anlamlı bir işbirliği fırsatı sağlamanın tek yolu değildir ve diğer Tarafların yasaları ve uygulamaları, kararların uygulamaya konulmasından önce istişarelerin yapılması gereken tanımlanmış dönemler gibi başka araçlar da sağlar.

VI. Çevre

İşletmeler sürdürülebilir ekonomileri ilerletmede önemli bir rol oynar ve iklim değişikliğinin acil tehdidi de dahil olmak üzere küresel, bölgesel ve yerel çevresel zorluklara etkili ve ilerici bir yanıt sağlamaya katkıda bulunabilir. İşletmeler, faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki yasalar, düzenlemeler ve idari uygulamalar çerçevesinde ve ilgili uluslararası anlaşmalar, ilkeler, hedefler ve standartlar dikkate alınarak, faaliyetlerini çevreyi ve dolayısıyla çalışanları, toplulukları ve toplumu daha geniş anlamda koruma ihtiyacını gerektiği gibi dikkate alan, olumsuz çevresel etkilerden kaçınan ve bunları ele alan ve sürdürülebilir kalkınmanın daha geniş hedefine katkıda bulunan bir şekilde yürütmelidir. İşletmeler çeşitli olumsuz çevresel etkilere dahil olabilir. Bunlara şunlar dahildir:

- a) iklim değişikliği;
- b) biyolojik çeşitliliğin kaybı;
- c) kara, deniz ve tatlı su ekosistemlerinin bozulması;
- d) ormanların yok edilmesi;
- e) hava, su ve toprak kirliliği;
- f) tehlikeli maddeler de dahil olmak üzere atıkların kötü yönetimi

Bu bölümün yorumlarında, iklim değişikliği ve bir işletmenin bu tür etkilerle ilişkisinin ilgili çerçeveler bağlamında nasıl değerlendirilmesi gerektiği de dahil olmak üzere, çevresel etkiler arasındaki önemli farklılıklar ana hatlarıyla belirtilmektedir.

Özellikle işletmelerin şunları yapması gerekir:

1. II. Bölümde açıklandığı gibi, olumsuz çevresel etkiler için risk bazlı durum tespiti yapmak da dahil olmak üzere, işletmenin faaliyetleri, ürünleri ve hizmetleri ile ilgili olarak işletmeye uygun bir çevre yönetimi sistemi kurmak ve sürdürmek:

- a) Bir işletmenin faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle ilişkili olumsuz çevresel etkilerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, faaliyetlerin önemli olumsuz çevresel etkilere sahip olabileceği durumlarda uygun bir çevresel etki değerlendirmesinin hazırlanması da dahil olmak üzere, faaliyetleri, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkili olumsuz etkiler hakkında yeterli ve zamanında bilgi toplanması ve değerlendirilmesi;
- b) operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkili olumsuz çevresel etkileri ele almak ve çevresel performansı iyileştirmek için ölçülebilir hedefler, amaçlar ve stratejiler oluşturmak ve uygulamak. Hedefler bilim temelli, ilgili ulusal politikalar ve uluslararası taahhütler, hedeflerle tutarlı olmalı ve en iyi uygulama tarafından bilgilendirilmelidir;
- c) stratejilerin etkinliğini düzenli olarak doğrulamak ve çevresel hedef ve amaçlara yönelik ilerlemeyi izlemek ve hedef, amaç ve stratejilerin sürekli geçerliliğini periyodik olarak gözden geçirmek;

d) kamuoyuna, çalışanlara ve diğer ilgili paydaşlara, 1.b paragrafında açıklanan hedeflere ve amaçlara yönelik ilerlemeye dayalı olarak, operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkili çevresel etkiler hakkında yeterli, ölçülebilir, doğrulanabilir (uygulanabilir olduğu durumlarda) ve zamanında bilgi sağlamak;

e) İşletmenin neden olduğu veya katkıda bulunduğu olumsuz çevresel etkileri ele almak için gerekli olduğu takdirde iyileştirme sağlamak veya bu konuda işbirliği yapmak ve olumsuz çevresel etkilere neden olan veya katkıda bulunan diğer kuruluşları bu etkileri iyileştirmeleri için etkilemek amacıyla baskı kullanmak.

2. Bir işletmenin faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle ilişkili olumsuz çevresel etkilerden etkilenen ilgili paydaşlarla anlamlı etkileşimler yürütmek.
3. Bilimsel ve teknik açıdan risk anlayışına uygun olarak, insan sağlığı ve güvenliği de göz önünde bulundurularak, çevreye ciddi veya geri döndürülemez zararlar verme tehdidinin bulunduğu durumlarda, bu tür zararları önlemek veya en aza indirmek için maliyet etkin tedbirleri erteleme gerekçesi olarak tam bilimsel kesinliğin veya yolların bulunmayışı gerekçe gösterilmemelidir.
4. Kazalar ve acil durumlar da dahil olmak üzere, faaliyetlerinden kaynaklanan ciddi çevresel ve sağlık hasarlarını önlemek, azaltmak ve kontrol altına almak için acil durum planları ve yetkili makamlara derhal bildirim mekanizmaları sürdürmek.
5. İşletme düzeyinde ve uygun olduğu durumlarda ticari ilişki içinde oldukları kuruluşlar düzeyinde, aşağıdakileri de içeren şekilde çevresel performansı sürekli olarak iyileştirmeye çalışırlar:
 - a) Çevresel performansı iyileştirmek için mümkün olan durumlarda en iyi mevcut teknolojileri benimsemek;
 - b) Çevre üzerinde aşırı etkileri olmayan, amaçlanan kullanımda güvenli olan, dayanıklı, tamir edilebilir, yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya güvenli bir şekilde bertaraf edilebilir ve doğal kaynakları sürdürülebilir bir şekilde kullanan, enerji ve malzeme girdisini ve kirliliği, sera gazı emisyonlarını ve atık üretimini, özellikle tehlikeli atıkları mümkün olduğunca en aza indiren çevre dostu bir şekilde üretilen ürün veya hizmetler geliştirmek ve sağlamak;
 - c) Müşteriler arasında, işletmenin ürün ve hizmetlerinin kullanımının çevresel etkileri konusunda daha yüksek düzeyde farkındalık yaratılmasını teşvik etmek, bu kapsamda, çevresel etkileri hakkında ilgili ve doğru bilgiler sağlamak (örneğin, sera gazı emisyonları, biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkiler, kaynak verimliliği, onarılabirlik ve geri dönüştürülebilirlik veya diğer çevresel konular hakkında).
6. Tehlikeli ve tehlikesiz maddelerin ve atıkların yönetimi ve çevre kazalarının önlenmesi de dahil olmak üzere çevre, sağlık ve güvenlik konularında çalışanlara yeterli eğitim ve öğretim sağlamak ve çevresel etki değerlendirme prosedürleri, halkla ilişkiler ve çevre teknolojileri gibi daha genel çevre yönetimi alanları sağlamak. Uygun ve uygulanabilir olduğunda, tedarikçilere ve diğer iş ilişkilerine, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere ve küçük çiftçilere, çevre yönetimi konusunda kapasite geliştirme de dahil olmak üzere destek sağlamak.
7. Çevresel farkındalığı ve korumayı artıracak ortaklıklar veya girişimler yoluyla, örneğin çevresel açıdan sorumlu ve ekonomik açıdan verimli kamu politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunmak.

Bölüm VI: Çevre ile ilgili yorumlar

66. Çevresel hedeflere ulaşmak toplumun tamamını kapsayan bir yaklaşım gerektirir. *Kılavuzlar*ya çıkmak İşletmelerin olumsuz çevresel etkilerden nasıl kaçınmaları ve bunları nasıl ele almaları ve iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu hedeflerine ulaşılmasına nasıl katkıda bulunmaları gerektiği konusunda beklentiler; biyolojik çeşitliliğin korunması, restorasyonu ve sürdürülebilir kullanımı; arazi, kaynak ve enerjinin sürdürülebilir, verimli ve yasal kullanımı; dairesel ekonomi yaklaşımlarının teşviki de dahil olmak üzere sürdürülebilir tüketim ve üretim; ve kirliliğin önlenmesi, azaltılması ve kontrolü. Uluslararası taahhütler, çok taraflı anlaşmalar ve diğer düzenleyici çerçeveler, çevresel sorunları ve beklentileri anlamak için önemli bir ölçüt teşkil eder. Bazı uluslararası anlaşmalar kolektif hükümet hedefleri içerir ve bu hedeflere ilişkin olarak bireysel işletmelerin sorumlulukları hakkında ayrıntılı talimatlar sağlayabilir. Bu gibi durumlarda, ilgili düzenleyici çerçeveler, ulusal politika ve yaygın olarak kabul görmüş çevre yönetimi ve güvenlik standartları ve bilimsel kanıtlar önemli referanslardır. Çevre Bölümünün metni, Rio Çevre ve Kalkınma Bildirgesi'nde, Gündem 21'de (Rio Bildirgesi içinde) ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi'nde yer alan ilkeleri ve hedefleri genel hatlarıyla yansıtır. Ayrıca, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC), Paris Anlaşması, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi, Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi, çevresel konularda bilgiye erişim, kamu katılımı ve adalet hakkındaki ilgili bölgesel sözleşmeler, BM Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi, ilgili bölgesel çevre anlaşmaları ile uyumludur ve Çevre Yönetim Sistemlerine İlişkin ISO Standardı, Uluslararası Finans Kuruluşunun Çevresel ve Sosyal Performans Standartları ve Uluslararası Kimyasal Yönetimine Stratejik Yaklaşım (SAICM) gibi araçlarda yer alan standartları yansıtır.

67. Bağlamında *Kılavuzlar*, “çevre yönetimi” en geniş anlamıyla yorumlanmalı ve çevresel etkileri ve riskleri anlamayı, bir işletmenin operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle ilgili çevresel etkilerden kaçınmayı ve bunları ele almayı, işletmenin kümülatif etkilerdeki payını dikkate almayı ve bir işletmenin çevresel performansını sürekli olarak iyileştirmeyi amaçlayan faaliyetleri kapsamalıdır. Çevre yönetimi ayrıca olumsuz çevresel etkilerle ilgili olarak risk tabanlı durum tespiti yapmayı da içerir. Bölüm II'ye uygun olarak, çevresel durum tespitinin niteliği ve kapsamı belirli bir işletmenin koşullarına bağlı olacaktır. Çevresel durum tespiti yapmanın sınırlamaları arasında çevresel verilerin veya teknolojilerin bulunmaması yer alabilir. Durum tespiti ayrıca risk tabanlı önceliklendirmeyi de içerecektir. Ayrıca, işletmenin operasyonları, ürünleri veya hizmetleriyle ilişkili çevresel etkilerin makul ölçüde öngörülebilir olma derecesine de bağlı olacaktır. Çevre yönetimi sürdürülebilir kalkınmanın önemli bir parçasıdır ve ulusal öncelikler ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri dahil olmak üzere çok çeşitli önceliklerin uzlaştırılmasını içerebilir. Çevre yönetimi hem bir iş sorumluluğu hem de bir iş fırsatıdır. Çokuluslu işletmelerin her iki açıdan da oynayacakları bir rol vardır. Bu nedenle bu işletmelerin yöneticileri iş stratejileri içinde çevresel konulara uygun ilgi göstermelidir. Çevresel performansı iyileştirmek sistematik bir yaklaşıma ve sistemin sürekli iyileştirilmesine bağlılık gerektirir. Bir çevre yönetim sistemi, çevresel hususları iş operasyonlarına entegre etmek için gerekli iç çerçeveyi sağlar. Böyle bir sistemin yerinde olması, hissedarlara, çalışanlara, topluluklara ve diğer ilgili paydaşlara işletmenin faaliyetlerinin olumsuz etkilerinden çevreyi korumak için aktif olarak çalıştığına dair güvence vermeye yardımcı olmalıdır.

68. Bu bölümün başlığı, iş faaliyetleriyle ilişkilendirilebilecek olumsuz çevresel etkilerin kapsamlı olmayan bir listesini belirtir. Birçok işletme faaliyeti çevre üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir. Olumsuz çevresel etkiler, doğal ve yönetilen ekosistemlerin bileşimi, dayanıklılığı, üretkenliği veya taşıma kapasitesi veya sosyo-ekonomik sistemlerin işleyişi veya insanlar üzerinde zararlı etkileri olan çevre veya biyotadaki önemli değişikliklerdir. Olumsuz çevresel etkiler, mevcut en iyi bilim ışığında değerlendirilmelidir.

Kılavuzlar, gibi

Bölüm II'de özetlendiği gibi, bir işletme, faaliyetleri kendi başına olumsuz bir etki yaratmaya yeterliyse olumsuz bir çevresel etkiye "neden olur". Bir işletme, faaliyetleri diğer kuruluşların faaliyetleriyle birlikte etkiyi yaratıyorsa veya işletmenin faaliyetleri başka bir kuruluşun olumsuz bir etki yaratmasına neden oluyorsa, kolaylaştırıyorsa veya teşvik ediyorsa olumsuz bir çevresel etkiye "katkıda bulunur". Olumsuz çevresel etkiler, bu etkilere katkıda bulunmasalar bile, bir iş ilişkisi yoluyla bir işletmenin ticari faaliyetleri, ürünleri veya hizmetleriyle doğrudan ilişkilendirilebilir.

69. Çevresel etkiler kolektif ve birbirine bağlı veya izole olabilir; yerel veya sınır ötesi nitelikte olabilirler. Bazı çevresel etkiler iyi anlaşılmış olsa da, diğerlerinin kapsamı, niteliği ve nedeni daha az anlaşılmış, gelişmekte veya hatta bilinmiyor olabilir. Bu nedenle, bazı durumlarda mevcut bilim ve bilgilere dayanarak bir işletmenin olumsuz bir çevresel etkiye ne ölçüde katkıda bulunduğunu değerlendirmek mümkün olsa da, diğer durumlarda böyle bir değerlendirme zor olabilir. İkinci durum bağlamında, *Kılavuzlar* Bir işletmenin olumsuz etkilere katkısının değerlendirilmesinde, faaliyetlerinin yaygın olarak kabul görmüş standartlarla, çevre yönetim süreçleriyle ve iyi çevre uygulamalarına ilişkin güvencelerle; uygulanabilir çevre kuralları ve düzenleyici çerçevelerde belirlenen ölçütlerle ve standartlarla ve ilgili uluslararası anlaşmalarla ne ölçüde uyumlu olduğu dikkate alınmalıdır.

70. Olumsuz çevresel etkiler genellikle, BM Mevzuatı'nın kapsadığı diğer konularla yakından bağlantılıdır. *Kılavuzlar* sağlık ve güvenlik, çalışanlar ve topluluklar üzerindeki etkiler, geçim kaynaklarına erişim veya arazi kullanım hakları gibi. Dahası, çevresel durum tespiti yapmak ve olumsuz çevresel etkileri yönetmek genellikle birden fazla çevresel, sosyal ve gelişimsel önceliği hesaba katmayı gerektirir. Özellikle Paris Anlaşması önsözü, adil bir geçişin, işgücünün ve ulusal olarak tanımlanmış kalkınma önceliklerine uygun olarak insana yakışır iş ve kaliteli işlerin yaratılmasının zorunluluklarını hesaba katar ve iklim değişikliğini ele almak için harekete geçerken Tarafların kendi yükümlülüklerine saygı duymaları, bunları teşvik etmeleri ve dikkate almaları gerektiğini kabul eder. Bu bağlamda, işletmelerin çevre yönetimi ve durum tespiti faaliyetleri bağlamında sosyal etkileri değerlendirmeleri ve ele almaları ve hem çevreye zararlı uygulamalardan uzaklaşma hem de yenilenebilir enerji kullanımı gibi daha yeşil endüstrilere veya uygulamalara geçişlerinde bu tür olumsuz etkileri önlemek ve azaltmak için harekete geçmeleri önemlidir. Bu bağlamda, V. Bölümde özetlendiği gibi, sosyal diyalog ve toplu pazarlık dahil olmak üzere işçi haklarına saygı gösterilmesi, ilgili paydaşlarla anlamlı bir şekilde etkileşim kurulması ve II. Bölümde özetlendiği gibi, ilgili durumlarda sorumlu bir şekilde geri çekilmenin uygulanması önemli olacaktır.

71. Çevresel performansı iyileştirmenin yanı sıra, bir çevre yönetiminin kurulması Sistem, işletme ve sigorta maliyetlerinin azaltılması, enerji ve kaynak tasarrufunun iyileştirilmesi, uyumluluk ve sorumluluk ücretlerinin azaltılması, sürdürülebilirliğin ve dayanıklılığın artırılması, sermayeye ve becerilere erişimin iyileştirilmesi, müşteri memnuniyetinin artırılması ve toplum ve halkla ilişkilerin iyileştirilmesi yoluyla işletmelere ekonomik faydalar sağlayabilir.

72. Bir işletmenin operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle ilişkili çevresel etkilerle ilgili iletişim ve anlamlı paydaş katılımı, gerekli özenin bir bileşenidir ve ayrıca yasa tarafından da gerekli olabilir. Küresel Raporlama Girişimi ve diğer çevresel raporlama standartları gibi raporlama standartları yararlı referanslar sağlar. Ayrıca, Açıklama ile ilgili III. Bölümüne bakın. Çalışanlar, müşteriler, yatırımcılar, tedarikçiler, yükleniciler, yerel topluluklar, savunmasızlık veya marjinalleşme durumlarındaki bireyler veya gruplar, özel haklara veya meşru kullanım haklarına sahip kişiler ve Yerli Halklar gibi paydaşlarla ve genel halkla anlamlı katılım ve iletişim, bu tür etkilerden etkilendikleri veya etkilenebilecekleri ve bölgesel, ulusal veya uluslararası bağlamda nadir veya risk altında olan çevresel varlıkların tehlikede olduğu durumlarda özellikle önemlidir.

73. İşletmelerin, aşağıdakiler de dahil olmak üzere sürdürülebilir tüketim ve üretim modellerini benimsemeleri teşvik edilmektedir: kaynak verimliliği, dairesel ekonomi ve diğer modeller aracılığıyla. Bu tür uygulamalar aracılığıyla işletmeler

olumsuz çevresel etkilerini önemli ölçüde azaltabilir. Kaynak verimliliği, çevre dostu hammadde tedariki de dahil olmak üzere kaynakların ve malzemelerin daha verimli ve etkili kullanımını teşvik eder. Ayrıca, dairesel ekonomi yaklaşımları, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için mevcut araçlardan biri olarak uygun olduğunda alakalıdır. Ulusal önceliklere ve koşullara göre, dairesel ekonomi, ürünlerin ve malzemelerin yeniden kullanılabilir, onarılabilecek, yeniden üretilebilecek, geri dönüştürülebilir veya geri kazanılabilir ve dolayısıyla mümkün olduğunca uzun süre ekonomide tutulabilecek şekilde tasarlandığı ve yapıldıkları kaynaklarla birlikte, atık üretiminin, özellikle tehlikeli atıkların, önlenmesi veya en aza indirildiği ve sera gazı emisyonlarının önlenmesi ve azaltıldığı bir modeldir.

74. Temel varsayım *Kılavuzlar* işletmelerin olumsuz çevresel etkileri önlemek için mümkün olan en kısa sürede ve proaktif bir şekilde harekete geçmeleri gerektiğidir.

75. *Kılavuzlar* mevcut araçları yeniden yorumlamak veya hükümetler açısından yeni taahhütler veya emsaller oluşturmak için tasarlanmamıştır - yalnızca ihtiyati yaklaşımın işletmeler düzeyinde nasıl uygulanması gerektiği konusunda tavsiyede bulunmak için tasarlanmıştır. Bu yaklaşımın uygulanmasında, gerçekleştirildiği belirli bağlama göre bir miktar esnekliğe ihtiyaç duyulduğu kabul edilmektedir. Ayrıca hükümetlerin bu alandaki temel çerçeveyi kendi kabiliyetleri ışığında belirledikleri ve şeffaflık ve bilim temelli bir yaklaşım sağlayarak paydaşlarla en uygun ilerleme yolları konusunda periyodik olarak istişare etme sorumluluğuna sahip oldukları kabul edilmektedir.

76. İşletmelerin, iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu konusunda uluslararası olarak kabul görmüş hedeflere ulaşmak için gerekli olan net sıfır sera gazı emisyonlarına ve iklime dayanıklı bir ekonomiye katkıda bulunmada önemli bir rolü vardır. Net sıfır sera gazı emisyonlarına geçiş sürecinde, birçok işletme faaliyeti belirli düzeyde sera gazı emisyonu veya karbon yutaklarının azaltılmasını içerecektir. İşletmeler, sera gazı emisyonlarının ve karbon yutakları üzerindeki etkilerinin, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından değerlendirildiği gibi, mevcut en iyi bilime dayalı uluslararası olarak kabul görmüş küresel sıcaklık hedefleriyle tutarlı olmasını sağlamalıdır.

77. Bu, iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyonu konusunda bilim temelli politikaların, stratejilerin ve geçiş planlarının tanıtılması ve uygulanması ile kısa, orta ve uzun vadeli azaltma hedeflerinin benimsenmesi, uygulanması, izlenmesi ve raporlanması anlamına gelir. Bu hedefler bilim temelli olmalı, mutlak ve ayrıca ilgili durumlarda yoğunluk temelli sera gazı azaltma hedeflerini içermeli ve kapsam 1, 2 ve mümkün olduğunca en iyi mevcut bilgilere dayanarak kapsam 3 sera gazı emisyonlarını hesaba katmalıdır. En son mevcut bilimsel kanıtlara ve farklı ulusal veya sektöre özgü geçiş yolları geliştirilip güncellendikçe, hedeflerin yeterliliği ve alakalılığı açısından düzenli olarak raporlanması, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi önemli olacaktır. İşletmeler, dengeleme, telafi veya nötrleştirme önlemlerinden ziyade emisyon kaynaklarını ortadan kaldırmaya veya azaltmaya öncelik vermelidir. Karbon kredileri veya dengelemeler, son çare olarak azaltılmamış emisyonları ele almanın bir yolu olarak düşünülebilir. Karbon kredileri veya dengelemeler yüksek çevresel bütünlüğe sahip olmalı ve emisyonları azaltma ihtiyacından dikkati uzaklaştırmamalı ve sera gazı yoğun süreçlerin ve altyapıların kilitlenmesine katkıda bulunmamalıdır. İşletmeler, karbon kredileri veya dengelemelerine olan bağımlılıkları ve ilgili özellikleri hakkında kamuoyuna rapor vermelidir. Bu tür raporlama, emisyon azaltımına ilişkin raporlamadan farklı ve tamamlayıcı olmalıdır.

78. İklim değişikliğinin azaltılması ve uyum çabaları için kaldıraç kullanımı ve karşılıklı kabul edilebilir şartlarda teknoloji sağlanması, tedarikçilere ve diğer iş ilişkilerine teknik yardım ve finansman sağlanması, hedeflere ulaşmak ve etkileri ele almak açısından kritik önem taşıyacaktır.

79. İklim dayanıklılığı ve adaptasyonunun sağlanması, insanları ve ekosistemleri korumak için iklim değişikliğine uzun vadeli küresel yanıtın kritik bir bileşenidir ve toplumun tüm kesimlerinin katılımını ve desteğini gerektirecektir. İşletmeler, topluluklar, çalışanlar ve ekosistemler için iklim adaptasyonunu ve dayanıklılığını zayıflatan faaliyetlerden kaçınılmalıdır.

80. Biyolojik çeşitliliğin korunması ve ormanlar, okyanuslar, turbalıklar ve sulak alanlar gibi doğal kaynakların ve ekosistemlerin sürdürülebilir yönetimi ve kullanımı, aşağıdakiler açısından son derece önemlidir:

insan sağılığı ve geçim kaynakları, türlerin hayatta kalması ve iklim değışikliğıinin hafifletilmesi ve buna uyum sağlanması. İşletmeler biyolojik çeşitliliğın korunmasına, bileşenlerinin sürdürülebilir kullanımına ve genetik kaynakların kullanımından doğan faydaların adil ve eşit bir şekilde paylaşılmasına katkıda bulunmalıdır. İşletmeler ayrıca, özellikle 15.2 sayılı BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, 2017-2030 BM Orman Stratejik Planı ve 2021 Glasgow Liderler Ormanlar ve Arazi Kullanımı Bildirgesi hedefleri doğrultusunda ormansızlaşma da dahil olmak üzere kara, deniz ve tatlı su bozulmasını önlemeli ve ele almalıdır. Bu bildirge, 2030 yılına kadar orman kaybını ve arazi bozulmasını durdurmayı ve tersine çevirmeyi amaçlamaktadır. Çabalar, UNESCO Doğal Dünya Mirası alanları, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'nin yerine getirilmesi kapsamında korunan alanlar ve yerel hukukta tanımlandığı gibi alanlar ve korunan türler de dahil olmak üzere ulusal parklar, rezervler ve diğer korunan alanlardaki biyolojik çeşitlilik üzerindeki olası olumsuz etkilerle ilgili olarak daha fazla özen gösterilmesini içermelidir. Uygun olduğu durumlarda ve faaliyet gösterdikleri yerlerdeki kendi kapasitelerine ve yerel yasalara göre, işletmeler ayrıca restorasyon, ağaçlandırma, arazi, deniz ve tatlı su bozulmasının azaltılması dahil olmak üzere yeniden ormanlandırma dahil olmak üzere sürdürülebilir arazi ve orman yönetimine katkıda bulunmalıdır. İşletmelerin biyoçeşitlilik üzerindeki olumsuz etkileri önleme veya azaltma çabaları, öncelikle biyoçeşitliliğe verilen zararı önlemeyi, kaçınmanın mümkün olmadığı durumlarda azaltmayı veya en aza indirmeyi ve kaçınılması mümkün olmayan olumsuz etkiler için son çare olarak telafi ve restorasyonu kullanmayı öneren biyoçeşitlilik azaltma hiyerarşisi tarafından yönlendirilmelidir.

81. Özellikle biyolojik çeşitlilik ve arazi, deniz ve tatlı su bozulması bağlamında olumsuz çevresel etkiler, arazi, orman ve balıkçılık mülkiyetinin sorumlu yönetimiyle ilişkilendirilebilir. Ulusal Gıda Güvenliğı Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Ormanların Sorumlu Yönetimine İlişkin Gönüllü Yönergelerde (VGGT'ler) belirtildiğı gibi, arazi, orman ve balıkçılık mülkiyetinin sorumlu yönetimi, çevrenin sürdürülebilir kullanımını desteklemede rol oynayabilir. Bu bağlamda, VGGT'ler zarar vermeyen yatırımlar çağrısında bulunur ve meşru mülkiyet hakkı sahiplerinin mülksüzleştirilmesine ve çevresel hasara karşı koruma sağlar.

82. *Kılavuzlar* Ayrıca işletmeleri, faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki mevcut uygulamalar tarafından resmi olarak gerekli olmasa bile, faaliyetlerinin tüm bölümlerinde çevresel performans düzeyini yükseltmek için çalışmaya teşvik edin. Bu bağlamda, işletmeler geliştirmekte olan ülkeler üzerindeki sosyal ve ekonomik etkilerini gerektiğı gibi dikkate almalıdır.

83. Örneğın, çokuluslu şirketler genellikle, uygulandığında genel olarak çevresel performansı artırmaya yardımcı olabilecek mevcut ve yenilikçi teknolojilere veya işletme prosedürlerine erişebilir. Çokuluslu şirketler sıklıkla kendi alanlarında lider olarak kabul edilir, bu nedenle diğer şirketler üzerinde bir "gösteri etkisi" potansiyeli göz ardı edilmemelidir. Çokuluslu şirketlerin faaliyet gösterdiği ülkelerin çevresinin de mevcut ve yenilikçi teknolojilerden ve uygulamalardan yararlanmasını sağlamak, uluslararası yatırım faaliyetleri için daha genel olarak destek oluşturmaının önemli bir yoludur.

84. İşletmelerin, çalışanlarının ve diğer paydaşlarının çevre yönetimi konularına ilişkin eğitim ve öğretiminde önemli bir rol oynamaları gerekir. Bu sorumluluğı mümkün olduğunca geniş bir şekilde, özellikle insan sağılığı ve güvenliğıyle doğrudan ilgili alanlarda yerine getirmeleri teşvik edilir. İşletmeler ayrıca çevre politikalarını, gerekliliklerini ve standartlarını iş ilişkilerine açık ve erişilebilir bir şekilde iletmelidir.

85. İşletmeler, Dünya Hayvan Sağılığı Örgütü (WOAH) Karasal Kodu ile uyumlu hayvan refahı standartlarına saygı göstermelidir. Bir hayvan sağılıklı, rahat, iyi beslenmiş, güvende ise, acı, korku ve sıkıntı gibi rahatsız edici durumlardan muzdarip değilse ve fiziksel ve ruhsal durumu için önemli olan davranışları sergileyebiliyorsa iyi bir refah yaşar. İyi hayvan refahı, hastalık önleme ve uygun veteriner bakımı, barınak, yönetim ve beslenme, uyarıcı ve güvenli bir ortam, insancıl muamele ve insancıl kesim veya öldürme gerektirir. Ayrıca, işletmeler ilgili uluslararası kuruluşlar tarafından geliştirilen canlı hayvanların taşınmasına yönelik rehberliğe uymalıdır.

VII. Rüşvet ve Diğer Yolsuzluk Biçimleriyle Mücadele

Kapsama giren konularda olumsuz etkiler *Kılavuzlar* genellikle yolsuzluk yoluyla etkinleştirilir. Bu nedenle, bir işletmenin etkili bir Yolsuzlukla mücadele önlemleri, kapsanan diğer olumsuz etkilerin önlenmesine önemli bir katkıdır. *Kılavuzlar*. İşletmeler rüşvet veya diğer yolsuzluk eylemlerine karışmamalıdır.

Özellikle işletmelerin şunları yapması gerekir:

1. Kamu görevlilerine veya bir işletmenin iş ilişkisi içinde olduğu kişi veya kuruluşların çalışanlarına veya bunların akrabalarına veya ortaklarına herhangi bir haksız para veya başka bir avantaj teklif etmek, vaat etmek veya vermek de dahil olmak üzere herhangi bir yolsuzluk eyleminde bulunmamak. Aynı şekilde, işletmeler kamu görevlilerinden veya bir işletmenin iş ilişkisi içinde olduğu kişi veya kuruluşların çalışanlarından herhangi bir haksız para veya başka bir avantaj talep etmemeli, kabul etmemeli veya onaylamamalıdır. İşletmeler, aşağıdakiler de dahil olmak üzere üçüncü tarafları veya diğer araçları kullanmamalıdır: *diğerlerinin yanı sıra* kamu görevlilerine veya bir işletmenin ticari ilişki içerisinde olduğu kişi veya kuruluşların çalışanlarına veya bunların akrabalarına veya ortaklarına haksız parasal veya diğer avantajlar sağlamak için acenteler, danışmanlar, temsilciler, dağıtımıcılar, konsorsiyumlar, yükleniciler ve tedarikçiler ve ortak girişim ortakları.
2. Bir işletmenin bireysel koşullarını, özellikle rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleriyle ilgili işletme risk faktörlerini (şunlar da dahil olmak üzere) dikkate alarak, risk temelli bir değerlendirme temelinde geliştirilen, rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimlerini yeterince önlemek, tespit etmek ve ele almak için yeterli iç kontroller, etik ve uyumluluk programları veya önlemleri geliştirmek ve benimsemek, *diğerlerinin yanı sıra*, faaliyet gösterdiği coğrafi ve endüstriyel sektör, diğer sorumlu iş yürütme konuları, düzenleyici ortam, iş ilişkilerinin türü, yabancı hükümetlerle yapılan işlemler ve üçüncü tarafların kullanımı). Bu iç kontroller, etik ve uyumluluk programları veya önlemleri, adil ve doğru defterlerin, çıkar çatışması kayıtlarının, kayıtların ve hesapların tutulmasını sağlamak için makul bir şekilde tasarlanmış bir iç kontrol sistemi de dahil olmak üzere bir mali ve muhasebe prosedürleri sistemi içermeli ve bunların rüşvet veya diğer yolsuzluk eylemlerine bulaşma veya bunları gizleme amacıyla kullanılamayacağını garanti etmelidir. Bu tür bireysel durumlar ve riskler, uyumluluk kaynaklarının tahsisini belirlemek ve işletmenin iç kontrollerinin, etik ve uyumluluk programının veya önlemlerinin uyarlanmasını ve etkili olmaya devam etmesini sağlamak ve işletmelerin rüşvet veya diğer yolsuzluk biçimlerine karışma riskini azaltmak için düzenli olarak izlenmeli ve gerektiği şekilde yeniden değerlendirilmelidir. Her türlü yolsuzluğu önleme ve tespit etme amaçlı bu iç kontroller, etik ve uyumluluk programları veya önlemleri, II. Bölümde açıklandığı gibi risk tabanlı durum tespiti yapmayı da içermelidir.
3. Şirket içi kontrollerde, etik ve uyum programlarında veya önlemlerinde, yapıldığı ülkelerde genellikle yasadışı olan küçük kolaylaştırma ödemelerinin kullanımını yasaklayın veya caydırın ve bu tür ödemeler yapıldığında bunları defterlere ve mali kayıtlara doğru bir şekilde kaydedin.

4. Rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleriyle ilgili özel riskleri göz önünde bulundurarak, işe alımla ilgili uygun şekilde belgelenmiş özen göstermeyi ve acentelerin uygun ve düzenli denetimini ve acentelerin ücretlendirilmesinin uygun olmasını ve yalnızca meşru hizmetler için olmasını sağlayın. İlgili durumlarda, kamu kurumları ve Devlete ait işletmelerle yapılan işlemlerle bağlantılı olarak çalışan acentelerin güncellenmiş bir listesi tutulmalı ve geçerli kamuya açıklama gerekliliklerine uygun olarak yetkili makamlara sunulmalıdır. İşletmeler, acentelerinin kamu görevlileriyle ilişkilerinde yasadışı etki kullanmaktan kaçınmalarını ve mesleki standartlara uymalarını sağlamak için adımlar atmalıdır.
5. Rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleriyle mücadelede faaliyetlerinin şeffaflığını artırın ve bir dürüstlük kültürü oluşturun. Önlemler şunları içerebilir: *Ben*)Yönetim kurulu veya eşdeğer yönetim organı ve üst düzey yönetimden, işletmenin iç kontrolleri, etik ve uyum programlarına yönelik güçlü, açık ve görünür destek ve bağlılık; *ii*)tüm çalışanlar ve ilgili üçüncü taraflara kolayca erişilebilen, rüşveti ve diğer yolsuzluk biçimlerini yasaklayan açıkça ifade edilmiş ve görünür bir şirket politikası, *diğerlerinin yanı sıra*, yabancı iştirakler, acenteler ve diğer araçlar; ve *iii*)Yönetim sistemlerini ve bu taahhütleri yerine getirmek için işletmeler tarafından benimsenen iç kontrolleri, etik ve uyumluluk programlarını veya önlemlerini ifşa etmek. İşletmeler ayrıca rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimlerine karşı mücadelede farkındalığını ve işbirliğini teşvik etmek için kamuoyuyla açıklığı ve diyalogu teşvik etmelidir. İşletmeler, ulusal yasalar ve gereklilikler saklı kalmak üzere, rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleriyle ilgili her türlü suistimali ve şüpheli rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleri vakalarını ele almak için benimsenen önlemleri ifşa etmeye teşvik edilir. Bu önlemler, suistimali belirleme, araştırma ve raporlama ve kolluk kuvvetleriyle gerçek ve proaktif bir şekilde etkileşim kurma süreçlerini içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir.
6. Çalışanlar ve iş ilişkisiyle bağlantılı kişi veya kuruluşlar arasında, bu tür politikaların, programların veya önlemlerin uygun şekilde yayılması ve geçerli dil, kültür ve teknoloji engellerini dikkate alan eğitim programları ve disiplin prosedürleri yoluyla, işletme politikaları ve iç kontroller, etik ve uyum programları veya rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimlerine karşı önlemler konusunda farkındalığı ve uyumu teşvik etmek.
7. Kamu görevi adaylarına veya siyasi partilere veya siyasi partilerle veya siyasi adaylarla bağlantılı diğer kuruluşlara yasa dışı bağışlarda bulunmayın. Siyasi bağışlar, kamuya açıklama gereklilikleri de dahil olmak üzere ulusal yasalara tam olarak uymalı ve üst düzey yönetim onayı gerektirmelidir. Bu, çalışanları bir siyasi adayı veya siyasi bir kuruluşu desteklemeye zorlamamayı içerir.

Bölüm VII'ye İlişkin Açıklama: Rüşvet ve Diğer Yolsuzluk Biçimleriyle Mücadele

86. Rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleri terimleri aşağıdakilerle tutarlı bir şekilde yorumlanmalıdır: araçlar. Yolsuzluk, kamu görevlilerinin veya iş ilişkileriyle bağlantılı kişilerin veya kuruluşların çalışanlarının rüşvet almasını içerir. Ayrıca nüfuz ticareti, zimmete para geçirme ve sponsorlukların ve hayır amaçlı bağışların kötüye kullanılmasını da kapsayabilir. İşletmeler, örneğin, doğrudan veya dolaylı olarak, iş veya diğer uygunsuz avantaj elde etmek veya elde tutmak için rüşvet veya diğer haksız avantaj teklif etmemeli, vaat etmemeli, vermemeli veya talep etmemelidir. İşletmeler ayrıca rüşvet ve gasp taleplerine karşı koymalıdır. Çıkar çatışması ipso facto yolsuzluk olmasa da, kamu görevlilerinin özel çıkarları ile kamu görevleri arasındaki çatışmaların, yetersiz bir şekilde yönetilirse, potansiyel olarak yolsuzluğa yol açabileceği giderek daha fazla kabul görmektedir. *Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesine Dair Sözleşme* [OECD/YASAL/0293], *OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi*) 15 Şubat 1999'da yürürlüğe girmiştir. *OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi*, ile birlikte *Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Yönelik Rüşvetin Daha Fazla Önlenmesine Yönelik Öneri* [OECD/YASAL/0378], *Rüşvet Karşıtı Tavsiye*),,

Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Yönelik Rüşvetin Daha Fazla Önlenmesine Yönelik Vergi Tedbirlerine İlişkin Tavsiye [OECD/YASAL/0371], Rüşvet ve Resmi Destekli İhracat Kredileri Hakkında Tavsiye [OECD/YASAL/0447] Ve, Kalkınma İşbirliği Aktörlerine Yolsuzluk Riskini Yönetme Konusunda Öneri [OECD/YASAL/0431], yabancı rüşvet işleminin teklif tarafını ele alan temel OECD araçlarıdır. Toplu olarak bu araçlar, her ülkenin kendi işletmelerinin faaliyetleri ve kendi yargı yetkisi içinde olup bitenler konusunda sorumluluk almasıyla, yabancı kamu görevlilerine rüşvet "tedariğini" ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Ülkelerin AB'ye uyumlarının titiz ve sistematik bir şekilde izlenmesi programı OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi ve bu ilgili araçlar tam olarak uygulanmalarını teşvik etmek için oluşturulmuştur. Diğer yolsuzluk eylemleri ve dürüstlük riskleri de ele alınmaktadır Kamu Dürüstlüğüne İlişkin Tavsiye [OECD/YASAL/0435], Lobicilikte Şeffaflık ve Dürüstlük İlkelerine İlişkin Tavsiye [OECD/YASAL/0379], Kamu Hizmetinde Çıkar Çatışmasının Yönetimine İlişkin OECD Yönergeleri Hakkında Öneri [OECD/YASAL/0316] ve Kamu İşletmelerinde Yolsuzlukla Mücadele ve Dürüstlüğe İlişkin Kılavuz Hakkında Öneri [OECD/YASAL/0451].

87. Yolsuzluk, demokratik kurumlara ve şirketlerin yönetimine zarar verir. Yatırımı caydırır ve uluslararası rekabet koşullarını bozar. Ekonomik etkinin ötesinde, yolsuzluğun zararlı etkileri olabilir, bunlar arasında şunlar yer alır: *diğerlerinin yanı sıra*, küresel istikrarı, çevre standartlarının ve işçi haklarının uygulanmaması veya standart altı malların sağlanmasını baltalıyor. Özellikle, yolsuzluk uygulamaları yoluyla fonların başka yere yönlendirilmesi, vatandaşların daha yüksek ekonomik, sosyal ve çevresel refah seviyelerine ulaşma girişimlerini baltalıyor. Yolsuzluk, marjinalleştirilmiş veya savunmasız gruplara veya nüfuslara mensup olanları orantısız bir şekilde etkiliyor ve cinsiyet eşitsizliklerini daha da kötüleştirebiliyor. İşletmelerin, kontroller, etik ve uyumluluk programları oluştururken etnik köken, ırk, cinsiyet ve cinsel yönelimle ilgili örtüşen yapısal ayrımcılık biçimlerini hesaba katarak bu uygulamalarla mücadelede önemli bir rol oynamaları gerekiyor.

88. Hem kamu hem de özel alanlarda uygunluk, dürüstlük ve şeffaflık, rüşvet ve diğer yolsuzluk biçimleriyle mücadelede temel kavramlardır. İş dünyası, sivil toplum örgütleri, hükümetler ve hükümetler arası örgütler, yolsuzlukla mücadele önlemlerine yönelik kamu desteğini güçlendirmek ve yolsuzluk ve rüşvet sorunlarına ilişkin şeffaflığı ve kamu farkındalığını artırmak için iş birliği yapmalıdır. Uygun kurumsal yönetim uygulamalarının benimsenmesi, işletmeler içinde bir etik kültürü oluşturmada da önemli bir unsurdur.

89. *Rüşvet Karşıtı Tavsiye* özellikle hükümetlerin, yabancı rüşveti önleme ve tespit etme amacıyla yeterli iç kontroller, etik ve uyum programları veya önlemleri geliştirmeleri ve benimsemeleri için işletmelerini teşvik etmelerini tavsiye eder; bu, *İç Kontroller, Etik ve Uyumluluk Konusunda İyi Uygulama Kılavuzu*, Ek II'ye dahil edilmiştir *Rüşvet Karşıtı Tavsiye*. Bu *İyi Uygulama Rehberi* Devlet işletmeleri de dahil olmak üzere işletmelere yöneliktir

21 içinde *OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi*, yabancı rüşvet suçu, "...doğrudan veya aracılar aracılığıyla, yabancı bir kamu görevlisine, o görevli veya üçüncü bir taraf için, resmi görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak hareket etmesi veya hareket etmekten kaçınması için, uluslararası işlerin yürütülmesinde iş veya diğer uygunsuz bir avantaj elde etmek veya elde tutmak amacıyla, herhangi bir haksız parasal veya diğer avantajın teklif edilmesi, vaat edilmesi veya verilmesi" olarak tanımlanmaktadır. *OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi* (paragraf 9) "küçük 'kolaylaştırma' ödemelerinin, paragraf 1 anlamında 'iş veya diğer uygunsuz avantaj elde etmek veya elde tutmak için' yapılan ödemeler oluşturmadığını ve dolayısıyla bir suç olmadığını açıklığa kavuşturmuştur. Bazı ülkelerde kamu görevlilerinin lisans veya izin verme gibi işlevlerini yerine getirmeye teşvik etmek için yapılan bu tür ödemeler, ilgili yabancı ülkede genellikle yasadışıdır. Diğer ülkeler, iyi yönetim programlarına destek gibi yollarla bu aşındırıcı olgu ele alabilir ve ele almalıdır. *Rüşvet Karşıtı Tavsiye* (Bölüm XIV.1) hükümetlerin "olayla etkili bir şekilde mücadele etmek için küçük kolaylaştırma ödemelerine ilişkin politikalarını ve yaklaşımlarını periyodik olarak gözden geçirmeyi taahhüt etmelerini" önermektedir.

işletmeler, iş örgütleri ve meslek birlikleri gibi kuruluşlar için de geçerlidir ve iç kontrollerinin, etik ve uyum programlarının veya yabancı rüşveti önleme ve tespit etme önlemlerinin etkinliğini sağlamak için iyi uygulamaları vurgular, buna raporlama yapan kişiler için korumalar da dahildir. Esnektir ve özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler olmak üzere işletmeler tarafından, büyüklükleri, türleri, yasal yapıları ve faaliyet gösterdikleri coğrafi ve endüstriyel sektörleri ve faaliyet gösterdikleri yargı yetkisi ve diğer temel yasal ilkeler de dahil olmak üzere bireysel koşullarına göre uyarlanması amaçlanmıştır. Ek olarak, bu amaçlar doğrultusunda *Kılavuzlar*, Yolsuzlukla ilgili iç kontrol, etik ve uyum programları veya tedbirleri, II. Bölümde belirtilen öneriler doğrultusunda risk bazlı durum tespitinin yapılmasını da içermelidir.

90. Yerel ve uluslararası sivil toplum örgütleri, iş dünyası, meslek kuruluşları ve uluslararası örgütlerle kolektif eylem ve anlamlı etkileşim, işletmelerin etkili yolsuzlukla mücadele politikalarını daha iyi tasarlamalarına ve uygulamalarına ve bir işletmenin tek başına azaltamayacağı yolsuzluk risklerini azaltmalarına yardımcı olabilir.

91. 14 Aralık 2005'te yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi (UNCAC), yolsuzlukla mücadele için geniş bir yelpazede standartlar, önlemler ve kurallar ortaya koymaktadır. UNCAC uyarınca, Taraf Devletler, yetkililerinin rüşvet almasını ve işletmelerinin yerli kamu görevlilerine, yabancı kamu görevlilerine ve kamu uluslararası örgütlerinin görevlilerine rüşvet vermesini yasaklamak ve özelden özele rüşvete izin vermemeyi düşünmek zorundadır. UNCAC ve *OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi* birbirini destekler ve tamamlar.

92. Rüşvetin talep tarafını ele almak için, iyi yönetim uygulamaları, işletmelerin rüşvet ödemeye zorlanmasını önlemek için önemli unsurlardır. Hem ana hem de ev sahibi hükümetler, rüşvet veya diğer yolsuzluk biçimleriyle karşı karşıya kalan işletmelere yardımcı olmalı, ilgili kamu görevlilerine farkındalık yaratmalı ve eğitim sağlamalı, özel ve kamu sektörü temsilcileriyle ve sivil toplum örgütleriyle kolektif eylem girişimlerini teşvik etmeyi düşünmeli ve uygun durumlarda rüşvetin talep edilmesi ve kabul edilmesiyle başa çıkmak için koordineli eylemler üstlenmelidir. *Sözleşmenin Belirli Maddelerine İlişkin İyi Uygulama Kılavuzu* Ek II'de *Rüşvet Karşıtı Tavsiye* belirtiyor ki *OECD Rüşvetle Mücadele Sözleşmesi* yabancı kamu görevlisinin rüşvet talep ettiği durumlarda bir savunma veya istisna sağlamayacak şekilde uygulanmalıdır. Ayrıca, UNCAC, yerel kamu görevlileri tarafından rüşvet talep etmenin suç sayılmasını gerektirir.

VIII. Tüketici Çıkarları

İşletmeler tüketicilerle ilişkilerinde adil iş, pazarlama ve reklam uygulamalarına uygun hareket etmeli ve sağladıkları mal ve hizmetlerin kalitesini ve güvenilirliğini sağlamak için tüm makul adımları atmalıdır. Özellikle şunları yapmalıdırlar:

1. Sağladıkları mal ve hizmetlerin, sağlık uyarıları ve güvenlik bilgileri dahil olmak üzere tüketici sağlığı ve güvenliğine ilişkin tüm mutabık kalınan veya yasal olarak gerekli standartları karşılamasını ve öngörülebilir kullanım veya öngörülebilir uygunsuz kullanım veya kötüye kullanım durumunda tüketicilerin sağlığı veya güvenliği için makul olmayan bir risk oluşturmamasını sağlamak.
2. Tüketicilerin bilinçli kararlar almasını sağlayacak yeterlilikte doğru, doğrulanabilir ve açık bilgiler sağlayın; buna fiyatlar ve uygun durumlarda içerik, güvenli kullanım, çevresel özellikler, bakım, depolama, mal ve hizmetlerin elden çıkarılması ve gizlilik sorunları gibi ilgili e-ticaret açıklamaları ve mevcut anlaşmazlık çözümü ve düzeltme seçenekleri hakkında bilgiler dahildir. Bilgiler, engelli tüketicilerin erişilebilirlik ihtiyaçlarını da dikkate alarak, anlaşılır ve kolay erişilebilir bir şekilde sade bir dil kullanılarak sunulmalıdır. Mümkün olduğunda bu bilgiler, tüketicilerin ürünleri karşılaştırma yeteneğini kolaylaştıracak bir şekilde sağlanmalıdır.
3. Tüketicilere gereksiz maliyet veya yük getirmeden adil, kullanımı kolay, zamanında ve etkili yargı dışı uyuşmazlık çözüm ve tazminat mekanizmalarına erişim sağlayın.
4. Tüketicilere veya rekabete zarar verecek şekilde tüketici tercihlerini baltalayan aldatıcı, yanıltıcı, hileli, haksız veya başka şekillerde beyanlarda bulunmamak veya ihmallerde bulunmamak.
5. İş faaliyetleriyle ilgili alanlarda tüketici eğitimini teşvik etme çabalarını desteklemek, *diğerlerinin yanı sıra* Tüketicilerin şu yeteneklerini geliştirmek: *Ben*) Karmaşık mal, hizmet ve pazarları içeren bilinçli kararlar almak, *ii*) Kararlarının ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerini daha iyi anlamak ve *iii*) Sürdürülebilir tüketimi destekliyoruz.
6. Tüketici verilerinin toplanması ve kullanımıyla ilgili kurumsal uygulamaların yasal, şeffaf ve adil olmasını sağlayarak tüketici gizliliğini koruyun, tüketici katılımını ve seçimini mümkün kılın ve topladıkları, sakladıkları, işledikleri veya yaydıkları kişisel verilerin güvenliğini sağlamak için tüm makul önlemleri alın.
7. Kamu otoriteleriyle tam işbirliği yaparak kötüye kullanım veya aldatıcı pazarlama uygulamalarını (yanıltıcı reklamcılık ve ticari dolandırıcılık dahil) önlemek ve bunlarla mücadele etmek ve mal ve hizmetlerinin tüketimi, kullanımı veya elden çıkarılmasından kaynaklanan kamu sağlığı ve güvenliği veya çevre için ciddi tehditleri azaltmak veya önlemek.
8. Yukarıdaki ilkeleri uygularken şunları göz önünde bulundurun: *Ben*) Özellikle savunmasızlık veya dezavantaj yaşayan tüketicilerin ihtiyaçları ve *ii*) E-ticaretin tüketiciler için oluşturabileceği özel zorluklar.

Bölüm VIII'e İlişkin Açıklama: Tüketici Çıkarları

93. Tüketici çıkarları ile ilgili bölüm *Kılavuzlar* OECD Komitesi'nin çalışmalarından yararlanmaktadır. Tüketici Politikası ve Finans Piyasaları Komitesi, tüketiciyi koruma alanındaki ilgili OECD standartları, Uluslararası Ticaret Odası, Uluslararası Standardizasyon Örgütü ve Birleşmiş Milletler de dahil olmak üzere diğer kuruluşların çalışmaları, BM Çevre Programı (yani, BM Tüketici Politikası Yönergeleri) ve küresel reklamcılık ve sorumlu pazarlama için Reklam ve Pazarlama İletişimi Kodu da dahil olmak üzere ilgili araçlar, Uluslararası Ticaret Odası.

94. Bölüm, tüketici memnuniyetinin ve ilgili çıkarların işletmelerin başarılı bir şekilde işlemesi için temel bir temel oluşturduğunu kabul eder. Ayrıca, mal ve hizmetler için tüketici pazarlarının zaman içinde büyük bir dönüşüm geçirdiğini de kabul eder. Düzenleyici reform, daha açık küresel pazarlar, dijital ve finansal hizmetleri dönüştüren yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve tüketici hizmetlerindeki büyüme, tüketicilere daha fazla seçenek ve daha açık rekabetten kaynaklanan diğer faydaları sağlayan temel değişim etkenleri olmuştur. Aynı zamanda, birçok pazarın değişim hızı ve artan karmaşıklığı, tüketicilerin mal ve hizmetleri karşılaştırmasını ve değerlendirmesini genel olarak daha zor hale getirmiştir. Dahası, tüketici demografisi de zamanla değişmiştir. Çocuklar, artan sayıda yaşlı yetişkin gibi, pazarda giderek daha önemli güçler haline gelmektedir. Tüketiciler genel olarak daha iyi eğitilmiş olsalar da, birçoğu hala günümüzün daha karmaşık, bilgi yoğun pazarında gereken aritmetik ve okuryazarlık becerilerinden yoksundur. Dahası, birçok tüketici, işletmelerin çok çeşitli ekonomik, sosyal ve çevresel konulardaki konumlarını ve faaliyetlerini bilmekle ve mal ve hizmet seçerken bunları hesaba katmakla giderek daha fazla ilgilenmektedir.

95. Chapeau, işletmeleri adil iş, pazarlama ve reklamcılık uygulamaları yapmaya ve sağladıkları ürünlerin kalitesini ve güvenilirliğini sağlamaya çağırılmaktadır. Bu ilkelerin hem mallar hem de hizmetler için geçerli olduğu belirtilmektedir.

96. 1. paragraf, işletmelerin gerekli sağlık ve güvenlik standartlarına uymasının ve tüketicilere ürünlerine ilişkin yeterli sağlık ve güvenlik bilgisi sağlamasının önemini vurgulamaktadır.

97. Paragraf 2 bilgi ifşasıyla ilgilidir. İşletmelerin tüketicilerin bilinçli kararlar alması için yeterli bilgi sağlamasını talep eder. Çevrimiçi alanda bilginin sağlanma şekli, tüketicinin erişim araçlarına göre uyarlanmalı ve uyarlanmalıdır. Bu, ilgili olduğu durumlarda ürünlerle ilişkili finansal riskler hakkındaki bilgileri de içerir. Ayrıca, bazı durumlarda işletmelerin tüketicilerin mal ve hizmetleri doğrudan karşılaştırmasını (örneğin, birim fiyatlandırma) sağlayacak şekilde bilgi sağlaması yasal olarak zorunludur. Doğrudan mevzuatın bulunmaması durumunda, işletmelerin tüketicilerle uğraşırken mal ve hizmetlerin karşılaştırılmasını kolaylaştıran ve tüketicilerin bir ürünün toplam maliyetinin ne olacağını kolayca belirlemesini sağlayan bir şekilde bilgi sunmaları teşvik edilir. "Yeterli" olarak kabul edilen şeyin zamanla değişebileceği ve işletmelerin bu değişikliklere duyarlı olması gerektiği unutulmamalıdır. İşletmelerin yaptığı herhangi bir ürün ve çevresel veya sosyal iddia, yeterli kanıt ve uygun testlere ve doğrulamaya dayanmalıdır. İddialar hem bir ürün veya hizmetin üretilme biçimine hem de ürün veya hizmetin niteliklerine uygulanabilir. Tüketicilerin çevresel ve sosyal konulara ve sürdürülebilir tüketime olan artan ilgisi göz önüne alındığında, ürün ve hizmetlerin çevresel veya sosyal nitelikleri hakkında uygun şekilde bilgi sağlanmalıdır. Bu, ürünlerin enerji verimliliği ve geri dönüştürülebilirlik, dayanıklılık ve onarılabilirlik derecesi, finansal ürün ve hizmetlerin sürdürülebilirlik nitelikleri veya örneğin gıda ürünleri söz konusu olduğunda tarımsal uygulamalar veya beslenme nitelikleri hakkında bilgi içerebilir.

98. Tüketiciler satın alma kararlarını verirken iş ahlakını giderek daha fazla dikkate alıyor. Bu nedenle işletmeler, sosyal ve çevresel kaygıları iş operasyonlarına entegre etmek için aldıkları girişimler hakkında bilgi sağlamaya ve aksi takdirde

Sürdürülebilir tüketimi destekleyin. Bölüm III *Kılavuzlar* Bu bağlamda, Açıklama önemlidir. İşletmeler bu nedenle, işletmenin sosyal, etik ve çevresel politikaları ve işletmenin uyduğu diğer davranış kuralları hakkında bilgi de dahil olmak üzere, değer ifadelerini veya iş davranışı ifadelerini kamuoyuna iletmeye teşvik edilir. İşletmeler, bu bilgileri sade bir dille sunmaya ve çevresel veya sosyal performansla ilgili herhangi bir iddianın doğruluğunu sağlamaya teşvik edilir. Bu alanlarda raporlama yapan ve bilgileri tüketicilere hedefleyen işletme sayısındaki artış memnuniyetle karşılanacaktır.

99. Paragraf 3, kullanılan dili yansıtmaktadır. *Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözümü ve Tazmini Hakkında Tavsiye* [OECD/YASAL/0356]. Tavsiye, endüstrinin bu konuda alabileceği bir dizi eylem de dahil olmak üzere tüketici şikayetlerini ele almak için etkili yaklaşımlar geliştirmek için bir çerçeve oluşturur. Birçok işletmenin tüketici anlaşmazlıklarını çözmek için kurduğu mekanizmaların tüketici güvenliğini ve tüketici memnuniyetini artırmaya yardımcı olduğu belirtilmektedir. Bu mekanizmalar, ilgili tüm taraflar için pahalı, zor ve zaman alıcı olabilen yasal işlemlerden daha uygulanabilir çözümler sağlayabilir. Ancak bu yargı dışı mekanizmaların etkili olabilmesi için tüketicilerin bunların varlığından haberdar edilmesi ve özellikle iddialar sınır ötesi veya çok boyutlu işlemleri içerdiğinde şikayetlerin nasıl iletileceği konusunda rehberlikten faydalanmaları gerekir.

100. 4. paragraf aldatıcı, yanıltıcı, hileli ve diğer haksız ticari uygulamalarla ilgilidir. Bu tür uygulamalar hem tüketicilerin hem de sorumlu işletmelerin pahasına piyasaları bozabilir ve bunlardan kaçınılmalıdır.

101. 5. paragraf, birçok pazar ve ürünün artan karmaşıklığıyla daha da önem kazanan tüketici eğitimiyle ilgilidir. Hükümetler, tüketici örgütleri ve birçok işletme, bunun paylaşılan bir sorumluluk olduğunu ve bu konuda önemli roller oynayabileceklerini kabul etmiştir. Tüketicilerin finansal ve diğer alanlarda karmaşık ürünleri değerlendirmede yaşadıkları zorluklar, paydaşların tüketici karar alma süreçlerini iyileştirmeyi amaçlayan eğitimi teşvik etmek için birlikte çalışmalarının önemini vurgulamıştır.

102. 6. paragraf kişisel verilerle ilgilidir. İşletmeler tarafından kişisel verilerin giderek daha fazla toplanması ve kullanılması, tüketicilerin mahremiyeti ve refahı için büyük riskler oluşturabilir. Bu nedenle, veri güvenliği de dahil olmak üzere tüketicilerin kişisel verilerinin korunması büyük önem taşımaktadır.

103. Paragraf 7, işletmelerin aldatıcı pazarlama uygulamalarını daha etkili bir şekilde önlemeye ve bunlarla mücadele etmeye yardımcı olmak için kamu otoriteleriyle birlikte çalışmasının önemini vurgular. Ayrıca, kamu sağlığı ve güvenliği ile çevre için riskleri azaltmak veya önlemek için işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu, malların elden çıkarılmasıyla, tüketimi ve kullanımıyla ilişkili riskleri içerir. Bu, özellikle tasarım, üretim, dağıtım, kullanım ve elden çıkarma aşamalarında, ürünlerin kullanım ömürleri boyunca güvenliğine yönelik riskleri dikkate almanın ve yönetmenin önemini kabul edildiğini yansıtır.

104. Paragraf 8, işletmeleri mal ve hizmetleri pazarlarken savunmasız ve dezavantajlı tüketicilerin durumlarını hesaba katmaya çağırır. Dezavantajlı veya savunmasız tüketiciler, kişisel özellikleri veya koşulları (yaş, zihinsel veya fiziksel kapasite, eğitim, gelir, dil veya uzak konum gibi) nedeniyle günümüzün bilgi yoğun, küreselleşmiş pazarlarında faaliyet gösterirken belirli zorluklarla karşılaşabilecek belirli tüketicileri veya tüketici kategorilerini ifade eder. Paragraf ayrıca küresel pazarlarda mobil ve diğer e-ticaret biçimlerinin artan önemini vurgular. Bu tür ticaretin sağladığı faydalar önemlidir ve artmaktadır. Ancak tüketiciye zarar verme riskleri de vardır. Hükümetler, tüketicilere e-ticaret durumunda daha geleneksel ticaret biçimlerinde sağlanan koruma seviyesinden daha az olmayan şeffaf ve etkili koruma sağlanmasının yollarını incelemek için önemli zaman harcamıştır. Bu nedenle, işletmelerin e-ticaretin risklerini azaltmak için adımlar atması ve böylece koruma seviyesinin daha geleneksel ticaret biçimlerinde sağlanandan daha az olmaması önemlidir.

IX. Bilim, Teknoloji ve Yenilik

Bilimsel araştırma ve teknolojik yenilik, tüm sektörlerde üretkenliği ve işletmelerin gerekli özeni gösterme ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunma yeteneğini artırmıştır. İşletmeler, uygun olduğu şekilde yerel ve ulusal yenilikçi kapasitenin geliştirilmesine katkıda bulunmalıdır. Veri toplama ve kullanma dahil olmak üzere teknoloji geliştirme, finansman, satış, lisanslama, ticaret ve kullanım bağlamında, bilimsel araştırma ve yenilik, işletmeler aşağıdakilere uymalıdır: *Kılavuzlar* ve gizlilik ve veri koruma gereklilikleri ve ihracat kontrol yönetmelikleri dahil olmak üzere geçerli ulusal yasalara ve gerekliliklere uymalıdır. Özellikle, işletmeler şunları yapmalıdır:

1. Bilim, teknoloji ve inovasyonla ilgili gerçek ve potansiyel olumsuz etkilere ilişkin olarak II. Bölümde açıklandığı şekilde risk bazlı durum tespiti yapın.
2. İş faaliyetleri sırasında mümkün olduğu takdirde, karşılıklı olarak mutabık kalınan şartlar altında gönüllü, güvenli, emniyetli ve etkin bir şekilde teknoloji ve bilgi birikiminin transferini sağlayan uygulamaları benimsemek ve fikri mülkiyet haklarının korunması, gizlilik yükümlülükleri, mahremiyet, kişisel verilerin korunması, ihracat kontrolleri ve ayrımcılık yapmama ilkelerine gereken özeni göstererek bilimsel keşif ve yenilikleri teşvik etmek amacıyla verilere erişimi ve veri paylaşımını artırmak.
3. Uygun durumlarda, yerel pazar ihtiyaçlarını karşılamak üzere ev sahibi ülkelerde bilim ve teknoloji geliştirme faaliyetleri yürütmek, ev sahibi ülke personelini bilim ve teknoloji geliştirme faaliyetlerinde istihdam etmek, dürüstlük, güvenlik ve ticari ihtiyaçları da göz önünde bulundurarak eğitimlerini teşvik etmek ve desteklemek.
4. Fikri mülkiyet haklarının kullanımı için lisans verirken veya başka şekillerde gönüllü olarak teknoloji transferi yaparken, bunu karşılıklı olarak kabul edilen şartlar ve koşullar altında, olumsuz etkileri önlemek ve azaltmak için uygun güvencelerle ve ev sahibi ülkenin uzun vadeli sürdürülebilir kalkınma beklentilerine katkıda bulunacak ve ihracat kontrol düzenlemelerine saygı gösterecek şekilde yapın.
5. Ticari hedeflerle ilgili olduğu durumlarda, yerel yüksek öğretim kurumları, kamu araştırma kurumlarıyla bağlar geliştirin ve küçük ve orta ölçekli işletmeler ve sivil toplum örgütleri de dahil olmak üzere yerel endüstri veya endüstri dernekleriyle işbirlikli araştırma projelerine katılın. Bu tür işbirlikleri etkili risk yönetimi, etik hususlar, ulusal güvenlik endişeleri, geçerli yasalar ve paydaşların hususlarını dikkate almalıdır. Ayrıca açık bilimin değerini tanımalı ve akademik özgürlüğü, araştırmayı ve bilimsel özerkliği korumak için güvencelere saygı göstermelidir.
6. Verileri toplarken, paylaşırken ve kullanırken, veri erişimi ve paylaşım düzenlemelerinin şeffaflığını artırın ve veri değer döngüsü boyunca, Taraftarlar arasında geçerli, yaygın olarak tanınan veya kabul gören standartları ve yükümlülükleri karşılayan sorumlu veri yönetimi uygulamalarının benimsenmesini teşvik edin. *Kılavuzlar* Davranış kuralları, etik ilkeler, tüketicilerin manipülasyonu ve zorlanmasına ilişkin kurallar ve gizlilik ve veri koruma normları da dahil olmak üzere.
7. İşletmeler, ifade özgürlüğü, çevrimiçi barışçıl toplantı ve dernek kurma özgürlüğüne saygı gösterilmesi ve Sözleşme'nin kapsadığı konularla tutarlılık dahil olmak üzere, açık, özgür, küresel, birlikte çalışabilir, güvenilir, erişilebilir, uygun fiyatlı, güvenli ve dayanıklı bir İnternet'i teşvik etmek için uygun forumlarda işbirlikçi çabaları, koşullarına uygun şekilde desteklemelidir. *Kılavuzlar*.

Bölüm IX: Bilim, Teknoloji ve Yenilik ile ilgili yorumlar

105. Teknolojinin geliştirilmesi, lisanslanması, satışı, ticareti ve kullanımı, sürdürülebilir kalkınma, insan hakları, ekonomik katılım, demokrasi kalitesi, sosyal uyum, iklim değişikliği, küresel iş ve işgücü manzarası ve piyasa dinamikleri dahil olmak üzere Kılavuzların kapsadığı konular üzerinde derin bir etkiye sahiptir. Bilimsel araştırma ve teknolojik yenilik, tüm sektörlerde üretkenliği ve işletmelerin gerekli özeni gösterme ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunma yeteneğini artırmıştır, ancak zorluklarla ve olumsuz etkilerle de ilişkilendirilebilir.

106. Bu konunun gelişen yapısı ve pek çok konuya değinmesi göz önüne alındığında, bu bölümün kapsamının, gelecekteki bilim, teknoloji ve inovasyon gelişmeleriyle ilişkili risklerle ilgili olarak sürekli alakalı olmasını sağlamak amacıyla geniş ve kapsayıcı olması amaçlanmıştır.

107. Bilgiye dayalı ve küreselleşmiş bir ekonomide, teknolojiye, verilere ve know-how'a erişim ve bunları kullanma yeteneği, kurumsal performansı iyileştirmek için elzemdir. Bu tür bir erişim, sürdürülebilir kalkınma bağlamında üretkenlik artışı ve iş yaratma dahil olmak üzere teknolojik ilerlemenin ekonomi genelindeki etkilerinin gerçekleştirilmesi için de önemlidir. Çokuluslu işletmeler, sınırlar arası teknoloji transferinin önemli bir kanalıdır. Yeni teknolojileri yerel işletmeler ve kurumlar tarafından üreterek, yayarak ve hatta kullanılmasını sağlayarak ev sahibi ülkelerinin ulusal yenilikçi kapasitesine katkıda bulunabilirler. Çokuluslu işletmelerin araştırma ve geliştirme faaliyetleri ve yeni teknolojilere yatırımları, ulusal inovasyon sistemine iyi bağlandığında, ev sahibi ülkelerindeki ekonomik ve sosyal ilerlemeyi artırmaya yardımcı olabilir. Buna karşılık, ev sahibi ülkede dinamik bir inovasyon sisteminin geliştirilmesi, çokuluslu işletmeler için ticari fırsatları genişletir.

108. Bu bölüm, çokuluslu işletmelerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin meyvelerinin faaliyet gösterdikleri ülkeler arasında yayılmasını teşvik etmeyi ve böylece ekonomik fizibilite, rekabet kaygıları ve gizlilik, veri koruma, güvenlik, fikri mülkiyet koruması ve gizlilik yükümlülükleri tarafından dayatılan sınırlar içinde ev sahibi ülkelerin yenilikçi kapasitelerine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, teknoloji yayılımını teşvik etmek, yeni teknolojiyi içeren ürün ve hizmetlerin ticarileştirilmesini, süreç yeniliklerinin lisanslanmasını, bilim ve teknoloji personelinin işe alınmasını ve eğitilmesini ve araştırma ve geliştirme kooperatif girişimlerinin geliştirilmesini içerebilir. Teknoloji satarken veya lisanslarken, yalnızca müzakere edilen şartlar ve koşullar karşılıklı olarak kabul edilmemeli, aynı zamanda çokuluslu işletmeler teknolojinin uzun vadeli gelişimsel, çevresel ve toplumsal etkilerini de dikkate almalıdır. Çokuluslu işletmeler, faaliyetlerinde uluslararası iştiraklerinin, alt yüklenicilerinin ve iş ilişkileri içinde oldukları diğer kuruluşların yenilikçi kapasitelerini oluşturabilir ve geliştirebilirler. Ayrıca, çokuluslu işletmeler hem fiziksel hem de kurumsal yerel bilimsel ve teknolojik altyapının önemine dikkat çekebilirler. Bu bağlamda, çokuluslu şirketler, dinamik inovasyon sistemlerinin geliştirilmesine elverişli politika çerçevelerinin ev sahibi ülke hükümetleri tarafından oluşturulmasına yararlı katkılarda bulunabilirler.

109. Bilim burada, diğer konuların yanı sıra araştırma ve keşfi de kapsayacak şekilde anlaşılmaktadır. Teknoloji burada, dijital teknoloji, dijital olmayan teknoloji ve dijital hizmetlerin yanı sıra bunların geliştirilmesini ve kullanımını kolaylaştıran dijital ekosistemleri de kapsayacak şekilde anlaşılmaktadır. Yenilik burada, potansiyel kullanıcılara sunma veya işletme tarafından kullanıma sunma amacıyla yeni veya geliştirilmiş bir ürün, hizmet veya süreç geliştirme süreci olarak anlaşılmaktadır.

110. Veri, ilgili OECD Tavsiyelerinde olduğu gibi, metin, resim, ses ve video gibi yapılandırılmış veya yapılandırılmamış formatlarda kaydedilen bilgileri ifade etmek üzere burada anlaşılmaktadır. Veri odaklı inovasyon ve

37. Paragraf, Dünya Ticaret Örgütü'nde (DTÖ) elektronik ticaret alanında hükümetlerin benimsediği pozisyonlara halel getirmez. İnternet kullanımına ilişkin olarak dikkate alınması gereken diğer önemli kamu politikası çıkarlarını göz ardı etmek amaçlanmamıştır. Bazı ülkeler bu konuda 2005 Tunus Bilgi Toplumu Gündemi'ne atıfta bulunmuştur.

veri yoğun bilim, büyük toplumsal zorlukları ele almak için muazzam bir vaat taşır. Açık bilim girişimleri ve verilere erişim, bilimsel sonuçların yeniden üretilebilirliği, toplum genelinde bilginin yayılması, disiplinler arası iş birliği, kaynak verimliliği, üretkenlik ve rekabet gücü üzerinde geniş kapsamlı etkilere sahip olmuştur. Sınırlar arası veri akışları, dijital uçurumları ve sürdürülebilir kalkınmayı kapatmak için uluslararası ticareti, bilgiyi ve bilgi alışverişini desteklemek için kritik öneme sahiptir. 2. paragraf bu faydaları pekiştirir, ancak ayrıca hırsızlık risklerini ve bireysel gizliliği baltalayabilecek ve potansiyel ulusal güvenlik riskleri oluşturabilecek sorumsuz veri paylaşımı ve kullanımını da kabul eder. Veri sahipleri, veri üreticileri ve veri araçları dahil olmak üzere veri ekosistemindeki işletmeler, *Verilere Erişimin ve Paylaşımının Geliştirilmesine İlişkin Öneri [OECD/YASAL/0463]*, Söz konusu Tavsiye Kararı'nda özetlendiği üzere, veri değer döngüsü boyunca risk yönetimi önlemlerinin uygulanmasını sağlamayı amaçlayan, özellikle DNA gibi biyolojik verilerin yönetimi bağlamında ve verilerin kolluk kuvvetlerine ve diğer kamu kurumlarına açıklanması sırasında verilerin gizliliğini, bütünlüğünü, güvenliğini ve erişilebilirliğini korumak için gerekli önlemler de dahil olmak üzere sorumlu veri erişimi, paylaşımı ve kullanımıyla ilgili önerilerin dikkate alınması teşvik edilmektedir.

111. 4. paragrafta, işletmelere yönelik beklentilerin, istenmeyen sonuçlara yol açan şart ve koşullardan kaçınmak için orantılı olması amaçlanmaktadır. İşletmeler ayrıca, belirli aktörlerin sivil teknolojiyi kötüye kullanmak için teknoloji transferinden yararlanmaya çalışabileceği durumları belirlemek için çaba göstermelidir.

112. Bölüm II'ye uygun olarak, bilim, teknoloji ve inovasyonla ilgili olumsuz etkiler için gereken özenin niteliği ve kapsamı, belirli bir durumun koşullarına bağlı olacak ve risk temelli önceliklendirmeyi içerecektir. Bu, ayrıca, ürünün veya hizmetin amaçlanan amacına uygun olarak kullanılmasıyla ilgili bilinen veya makul ölçüde öngörülebilir koşulları veya makul ölçüde öngörülebilir uygunsuz kullanım veya kötüye kullanım koşulları altında olumsuz etkilere yol açabilecek durumları da hesaba katmalıdır.

113. Yeni teknoloji veya mevcut araçların yeni uygulamalarının geliştirilmesinde yer alan işletmeler, sorumlu yeniliği teşvik ederken ve yerel düzenleyici makamlar ve çalışan temsilcileriyle diyalog ve bilgi paylaşımına girerken, yeni teknoloji tarafından ortaya çıkarılan etik, yasal, işgücü, sosyal ve çevresel zorlukları mümkün olduğunca öngörmeli ve uygun şekilde ele almalıdır. Kılavuzların önerilerinin uygulanmasında desteklendiği gibi ve bunlara ek olarak, işletmelerin yapay zeka ve nöroteknoloji alanındaki ilgili OECD standartları da dahil olmak üzere yenilik süreciyle ilgili mevcut rehberliği dikkate almaları teşvik edilmektedir. *Yapay Zeka ile ilgili Öneri [OECD/YASAL/0449]* ve *Nöroteknolojide Sorumlu Yenilik Üzerine Öneri [OECD/YASAL/0457]*.

114. Dijital güvenlik, işletmeler, müşteriler ve hükümetler dahil olmak üzere tüm paydaşlar arasında paylaşılan bir sorumluluktur. Sistemlere veya yazılımlara yetkisiz erişim, tehlikeye atılan hesaplar, veri kaybı veya hırsızlığı veya BT kaynaklarına müdahale gibi dijital güvenlik olayları, verilerinin, bilgi sistemlerinin ve ağlarının kullanılabilirliğini, bütünlüğünü ve/veya gizliliğini zayıflatarak işletmelere, hükümetlere ve bireylere zarar verebilir. İşletmeler, Kılavuzların diğer bölümleriyle tutarlı bir şekilde dijital güvenlik risk yönetimi yapmalıdır. Tasarıma göre gizlilik ilkeleri, güçlü şifreleme kullanımı, izin ve erişim yönetimi protokolleri ve diğer en iyi uygulamalar tehditleri azaltabilir ve zararı hafifletebilir. İşletmeler ayrıca veri alanındaki ilgili OECD standartlarını da dikkate almalıdır.

115. Çocukların ve gençlerin dijital ortama katılımı veya dijital ortamla etkileşimi ile ilgili tüm faaliyetlerde, işletmeler, uygun olduğu takdirde, çocuğun çıkarlarını birincil husus olarak dikkate almalı ve gerekli özeni göstererek, çocukların ve gençlerin haklarına nasıl saygı gösterilebileceğini ve dijital ortamda çocukların ve gençlerin refahının nasıl korunabileceğini ve geliştirilebileceğini belirlemeli ve bunu, dijital ortamdaki yasalarla tutarlı bir şekilde yapmak için uygun önlemleri almalıdır. *Dijital Ortamda Çocuklara İlişkin Tavsiye [OECD/YASAL/0389]* ve *OECD Dijital Hizmet Sağlayıcıları İçin Kılavuzlar*.

X. Rekabet

İşletmelerin yapması gerekenler:

1. Faaliyetlerini, faaliyetlerin rekabete aykırı etkilere yol açabileceği tüm yargı bölgelerindeki rekabet yasalarını dikkate alarak, geçerli tüm rekabet yasaları ve düzenlemeleriyle uyumlu bir şekilde yürütürler.
2. Rakipler arasında rekabeti bozucu anlaşmalara girmekten veya bunları uygulamaktan kaçınmak, şunlara ilişkin anlaşmalar dahil:
 - a) fiyatları sabitlemek;
 - b) hileli tekliflerde bulunmak (anlaşmalı ihaleler);
 - c) çıktı kısıtlamaları veya kotaları belirlemek; veya
 - d) müşterileri, tedarikçileri, bölgeleri veya ticaret hatlarını tahsis ederek pazarları paylaşmak veya bölmek.
3. Diğer hususların yanı sıra, aşağıdaki hususlara tabi olarak, rekabet otoritelerinin soruşturmalarına işbirliği yapın: uygulanabilir hukuk ve uygun güvenceler, bilgi taleplerine mümkün olduğunca çabuk ve eksiksiz yanıt verilmesi ve soruşturma makamları arasında etkili ve verimli işbirliğini teşvik etmek için uygun durumlarda gizlilik feragatleri gibi mevcut araçların kullanılmasının dikkate alınması.
4. Çalışanların yürürlükteki tüm rekabet yasalarına ve düzenlemelerine uymanın önemi konusunda düzenli olarak bilinçlendirilmesini sağlamak ve özellikle işletmenin üst düzey yöneticilerine rekabet konuları ile ilgili eğitim vermek.

Bölüm X: Rekabet ile ilgili yorumlar

116. Bu öneriler, rekabet yasalarının ve düzenlemelerinin hem yerel hem de uluslararası piyasaların etkin bir şekilde işlemesi için önemini vurgulamakta ve yerel ve çokuluslu işletmelerin bu yasa ve düzenlemelere uymasının önemini yeniden teyit etmektedir. Ayrıca, tüm işletmelerin rekabet yasalarının kapsamı, çözümleri ve yaptırımları ile rekabet otoriteleri arasındaki iş birliğinin derecesi hakkındaki gelişmelerden haberdar olmasını sağlamayı amaçlamaktadır. "Rekabet" hukuku terimi, hem "antitröst" hem de "tekel karşıtı" yasalar dahil olmak üzere, aşağıdakileri çeşitli şekillerde yasaklayan yasaları ifade etmek için kullanılır: a) rekabete aykırı anlaşmalar; b) piyasa gücünün veya hakimiyetin kötüye kullanılması; c) verimli performans dışındaki yollarla piyasa gücünün veya hakimiyetin elde edilmesi; veya d) birleşme veya satın almalar yoluyla rekabetin önemli ölçüde azaltılması veya etkili rekabetin önemli ölçüde engellenmesi.

117. Genel olarak, rekabet yasaları ve politikaları şunları yasaklar: a) sert çekirdek karteller; b) diğer rekabeti önleyici anlaşmalar; c) pazar hakimiyetini veya pazar gücünü istismar eden veya genişleten rekabeti önleyici davranışlar; ve d) rekabeti önleyici birleşmeler ve satın almalar. *Sert Çekirdek Kartellerine Karşı Etkili Eylemle İlgili Öneri [OECD/YASAL/0452]*, alt a)'da bahsi geçen rekabeti önleyici anlaşmalar sert çekirdek kartelleri oluşturur, ancak Tavsiye, üye ülkelerin yasalarındaki farklılıkları, aksi takdirde yasaklanabilecek bir faaliyet için istisna veya yetkiye izin veren yasa muafiyetleri veya hükümlerindeki farklılıklar dahil olmak üzere, içerir. Bu önerilerdeki *Kılavuzlar* bunu önermeyin

işletmeler bu tür yasal olarak mevcut muafiyetlerden veya hükümlerden yararlanmaktan vazgeçmelidir. b) ve c) alt kategorileri daha geneldir çünkü diğer türdeki anlaşmaların ve tek taraflı davranışların etkileri daha belirsizdir ve neyin rekabete aykırı olarak kabul edilmesi gerektiği konusunda daha az fikir birliği vardır.

118. Rekabet politikasının amacı, mal ve hizmetlerin doğası, kalitesi ve fiyatının rekabetçi piyasa güçleri tarafından belirlendiği piyasa koşullarını teşvik ederek genel refaha ve ekonomik büyümeye katkıda bulunmaktır. Tüketicilere ve bir yargı bölgesinin ekonomisine bir bütün olarak fayda sağlamanın yanı sıra, böyle bir rekabetçi ortam tüketici talebine etkin bir şekilde yanıt veren işletmeleri ödüllendirir. İşletmeler, hükümetler verimliliği azaltabilecek veya başka şekillerde piyasaların rekabet gücünü azaltabilecek yasaları ve politikaları değerlendirirken bilgi ve tavsiye sağlayarak bu süreçte katkıda bulunabilir.

119. İşletmeler, rekabet yasalarının yürürlüğe girmeye devam ettiğinin ve bu yasaların, yurt dışında gerçekleşen ve yerel tüketiciler üzerinde zararlı bir etkisi olan rekabet karşıtı faaliyetleri yasaklamasının giderek daha yaygın hale geldiğinin farkında olmalıdır. Dahası, sınır ötesi ticaret ve yatırım, bir yargı bölgesinde gerçekleşen rekabet karşıtı davranışların diğer yargı bölgelerinde zararlı etkilere sahip olma olasılığını artırır. Bu nedenle işletmeler, hem faaliyet gösterdikleri ülkenin yasalarını hem de davranışlarının etkilerinin hissedilmesi muhtemel tüm ülkelerin yasalarını dikkate almalıdır.

120. Son olarak, işletmeler rekabet otoritelerinin rekabet karşıtı faaliyetleri araştırmak ve bunlara karşı mücadele etmek için daha fazla ve daha derin bir işbirliğine girdiğini kabul etmelidir. Genel olarak bkz.: Rekabet politikası alanındaki ilgili OECD standartları. Çeşitli yargı bölgelerinin rekabet otoriteleri aynı davranışı incelerken, işletmelerin otoriteler arasındaki işbirliğini kolaylaştırması, tutarlı ve sağlam karar alma ve rekabetçi çözümlerin yanı sıra hükümetler ve işletmeler için maliyet tasarruflarına da olanak tanır.

121. İşletmeler ve dahil oldukları iş birliği girişimleri, kendi yargı bölgelerindeki rekabet hukuku sorunlarını anlamak ve rekabet hukukunu ihlal edebilecek faaliyetlerden kaçınmak için proaktif adımlar atmalı; ancak güvenilir sorumlu iş davranışı girişimleri, rekabet hukukunun amaçlarıyla doğası gereği çelişmez ve bu tür girişimlerdeki iş birliği, genellikle bu tür yasaların ihlali anlamına gelmez.

122. Ulusal bağlama bağlı olarak, işletmeler, diğer mal ve hizmetleri satın alırken olduğu gibi çalışanlardan işgücü girdisi satın alırken rekabet hukukuna tabi olabilir. Bu durumlarda, işverenler arasında maaşlar (ücret tespiti) ve işe alma uygulamaları (işe almama ve işe almama anlaşmaları gibi) konusunda gizli anlaşma olması durumunda ağır yaptırımlar uygulanabilir. Bu nedenle işletmeler, işe alım ve istihdam politikalarında ve birleşme ve satın almaları planlarken geçerli yasalara uyduklarından emin olmalıdır.

XI. Vergilendirme

1. İşletmelerin vergi yükümlülüklerini zamanında ödeyerek ev sahibi ülkelerin kamu maliyesine katkıda bulunmaları önemlidir. Özellikle işletmeler faaliyet gösterdikleri ülkelerin vergi yasalarının ve yönetmeliklerinin hem lafzına hem de ruhuna uymalıdır. Yasanın ruhuna uymak, yasama organının niyetini ayırt etmek ve takip etmek anlamına gelir. Bir işletmenin böyle bir yoruma göre yasal olarak gerekli olan miktarın üzerinde ödeme yapmasını gerektirmez. Vergi uyumu, ilgili makamlara faaliyetleriyle bağlantılı olarak değerlendirilecek vergilerin doğru bir şekilde belirlenmesi ve transfer fiyatlandırması uygulamalarının emsal ilkesine uygun hale getirilmesi amacıyla ilgili veya yasa tarafından gerekli olan bilgileri zamanında sağlamak gibi önlemleri içerir.
2. İşletmeler vergi yönetimini ve vergi uyumluluğunu denetimlerinin ve daha geniş risk yönetim sistemlerinin önemli unsurları olarak ele almalıdır. Özellikle, kurumsal yönetim kurulları vergilendirmeye ilişkili finansal, düzenleyici ve itibar risklerinin tam olarak belirlenmesini ve değerlendirilmesini sağlamak için vergi risk yönetimi stratejileri benimsemelidir.

Bölüm XI'e İlişkin Açıklama: Vergilendirme

123. Vergilendirme alanında kurumsal vatandaşlık, işletmelerin faaliyet gösterdikleri tüm ülkelerdeki vergi yasaları ve yönetmeliklerinin hem lafzına hem de ruhuna uymaları, yetkililerle iş birliği yapmaları ve ilgili veya kanunen gerekli bilgileri kendilerine sunmaları anlamına gelir. Bir işletme, yasama organının niyetini belirlemek için makul adımlar atarsa ve bu vergi kurallarını yasal dil ve ilgili, çağdaş yasama geçmişi ışığında bu niyetle tutarlı bir şekilde yorumlarsa vergi yasaları ve yönetmeliklerinin ruhuna uymuş olur. İşlemler, bu sonucu vermek üzere tasarlanmış özel bir mevzuat olmadığı sürece, işlemin altında yatan ekonomik sonuçlarla tutarsız vergi sonuçlarına sahip olacak şekilde yapılandırılmamalıdır. Bu durumda, işletme, işlemin, yasama organının niyetlerine aykırı olmayan bir vergi sonucu verecek şekilde yapılandırıldığına makul bir şekilde inanmalıdır.

124. Vergi uyumu ayrıca vergi makamlarıyla iş birliği yapmayı ve vergi yasalarının etkili ve adil bir şekilde uygulanmasını sağlamak için ihtiyaç duydukları bilgileri sağlamayı gerektirir. Bu tür iş birliği, yetkili bir makam tarafından bir vergi anlaşması veya bilgi alışverişi anlaşmasının hükümleri uyarınca yapılan bilgi taleplerine zamanında ve eksiksiz bir şekilde yanıt vermeyi içermelidir. Ancak, bilgi sağlama taahhüdü sınırlamasız değildir. Özellikle, *Kılavuzlar* Sağlanması gereken bilgiler ile geçerli vergi yasalarının uygulanmasıyla ilgililiği arasında bir bağlantı kurun. Bu, geçerli vergi yasalarına uyma konusunda işletmelerin üzerindeki yükün dengelenmesi ihtiyacını ve vergi makamlarının vergi yasalarını uygulayabilmeleri için eksiksiz, zamanında ve doğru bilgilere sahip olma ihtiyacını kabul eder.

125. İşletmelerin işbirliği, şeffaflık ve vergi uyumuna ilişkin taahhütleri risk yönetim sistemlerine, yapılarına ve politikalarına yansıtılmalıdır. İşletmelerin kurumsal bir yasal yapıya sahip olması durumunda, kurumsal yönetim kurulları çeşitli şekillerde vergi riskini denetleme konumundadır. Örneğin, kurumsal yönetim kurulları uygun vergi politikası ilkelerini proaktif bir şekilde geliştirmeli ve ayrıca yönetimin eylemlerinin yönetim kurulunun vergi konusundaki görüşleriyle tutarlı olması için dahili vergi kontrol sistemleri kurmalıdır.

risk. Yönetim kurulu, tüm potansiyel olarak önemli vergi riskleri hakkında bilgilendirilmeli ve iç vergi kontrol işlevlerini yerine getirme ve yönetim kuruluna raporlama sorumluluğu atanmalıdır. Vergiyi de içeren kapsamlı bir risk yönetimi stratejisi, işletmenin yalnızca iyi bir kurumsal vatandaş olarak hareket etmesini değil, aynı zamanda vergi riskini etkili bir şekilde yönetmesini de sağlayacaktır; bu da bir işletme için büyük finansal, düzenleyici ve itibar riskinden kaçınmaya hizmet edebilir.

126. Vergi şeffaflığı, bir ülkenin vergi sisteminin bütünlüğünü destekler ve işletmelerin vergi yasalarının ruhuna ve harfine uymasını sağlamanın ve göstermenin önemli bir yoludur. Bir ülkedeki çokuluslu bir işletme grubunun üyesi, diğer ülkelerdeki aynı çokuluslu işletme grubunun üyeleriyle kapsamlı ekonomik ilişkilere sahip olabilir. Bu tür ilişkiler, tarafların her birinin vergi yükümlülüğünü etkileyebilir. Buna göre, vergi makamları, bu ilişkileri değerlendirebilmek ve çokuluslu işletme grubunun üyesinin kendi yargı alanlarındaki vergi yükümlülüğünü belirleyebilmek için yargı alanlarının dışından bilgiye ihtiyaç duyabilir. Yine, sağlanacak bilgi, çokuluslu işletme grubunun üyesinin doğru vergi yükümlülüğünü belirleme amacıyla bu ekonomik ilişkilerin önerilen değerlendirmesi için ilgili veya yasa tarafından gerekli olan bilgilerle sınırlıdır. Çokuluslu işletmeler bu bilgileri sağlamada işbirliği yapmalıdır. *OECD/G20 Kapsayıcı Taban Aşınması ve Kar Aktarımı Çerçevesi (BEPS) Proje, Ülke Bazlı Raporların hazırlanması ve paylaşılması (BEPS Eylem 13), mükelleflere özgü kararlar hakkında ilgili bilgilerin zorunlu olarak kendiliğinden paylaşılması (BEPS Eylem 5) ve agresif vergi planlama planlarına ilişkin zorunlu açıklama kuralları (BEPS Eylem 12) gibi şeffaflığın artırılmasını amaçlamaktadır.*

127. Transfer fiyatlandırması, kurumsal vatandaşlık ve vergilendirme açısından özellikle önemli bir konudur. Küresel ticaret ve sınır ötesi doğrudan yatırımlardaki çarpıcı artış (ve çokuluslu işletmelerin bu tür ticaret ve yatırımlarda oynadığı önemli rol), transfer fiyatlandırmasının çokuluslu bir işletme grubunun üyelerinin vergi yükümlülüklerinin önemli bir belirleyicisi olduğu anlamına gelir çünkü çokuluslu işletmenin faaliyet gösterdiği ülkeler arasında vergi tabanının bölünmesini önemli ölçüde etkiler. Hem OECD Model Vergi Sözleşmesi'nde hem de Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler Arasında BM Model Çifte Vergilendirme Sözleşmesi'nde yer alan bağımsızlık ilkesi, ilişkili işletmeler arasındaki karları ayarlamak için uluslararası kabul görmüş standarttır. Bağımsızlık ilkesinin uygulanması, kar veya zararların uygunsuz şekilde kaydırılmasını önler ve çifte vergilendirme risklerini en aza indirir. Uygun şekilde uygulanması, çokuluslu işletmelerin vergi makamlarıyla iş birliği yapmasını ve kendileri ve ilişkili tarafları tarafından gerçekleştirilen uluslararası işlemler için benimsenen transfer fiyatlandırması yönteminin seçimiyle ilgili olarak ilgili veya kanunen gerekli tüm bilgileri sağlamasını gerektirir. Transfer fiyatlandırmasının emsal fiyat standardını (veya ilkesini) yeterince yansıtmıyorsa yansıtmadığının belirlenmesinin, hem çokuluslu şirketler hem de vergi idareleri açısından çoğu zaman zor olduğu ve uygulamasının kesin bir bilim olmadığı kabul edilmektedir.

128. OECD Mali İşler Komitesi, transfer fiyatlandırmasının emsal ilkesini yansıtmalarını sağlamak için öneriler geliştirmek üzere devam eden çalışmalar yürütmektedir. Çalışmaları, 1995 yılında *Çokuluslu İşletmeler ve Vergi İdareleri için OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberi (OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberi)*, *İlişkili İşletmeler Arasında Transfer Fiyatlandırmasının Belirlenmesine İlişkin Tavsiye'nin konusu olmuştur [OECD/YASAL/0279]* çokuluslu bir işletme grubunun üyeleri normalde ilişkili işletmeler tanımına girer). *OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberi* Küresel ekonomideki değişiklikleri ve vergi idarelerinin ve vergi mükelleflerinin transfer fiyatlandırmasıyla ilgili deneyimlerini yansıtmak için sürekli olarak güncellenmektedir. Önemli olarak, Konsey Tavsiyesi, BEPS paketinin Konsey tarafından onaylanmasını yansıtmak, OECD Üyeliği dışında Transfer Fiyatlandırması Kılavuzlarının etkisini ve alakalılığını güçlendirmek ve hükümetlere ve vergi mükelleflerine Transfer Fiyatlandırması Kılavuzlarında gelecekte yapılacak revizyonların durumu hakkında daha fazla netlik ve hukuki kesinlik sağlamak için 2017'de revize edilmiştir. Bir vergi anlaşması kapsamında bir ev sahibi Devletin vergi haklarının belirlenmesi amacıyla daimi kuruluşların karlarının atfedilmesine uygulandığı şekliyle bağımsızlık ilkesi, 2008'de kabul edilen bir OECD Konsey Tavsiyesinin konusu olmuştur.

129. *OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberi*bağlı kuruluşların transfer fiyatlandırmasını değerlendirmek için bağımsız taraf ilkesinin uygulanmasına odaklanın. OECD Transfer Fiyatlandırması Kılavuzları, vergi idarelerine (hem OECD üyesi ülkelerin hem de üye olmayan ülkelerin) ve çok uluslu işletmelere, transfer fiyatlandırması davalarına karşılıklı olarak tatmin edici çözümler sunarak yardımcı olmayı, böylece vergi idareleri arasında ve vergi idareleri ile çok uluslu işletmeler arasında çatışmayı en aza indirmeyi ve masraflı davalardan kaçınmayı amaçlamaktadır. Çok uluslu işletmelerin, aşağıdaki kılavuza uymaları teşvik edilmektedir: *OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberi*Transfer fiyatlarının emsal fiyat ilkesini yansıtacak şekilde revize edilmesi ve eklenmesi.

130. Çokuluslu işletme gruplarına uygulanan uluslararası vergi mimarisinin tutarlılığı ve tutarlılığı, OECD/ G20 BEPS Projesi aracılığıyla daha geniş bir şekilde güçlendirildi. Özellikle *Vergi Anlaşmasıyla İlgili Temel Aşınmayı ve Kar Kaydırmalarını Önlemek İçin Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme* [[OECD/YASAL/0432](#)] vergi kaçakçılığını ele almak ve uluslararası vergi kurallarının tutarlılığını iyileştirmek için bir dizi önlemin uygulanmasını kolaylaştırır; buna, anlaşma suistimalinin önlenmesi ve uyuşmazlık çözümünün iyileştirilmesi için asgari standartlar da dahildir. Bu sistemin başarısı, olumlu ilişkiler, iş birliği ve karşılıklılık ağı üzerine kuruludur.

Bölüm II: Çokuluslu İşletmeler için Sorumlu İşletme Davranışı Konusunda OECD Kılavuzlarının Uygulama Prosedürleri

Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İşletme Davranışı Hakkındaki Yönergeler Hakkında Konsey Kararı

KONSEY,

DİKKATE ALINARAK Madde 5 a)'ya göre *Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Sözleşmesi* 14 Aralık 1960;

DİKKATE ALINARAK için *OECD Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler Bildirgesi* ("Beyanname") [*OECD/YASAL/0144*], Üyeler ve üye olmayanların ("Katılımcılar") kendi topraklarında veya topraklarından faaliyet gösteren çok uluslu işletmelere aşağıdaki hususların gözetilmesini birlikte tavsiye ettikleri *Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İş Davranışı Kılavuzu* ("Kılavuzlar");

TANIMLAMA Çokuluslu şirketlerin faaliyetlerinin tüm dünyaya yayılmış olması nedeniyle, Beyanname ile ilgili konulardaki uluslararası işbirliğinin tüm ülkeleri kapsamı gerektiği;

DİKKATE ALINARAK Bu Anlaşmaların kapsadığı konularda istişarelerin yapılabileceği prosedürlerin geliştirilmesi arzu edilir; *Kılavuzlar* ve etkinliğini artırmak için *Kılavuzlar*;

Yatırım Komitesi'nin teklifi üzerine:

KARAR VERİR:

I. Sorumlu İş Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları

1. Taraftarlar, Sorumlu İş Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları (NCP'ler) kuracaklardır. etkinliğini daha da artırmak *Kılavuzlar*. Ulusal İletişim Sorumlularının aşağıdaki sorumlulukları vardır:

- a) Farkındalığı ve benimsenmeyi teşvik etmek *Kılavuzlar* Sorulara yanıt vermek de dahil olmak üzere;
- b) Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan sorunların çözümüne katkıda bulunmak, *Kılavuzlar* belirli durumlarda.

Ayrıca, uygun durumlarda ve ilgili devlet kurumlarıyla koordinasyon halinde, NCP'ler hükümetlerinin sorumlu iş davranışını teşvik etmek için politikalar geliştirme, uygulama ve tutarlılığını sağlama çabalarına destek sağlayabilir.

İş dünyası, işçi örgütleri, diğer sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili taraflar, UGK'ların mevcudiyeti konusunda bilgilendirilir.

2. Farklı Taraflardaki NCP'ler, böyle bir ihtiyaç ortaya çıkarsa, konuyla ilgili herhangi bir konuda işbirliği yapacaktır. *Kılavuzlar* faaliyetleriyle alakalıdır. Genel bir prosedür olarak, diğer NCP'lerle temaslar başlatılmadan önce ulusal düzeyde tartışmalar başlatılmalıdır.

3. NCP'ler düzenli olarak bir araya gelerek deneyimlerini paylaşacak ve Yatırım Komitesi'ne rapor sunacaklardır.

4. Taraftarlar, NCP'lerine insan ve mali kaynakları sağlamalıdır, böylece Bu Karara ekli Prosedürlerde açıklanan etkinlik kriterlerini tam olarak karşılayacak şekilde, iç bütçe kapasitesi ve uygulamaları dikkate alınarak sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirmek.
5. Taraftarlar, NCP'lerinin, benimsedikleri usullere tabi olarak, periyodik olarak akran değerlendirmeleri yapacaktır. Sorumlu İşletme Davranışı Çalışma Grubu (WPRBC).

II. Yatırım Komitesi ve Sorumlu İş Davranışı Çalışma Grubu

1. Yatırım Komitesi ("Komite"), Beyannamenin uygulanmasını denetleyecektir. Uluslararası Yatırım ve Çokuluslu İşletmeler hakkında. WPRBC, Komiteye, Kılavuzlara ilişkin sorumlulukları bakımından Beyanname'nin I. Bölümünün uygulanmasında yardımcı olacaktır.
2. Komite, periyodik olarak veya bir Tarafın talebi üzerine, Komitenin kapsadığı konularda görüş alışverişinde bulunacaktır. *Kılavuzlar*ve bunların uygulanmasında kazanılan deneyim. Komite, OECD'deki İşletmeleri (BIAC), OECD'ye Sendika Danışma Komitesini (TUAC) (danışma organları) ve OECD Watch'u ve diğer uluslararası ortakları, kapsam dahilindeki konularda görüşlerini ifade etmeleri için periyodik olarak davet edecektir. *Kılavuzlar*Ayrıca, talep etmeleri halinde bu konularda kendileriyle görüş alışverişinde bulunulabilir.
3. Komite, Antlaşmanın kapsadığı konularda Taraf Olmayanlarla etkileşimde bulunacaktır. *Kılavuzlar*sırayla dünya çapında sorumlu iş davranışını teşvik etmek için *Kılavuzlar*ve eşit bir rekabet alanı yaratmak. Ayrıca, bu konuda özel bir ilgiye sahip olan Taraf Olmayanlarla işbirliği yapmaya çabalayacaktır. *Kılavuzlar*ve ilkelerini ve standartlarını yaygınlaştırmada.
4. Komite, aşağıdaki hususların açıklığa kavuşturulmasından sorumludur: *Kılavuzlar*Belirli bir olaya dahil olan taraflar Açıklama talebine yol açan olaya ilişkin olarak, görüşlerini sözlü veya yazılı olarak ifade etme fırsatı verilir. Komite, bireysel işletmelerin davranışları hakkında sonuçlara varmaz.
5. Komite, Ulusal Sivil Toplum Kuruluşlarının (NCP) etkinliğini artırmak amacıyla faaliyetleri hakkında görüş alışverişinde bulunacaktır. *Kılavuzlar*ve NCP'lerin işlevsel eşdeğerliğinin teşvik edilmesi.
6. Komite, Konsey'e, Sözleşme'nin kapsadığı konular hakkında periyodik olarak rapor sunacaktır. *Kılavuzlar*Komite, raporlarında, uygun olduğu takdirde, Ulusal Uygulama Temsilcilerinin raporlarını ve danışma organlarının (BIAC ve TUAC), OECD Watch'un, diğer uluslararası ortakların ve Taraf Olmayanların ifade ettiği görüşleri dikkate alacaktır.
7. Komite, Ulusal Uygulama Temsilcileriyle işbirliği yaparak, işletmelerin Yönetmelikte yer alan ilke ve standartlara etkin bir şekilde uymasını proaktif olarak teşvik edecektir. *Kılavuzlar*Özellikle, çokuluslu işletmelerden olumlu katkılar teşvik etmek amacıyla danışma organları (BIAC ve TUAC), OECD Watch, diğer uluslararası ortaklar ve diğer paydaşlarla işbirliği yapma fırsatlarını arayacaktır. *Kılavuzlar*Sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla ekonomik, çevresel ve sosyal ilerlemeye katkıda bulunmak ve belirli ürünler, bölgeler, sektörler veya endüstrilerle ilişkili olumsuz etki risklerini belirlemeye ve bunlara yanıt vermeye yardımcı olmak.

III. Kararın Uygulanması ve Gözden Geçirilmesi

1. Bu Karara eklenen Prosedürler beklentileri, önerileri ve rehberliği ortaya koymaktadır. Bu Kararın uygulanmasında Taraftarlar, NCP'ler, Komite ve WPRBC için geçerlidir.
2. Bu Karar periyodik olarak gözden geçirilecektir. Komite bu amaçla önerilerde bulunacaktır ve WPRBC bu tür önerileri geliştirebilir ve Komiteye sunabilir.

Prosedürler

I. Sorumlu İş Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları

Sorumlu İşletme Davranışı için Ulusal İrtibat Noktalarının (NCP'ler) rolü, *Kılavuzlar*. NCP'ler şu şekilde faaliyet gösterecektir:

1. görünür,
2. erişilebilir,
3. şeffaf,
4. hesap verebilir,
5. tarafsız ve adil,
6. öngörülebilir ve
7. ile uyumlu *Kılavuzlar*.

Bu ilkeler birlikte NCP'lerin temel etkinlik kriterlerini oluşturur. NCP'ler, özel koşullarını göz önünde bulundurarak, tüm NCP'lerin temel etkinlik kriterlerine ulaşarak eşdeğer bir etkinlik derecesiyle işlev görmesi anlamına gelen işlevsel eşdeğerliği takip edecektir.

A. Kurumsal Düzenlemeler

NCP'lerin işlevsel eşdeğerliği ve etkinliğinin artırılması hedeflerine uygun olarak, *Kılavuzlar*, Taraftarlar, temel etkinlik kriterlerini karşılamak için NCP'lerini düzenlemede esnekliğe sahiptir. Hükümetler, NCP'lerinin kurumsal düzenlemelerini belirlerken, uygun olduğu durumlarda sosyal ortakların ve diğer paydaşların yanı sıra diğer ilgili hükümet kuruluşlarının aktif desteğini arayacaktır.

Buna göre, NCP'ler:

1. Kapsamı geniş olan konuların ele alınması için etkili bir temel sağlamak üzere oluşturulacak, organize edilecek ve yeterli kaynaklara sahip olacaktır. *Kılavuzlar*, NCP görev alanının tüm ilgili yönleri hakkında uzmanlığa erişebilir, tarafsız bir şekilde çalışabilir ve bağlı hükümete karşı yeterli düzeyde hesap verebilirliği sürdürebilir.
2. Paydaş güvenini sürdürmenin önemini akılda tutarak, temel etkinlik kriterlerini karşılamak ve işlevsel eşdeğerliği sağlamak için farklı organizasyon biçimleri kullanabilir. Örneğin, bir NCP kıdemli bir hükümet yetkilisinden veya kıdemli bir yetkilinin başkanlık ettiği bir hükümet ofisinden; kıdemli yetkililerden oluşan veya onlar tarafından yönetilen bir kurumlar arası veya bakanlıklar arası organdan; hükümet, iş dünyası, işçi örgütleri ve diğer hükümet dışı örgütlerden (çok paydaşlı) temsilcilerden ve/veya bağımsız uzmanlardan oluşan bir organdan oluşabilir. Hükümetler, NCP'ye görevlerinde yardımcı olmak için yararlı olduğu durumlarda iş dünyası, işçi örgütleri ve diğer hükümet dışı örgütlerin temsilcilerini danışma veya gözetim organlarına dahil etmeye teşvik edilir.
3. Uygun durumlarda sosyal ortaklarla, iş dünyası temsilcileriyle, işçi örgütleriyle ve sivil toplum kuruluşlarıyla anlamlı ilişkiler geliştirecek ve sürdürecektir;

kuruluşlar ve/veya etkinliğine katkıda bulunabilecek diğer ilgili taraflar *Kılavuzlar*.

B. Bilgi ve Tanıtım

NCP şunları yapacaktır:

1. Yapın *Kılavuzlar* çevrimiçi bilgiler ve ulusal diller de dahil olmak üzere uygun araçlarla bilinir ve erişilebilir olmalıdır. NCP'ler ayrıca, rehberliğin belirtilen özel niteliğini dikkate alarak, sorumlu iş davranışına ilişkin ilgili OECD özen gösterme rehberliğini de teşvik etmelidir. *Kılavuzlar* Bölüm II, Açıklama paragraf 15. Potansiyel yatırımcılar (iç ve dış) dahil olmak üzere ilgili paydaşlar, aşağıdakiler hakkında bilgilendirilmelidir: *Kılavuzlar*, uygun olduğu şekilde.
2. Farkındalığı artırmak *Kılavuzlar*, bunların uygulama usulleri ve NCP'nin kendisi, uygun olduğu durumlarda ilgili hükümet kuruluşları, iş dünyası, işçi örgütleri, diğer sivil toplum örgütleri ve ilgili kamuoyuyla işbirliği yoluyla.
3. Sorulara yanıt verin *Kılavuzlar* ve OECD'nin gerekli özeni gösterme rehberliği ve NCP'nin kendisi de dahil olmak üzere:
 - a) diğer NCP'ler;
 - b) iş dünyası, işçi örgütleri, diğer sivil toplum örgütleri ve kamuoyu; ve
 - c) Tarafsızların hükümetleri.

C. Belirli Örnekler

NCP, yargısal olmayan bir şikayet mekanizması olarak hizmet verecek ve Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan sorunların çözümüne katkıda bulunacaktır. *Kılavuzlar* belirli durumlarda, yukarıdaki Bölüm IA'da listelenen temel etkinlik kriterleriyle tutarlı bir şekilde. NCP'ler, vaka işleme prosedürlerini, yani belirli vakaları ele alırken izledikleri prosedürleri yayınlayacak ve bu Prosedürlerle tutarlı olacaktır. NCP'ler, vaka işleme prosedürlerini geliştirirken paydaşlarına danışmaya teşvik edilir. NCP, tartışma için bir forum ve bu konudaki uzmanlığını sunacaktır. *Kılavuzlar* İş dünyası, işçi örgütleri, diğer sivil toplum örgütleri ve ilgili diğer taraflara, gündeme getirilen konuların etkin ve zamanında bir şekilde ve yürürlükteki yasalara ve mevzuata uygun olarak çözülmesine yardımcı olmak, *Kılavuzlar*. Her bir vakanın özelliklerine bağlı olarak, bu yardım yapıcı diyalogu desteklemeyi, taraflar arasındaki anlaşmaları kolaylaştırmayı ve/veya önerilerde bulunmayı içerebilir. Bu tür yardımların amaçları, gelecekte Kılavuzların uygulanmasını ilerletmeyi ve/veya olumsuz etkileri, *Kılavuzlar*.

Bu yardımı sağlarken NCP:

1. Belirli Durumun özellikleri nedeniyle diğer NCP'ler söz konusu olduğunda, lider ve destekleyici NCP'leri seçmek için onlarla iyi niyetle koordine olun.
2. Ortaya çıkan konular hakkında taraflarla istişare edin ve bu konuların daha fazla incelemeyi gerektirip gerektirmediğine ilişkin bir ön değerlendirme yapın ve ilgili taraflara yanıt verin.
3. NCP, ilk değerlendirmeye dayanarak, gündeme getirilen konuların daha fazla inceleme gerektirdiğine karar verdiğinde, ilgili taraflara konuları çözmeleri için yardımcı olmak üzere iyi niyet teklifinde bulunun. Bu amaçla, NCP bu taraflarla istişare edecek ve ilgili durumlarda:
 - a) İlgili makamlardan ve/veya iş dünyası temsilcilerinden, işçi örgütlerinden, diğer sivil toplum örgütlerinden ve ilgili uzmanlardan görüş almak;
 - b) ilgili diğer Taraftar veya Taraftarlardaki NCP'ye veya NCP'lere danışmak;
 - c) yorumlanması konusunda şüphesi varsa Sekreteryadan benzer özel durumlar hakkında bilgi veya WPRBC'den rehberlik talep edebilir. *Kılavuzlar* Bu tür bilgiler ve

rehberlik tavsiye niteliğinde, gizli ve vakaya özgüdür ve yorumlamanın açıklığa kavuşturulması anlamına gelmez *Kılavuzlar*, aşağıdaki Bölüm II.2.c) uyarınca Komitenin sorumluluğunda olmaya devam etmektedir. Mevcut kaynaklara bağlı olarak, davanın ele alınmasında gecikmelerin önlenmesi için hızlı bir şekilde sağlanmalıdır;

- d) Tarafların mutabakatı ile arabuluculuk veya uzlaştırma gibi rızaya dayalı ve çatışmasız yollara erişimi kolaylaştırmak ve tarafların sorunları çözmesine yardımcı olmak.

4. İşlemlerin tamamlanmasının ardından ve ilgili taraflarla istişarenin ardından, hassas ticari ve diğer paydaş bilgilerinin korunması gerekliliğini de göz önünde bulundurarak, işlemlerin sonuçlarını kamuoyuna açık hale getirin ve nihai bir açıklama yayınlayarak kamuoyuna duyurun:

- a) NCP, gündeme getirilen konuların daha fazla incelemeyi gerektirmediğine karar verdiğinde. Açıklama, en azından gündeme getirilen konuları, uygun olduğu takdirde tarafların ilgili pozisyonlarını, NCP'nin başvurusu ve tarafların davaya katılımını değerlendirirken attığı adımları ve NCP'nin kararının gerekçelerini açıklamalıdır;
- b) taraflar gündeme getirilen konularda anlaşmaya vardığında. Açıklamada en azından gündeme getirilen konular, tarafların uygun pozisyonları, NCP'nin taraflara yardımcı olmak için attığı adımlar ve anlaşmaya varıldığı zaman açıklanmalıdır. Anlaşmanın içeriğine ilişkin bilgiler yalnızca ilgili taraflar bunu kabul ettiği ölçüde dahil edilecektir. NCP ayrıca, anlaşmanın uygulanmasına ilişkin tavsiyeler de içerebilir. *Kılavuzlar* uygun olduğu takdirde, bir anlaşmaya varıldığında açıklamalarında;
- c) bir anlaşmaya varılamadığında veya bir taraf işlemlere katılmak istemediğinde. Bu beyan en azından gündeme getirilen konuları, tarafların uygun pozisyonlarını, NCP'nin gündeme getirilen konuların daha fazla inceleme gerektirdiğine karar vermesinin nedenlerini ve NCP'nin taraflara yardımcı olmak için attığı adımları, tarafların işlemlere katılımına ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere açıklamalıdır. NCP ayrıca, *Kılavuzlar* ilgili olduğu yerde. Uygun olduğu yerde, beyanda bir anlaşmaya varılamamasının nedenleri de yer alabilir. Uygulanabilir yasa ve NCP'nin dava işleme prosedürleri tarafından izin verilirse, NCP kendi takdirine bağlı olarak, işletmenin aşağıdaki hususlara uyup uymadığına ilişkin nihai beyanında görüşlerini belirtebilir: *Kılavuzlar*.

NCP, özel durumların sonuçlarını Komiteye ve WPRBC'ye zamanında bildirecektir.

5. Belirli örnek kapandıktan sonra, önerilerin uygulanması veya varsa taraflarca varılan anlaşma konusunda ilgili durumlarda takipte bulunun. NCP bir takip beyanı yayınlamalıdır. NCP'nin üstlenmeyi planladığı herhangi bir takip, bunu yapmak için son tarihler de dahil olmak üzere nihai beyanda da belirtilmelidir.
6. Şeffaflıkla hareket edin ve belirli bir örneğe taraf olan kişileri, özellikle iyi niyet aşaması sırasında, diğer taraflarca NCP'ye getirilen tüm ilgili gerçekler ve argümanlar konusunda bilgilendirin. Ancak, bir tarafın makul bir talebi üzerine, örneğin hassas bilgileri ve/veya belirli örneğe dahil olan paydaşların çıkarlarını korumak için NCP belirli bilgileri diğer taraflardan gizli tutabilir.
7. Taraflara, 1-5 numaralı paragraflarda açıklanan yargılama sırasında diğer taraflar veya UCM tarafından (ilgili olduğu durumlarda harici bir arabulucu veya uzlaştırıcı aracılığıyla) paylaşılan olgu ve iddiaları, yargılama sırasında veya sonrasında kamuya açık olarak veya üçüncü bir kişiye açıklayamayacaklarını, paylaşan tarafın bunların açıklanmasına onay vermesi, söz konusu olgu ve iddiaların zaten kamuya açık olması veya açıklanmamasının ulusal hukuk hükümlerine aykırı olması durumu hariç olmak üzere, bildirir.
8. Taraflardan olmayanlarda sorunlar ortaya çıkarsa, söz konusu sorunları anlamak için adımlar atın ve bu Prosedürleri izleyin.

9. Süreç boyunca, NCP'ler belirli bir olaya karşı taraflara yönelik misilleme risklerini ele almak için kapasiteleri dahilinde tüm uygun adımları atmalıdır. Gerçek veya potansiyel bir misilleme olayının farkına varılırsa, NCP'ler mümkün olduğunca ilgili tarafı herhangi bir zarardan kaçınma ve azaltma konusunda desteklemeli ve mümkünse risk altında olan kişi(ler) ile istişare ederek ilgili makamlarla iletişime geçmelidir. Hükümetler ayrıca NCP'yi ve üyelerini misillemelerden korumak için ilgili adımları atmalıdır.

D. Sorumlu iş davranışını teşvik etmek için hükümet çabalarına destek

Kılavuzların etkinliğini ilerletmek için, NCP'ler uygun durumlarda ve ilgili hükümet kurumlarıyla koordinasyon halinde, hükümetlerinin sorumlu iş davranışını teşvik etmeyi amaçlayan politikaların geliştirilmesi, uygulanması ve tutarlılığının sağlanması çabalarını destekleyebilir. Bu tür bir desteğin sağlanması veya talep edilmesi, NCP'nin I.1. paragrafında açıklanan sorumluluklarını yerine getirme kaynaklarını ve kapasitesini hesaba katmalıdır. *Karar.*

E. Raporlama

1. Her NCP, Komiteye ve WPRBC'ye yıllık olarak rapor verecektir.
2. Raporlar, özel durumlar da dahil olmak üzere, NCP'nin faaliyetlerinin niteliği ve sonuçları hakkında bilgi içermelidir.

F. Akran değerlendirmeleri

Taraftarlar, NCP'lerinin Sekreteryaya tarafından organize edilen periyodik akran değerlendirmelerini üstleneceklerdir; bu, NCP'nin etkili bir şekilde uygulanmasını artırmanın bir yoludur. *Kılavuzlar*, en iyi uygulamaları paylaşın ve NCP etkinliğini ve işlevsel eşdeğerliğini destekleyin. Akran incelemeleri yürütme prosedürleri, akran inceleme döngüsünün süresi ve finansman düzenlemeleri dahil olmak üzere periyodik akran incelemeleri için yöntemler WPRBC tarafından onaylanacak ve her döngünün sonunda incelenecektir. Periyodik akran incelemelerinin ilk döngüsü yalnızca bu yöntemler onaylandıktan sonra başlatılacaktır.

II. Yatırım Komitesi, WPRBC ve Sekreteryaya

1. Komite, WPRBC ve Sekreteryaya, NCP'lerden gelen yardım taleplerini değerlendirecektir. faaliyetlerini yürütürken, yorumlanması konusunda şüphe olması durumunda da dahil olmak üzere, *Kılavuzlar* özel durumlarda, her biri kendi sorumluluklarına uygun olarak.
2. Komite, WPRBC'nin yardımıyla, etkinliği artırmak amacıyla, *Kılavuzlar* ve NCP'lerin işlevsel eşdeğerliğini teşvik etmek:
 - a) Yukarıdaki Bölüm IE'de açıklanan NCP'lerin yıllık raporlarını göz önünde bulundurun. Bu tür raporlara dayanarak, WPRBC, NCP'lerin faaliyetlerini analiz eden bir kamu raporunu yıllık olarak yayınlayacaktır;
 - b) Bir Tarafın, bir danışma organının (BIAC veya TUAC) veya OECD Gözlemcisinin, bir NCP'nin belirli durumların ele alınmasıyla ilgili sorumluluklarını yerine getirip getirmediğine ilişkin olarak yaptığı kanıtlı bir sunumu dikkate alın. Komite, yanıtı fikir birliğiyle onaylayacaktır. NCP'si kanıtlı bir sunumun konusu olan Taraf, sürece iyi niyetle katılacak ve istisnai durumlar haricinde fikir birliğine katılması beklenmektedir;
 - c) Bir Katılımcı, bir danışma organı (BIAC veya TUAC) veya OECD Gözlemcisinin talebi üzerine Kılavuzların yorumlanmasının açıklığa kavuşturulmasını göz önünde bulundurun. Bu tür bir talep, bir NCP'nin Kılavuzları doğru şekilde yorumlayıp yorumlamadığıyla ilgili olabilir. *Kılavuzlar* belirli durumlarda, ancak bu gibi durumlarda, Komite bireysel işletmelerin davranışları hakkında sonuçlara varmayacaktır;
 - d) Ulusal Kontrol Noktalarının işleyişini ve Ulusal Kontrol Noktalarının etkili bir şekilde uygulanmasını iyileştirmek için gerektiğinde önerilerde bulunmak *Kılavuzlar*. Son iki yıllık raporlama döngüsüne dayanarak ve WPRBC'nin teklifi üzerine, Komite bir NCP'nin, uzatılmış bir süre için,

bir süre boyunca ve meşru bir sebep olmaksızın, açıkça bu şartlarla tutarlı bir şekilde işletilmemiştir *Prosedürler*, Adherent'e uygun önerilerde bulunabilir ve belirli bir zaman dilimi içinde geri bildirimde bulunmasını isteyebilir ve Komite, sorunların ele alındığından tatmin olana kadar bunu tekrar tekrar yapabilir. Komite ve WPRBC bu konularda fikir birliğiyle karara varacaktır. NCP'si ilgili Adherent sürece iyi niyetle katılacak ve istisnai durumlar haricinde fikir birliğine katılması beklenmektedir;

- e) uluslararası ortaklarla işbirliği yapmak;
 - f) İlgili olmayan Taraflarla, Sözleşmenin kapsadığı konular hakkında etkileşimde bulunmak *Kılavuzlar*ve bunların uygulanması.
3. Komite ve WPRBC, herhangi bir konuda uzmanlardan tavsiye isteyebilir ve bunları değerlendirebilir. tarafından kapsanan *Kılavuzlar* Bu amaçla Komite uygun prosedürlere karar verecektir.
4. Komite ve WPRBC, sorumluluklarını etkin ve zamanında bir şekilde yerine getirecektir.
5. Komite ve WPRBC, sorumluluklarını yerine getirirken aşağıdakiler tarafından desteklenecektir: Komite ve WPRBC'nin genel rehberliği altında ve Kuruluşun Çalışma Programı ve Bütçesine tabi olarak Sekreteryâ:
- a) Terfi konusunda soruları olan NCP'ler için merkezi bir bilgi noktası görevi görmek, yorumlanması ve uygulanması *Kılavuzlar* Yönergelerin yorumlanmasına ilişkin bilgiler yukarıdaki IC2.c) maddesine uygun olarak sağlanacaktır;
 - b) II. 2. a) uyarınca NCP faaliyetlerini analiz eden yıllık raporun yayınlanmasıyla WPRBC'yi desteklemek de dahil olmak üzere, NCP'lerin kurumsal düzenlemeleri, tanıtım faaliyetleri ve NCP'lerin uygulanmasıyla ilgili son eğilimler ve ortaya çıkan uygulamalar hakkında ilgili bilgileri toplamak ve kamuya açık hale getirmek *Kılavuzlar* belirli durumlarda. Sekreterlik, belirli durumlara ilişkin güncel bir veri tabanının oluşturulmasını ve sürdürülmesini desteklemek ve bu belirli durumların düzenli analizini yapmak için birleşik raporlama biçimleri geliştirecektir;
 - c) özellikle yeni Taraftarların NCP'leri ve yeni NCP personeli için akran öğrenme faaliyetlerini, kapasite oluşturma ve eğitimi kolaylaştırmak *Kılavuzlar* ve uzlaştırma ve arabuluculuğun teşviki ve kolaylaştırılması gibi Uygulama Prosedürleri;
 - d) Yukarıdaki Bölüm IF'de belirtildiği gibi NCP'lerin periyodik akran değerlendirmelerini düzenlemek;
 - e) uygun olduğu durumlarda NCP'ler arasındaki işbirliğini kolaylaştırmak; ve
 - f) teşvik etmek *Kılavuzlar* ilgili uluslararası forumlarda ve toplantılarda yer almak ve NCP'lere ve Komite'ye farkındalığı artırma çabalarında destek sağlamak *Kılavuzlar* Tarafsızlar arasında.

III. Çeşitli

Bu Prosedürler uluslararası hukuk kapsamında ek hak veya yükümlülük doğurmaz.

Uygulama Prosedürlerine İlişkin Yorumlar

1. Konsey Kararı, Tarafların aşağıdakilerin uygulanmasını daha da ileriye götürme taahhüdünü temsil eder: metninde yer alan öneriler *Kılavuzlar*. Prosedürler Konsey Kararına eklenmiştir ve Taraftarlar, Sorumlu İş Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları (NCP'ler), Yatırım Komitesi (Komite), Sorumlu İş Davranışı Çalışma Grubu (WPRBC) ve Sekreteryaya için beklentileri, önerileri ve diğer rehberliği ana hatlarıyla belirtir, uluslararası hukuk uyarınca ek haklar veya yükümlülükler doğurmaz. Beklentiler 'will' kullanılarak belirtilir. Öneriler 'should' veya 'encourage' ile belirtilir. Rehberlik 'may' veya 'can' ile belirtilir.
2. Konsey Kararı, NCP'lere ilişkin Kılavuzlara ilişkin temel Uyumlu sorumlulukları aşağıdaki şekilde özetlemektedir:
 - NCP'lerin kurulması ve ilgili tarafların bunların mevcudiyeti konusunda bilgilendirilmesi *Kılavuzlar*-ilgili tesisler.
 - Gerekli insan ve finansal kaynakların sağlanması.
 - Farklı Taraftarlardaki NCP'lerin gerektiğinde birbirleriyle işbirliği yapabilmelerini sağlamak.
 - NCP'lerin düzenli olarak toplanıp Komiteye rapor vermesini sağlamak.
3. Konsey Kararı ayrıca Komitenin aşağıdaki konulardaki sorumluluklarını da belirler: *Kılavuzlar*, içermek:
 - Konuyla ilgili görüş alışverişlerinin düzenlenmesi *Kılavuzlar*.
 - Gerektiğinde açıklamaların yapılması.
 - Ulusal Sivil Toplum Örgütlerinin faaliyetleri hakkında görüş alışverişinde bulunulması.
 - OECD Konseyine raporlama *Kılavuzlar*.
4. Yatırım Komitesi, OECD'nin işleyişini denetlemekten sorumlu organdır. *Kılavuzlar* Bu sorumluluk yalnızca şunlara uygulanmaz: *Kılavuzlar*, ancak Beyanname'nin tüm unsurlarına (Ulusal Muamele Aracı ve Uluslararası Yatırım Teşvikleri ve Caydırıcıları ve Çelişkili Gereksinimler hakkındaki araçlar). Komite, Beyanname'deki her bir unsurun saygı görmesini ve anlaşılmasını ve hepsinin birbirini tamamlamasını ve uyum içinde çalışmasını sağlamayı amaçlamaktadır.
5. WPRBC, Komitenin aşağıdakilerle ilgili sorumlulukları olan bir yan kuruluştur: *Kılavuzlar* ve Karar. Prosedürler, WPRBC'nin Komiteye yardım sağladığı çeşitli yolları listeler, bunlar arasında şunlar yer alır:
 - Ulusal Klinik Araştırma Kuruluşlarının periyodik akran değerlendirmeleri için usul ve esasları geliştirmek, akran değerlendirmelerinin Sekreteryaya tarafından düzenlenmesini denetlemek ve akran değerlendirme raporlarını onaylamak;
 - Yorumlama konusunda soruları olan NCP'lere danışmanlık rehberliği sağlamak *Kılavuzlar* özel durumlarda;
 - Komitenin, kanıtlı sunumlar ve açıklama talepleri üzerine yanıtlarını hazırlaması *Kılavuzlar*;

- Uzun bir süredir ve meşru bir sebep olmaksızın NCP'si açıkça işlevsiz hale gelen bir Katılımcıya tavsiyelerde bulunulması konusunda Komiteye tavsiyede bulunmak;
- NCP'lerin yıllık raporlarının değerlendirilmesi ve NCP faaliyetleri hakkında yıllık kamu raporunun yayınlanması konusunda Komiteye destek sağlamak.

6. Sorumlu iş davranışının, Taraf Olmayanlar için giderek daha fazla önem kazandığını yansıtan, Karar, Taraf Olmayanlarla, Sözleşme'nin kapsadığı konularda etkileşim ve işbirliği yapılmasını öngörmektedir. *Rehberelines*. Bu hüküm, Komitenin, Kılavuzlarda yer alan standartlar ve ilkeler ile bunların uygulama prosedürlerinin anlaşılmasını teşvik etmek için ilgili Tarafsızlarla özel toplantılar düzenlemesine olanak tanır. İlgili OECD prosedürlerine tabi olarak, Komite ayrıca onları sorumlu iş davranışına ilişkin özel faaliyetlerle veya projelerle ilişkilendirebilir, bunları toplantılarına davet ederek de dahil edebilir.

7. Komite, NCP'lerle iş birliği yapacak ve danışma organları (BIAC ve TUAC), OECD Watch ve diğer uluslararası ortaklarla iş birliği yapma fırsatları arayacak ve Kılavuzların etkili bir şekilde uygulanmasını proaktif bir şekilde teşvik etme amacını taşıyacaktır. Özellikle, Bildirgenin uygulanmasını denetleme çalışmalarının bir parçası olarak Komite, WPRBC'nin desteğiyle, belirli sektörler, coğrafyalar ve risk alanları dahil olmak üzere, sorumlu iş davranışı için gerekli özeni gösterme konusunda rehberlik sağlayacak ve işletmelerin bu özeni gösterme kapasitesini artırmaya çalışacaktır. Bu, şu şekilde yürütülecektir: *diğerlerinin yanı sıra*, çok paydaşlı katılım ve NCP'lerle işbirliği içinde küçük ve orta ölçekli işletmelerin ihtiyaçlarının dikkate alınması. Bu bağlamda NCP'ler için daha fazla rehberlik aşağıdaki 21. paragrafta verilmiştir.

I. NCP'ler İçin Prosedürlere İlişkin Açıklama

8. NCP'lerin, kuruluşun profilini ve etkinliğini artırmada önemli bir rolü vardır. *Kılavuzlar*. O sırada gözlemlemekten sorumlu olan işletmelerdir *Kılavuzlar* Hükümetler ve NCP'leri, günlük davranışlarında, bu yasanın etkili bir şekilde uygulanmasının iyileştirilmesine katkıda bulunabilirler. *Kılavuzlar* Bu amaçla, NCP'lerin örgütlenmesi ve faaliyetleri için düzenli toplantılar ve Komite denetimi de dahil olmak üzere daha iyi bir yönlendirmenin gerekli olduğu konusunda anlaşılır.

9. Karar Prosedürlerindeki işlevlerin ve faaliyetlerin çoğu yeni değildir, ancak yıllar içinde geliştirilen deneyimi ve önerileri yansıtır. Bunları açık hale getirerek, Kararın uygulama mekanizmalarının beklenen işleyişi *Kılavuzlar* daha şeffaf hale getirildi. Tüm işlevler artık NCP'lere ilişkin Prosedürlerin altı bölümünde özetlenmiştir: kurumsal düzenlemeler, bilgilendirme ve tanıtım, belirli durumlar, sorumlu iş davranışını teşvik etmek için hükümet çabalarına destek, raporlama ve akran değerlendirmeleri.

10. Bu altı bölümden önce, NCP'lerin temel amacını ve çekirdek etkinlik kriterlerini ortaya koyan bir giriş paragrafı gelir. Hükümetlere NCP'leri düzenleme biçimlerinde esneklik tanınırken, NCP'lerin hepsi 'işlevsel eşdeğerlik' olarak tanımlanan eşdeğer bir etkinlik derecesiyle çalışmalıdır. İşlevsel eşdeğerlik, tüm NCP ağının uygulamaya etkili katkısı için hayati öneme sahiptir. *Kılavuzlar*, özellikle tüm NCP'lerin belirli örnek mekanizmaya tam katılımıyla ilgili olarak. Tüm NCP'lerin bu şekilde katılımı, paydaş güveni ve NCP'lerin genel olarak tam etkinliği için önemlidir. Tüm NCP'ler, her biri kendi özel koşulları ışığında, aşağıda açıklanan temel etkinlik kriterlerini başararak, sorumluluklarını yerine getirirken işlevsel eşdeğerliği arayacak ve bu da Komite ve WPRBC'ye akran değerlendirmelerinde ve NCP'lerin davranışlarının tartışılmasında yardımcı olacaktır.

NCP'lerin Faaliyetlerinde Fonksiyonel Eşdeğerliğe İlişkin Temel Etkinlik Kriterleri:

a. Görünür.

Karara uygun olarak, Taraflar, kendi ülkeleri içinde ve dışında paydaşlar ve ilgili hükümet kurumları tarafından kolayca tanımlanabilen NCP'ler kurmayı ve ayrıca iş camiasını, işçi örgütlerini ve STK'lar da dahil olmak üzere diğer ilgili tarafları, NCP'lerle ilişkili olanakların uygulanmasında kullanılabilirliği konusunda bilgilendirmeyi kabul ederler. *Kılavuzlar* Bu bağlamda temel bir adım olarak, NCP'lerin kapsamlı bir web sitesi veya web sayfası olacaktır. Hükümetlerin, hükümetteki konumu, kurumsal düzenlemeleri ve dava işleme prosedürleri gibi NCP'leri hakkında bilgi yayınlamaları ve NCP'lerin teşvik edilmesinde aktif rol almaları beklenmektedir. *Kılavuzlar*, enstrüman üzerinde tanıtım etkinlikleri ve materyalleri içerebilir. Bu etkinlikler veya materyaller, her seferinde tüm gruplarla olmasa da, iş dünyası, emek, STK'lar ve diğer ilgili taraflarla işbirliği içinde hazırlanabilir.

b. Erişilebilir.

NCP'lere kolay erişim, etkili bir şekilde çalışmalarını için önemlidir. Buna iş dünyası, emek, STK'lar ve diğer halk üyelerinin erişiminin kolaylaştırılması da dahildir. NCP'ler, tüm meşru bilgi taleplerine yanıt vermeli ve ayrıca belirli durumları etkili ve zamanında bir şekilde ele almayı taahhüt etmelidir. NCP'ler bir başvuru ücreti talep etmeyecek ve bir dava açma gereklilikleri açıkça belirtilecek, kolayca erişilebilir olacak ve gereksiz yere külfetli olmayacaktır. Uygun olduğu ve NCP'nin zaman ve bütçe kapasitesiyle orantılı olduğu durumlarda, NCP'ler ilgili taraflara tarafsız ve eşit yardım da sağlayabilir. Bu tür yardımlar, örneğin, dillerin ve çevirilerin kullanımı, kabul edilebilir bir başvuru sunma ve arabuluculuğa katılma konusunda rehberlik, son tarihler konusunda esneklik sağlama veya uzaktan toplantı olanakları gibi sürece katılım için uygun fiyatlı seçenekler sağlama ile ilgili olabilir.

c. Şeffaf.

Şeffaflık, diğer temel etkinlik kriterlerine katkısı ve paydaşların, belirli durumlardaki tarafların ve genel kamuoyunun güvenini kazanması açısından önemli bir kriterdir. Bu nedenle, genel bir ilke olarak ve geçerli yasaya tabi olarak, NCP'nin faaliyetleri şeffaf olacaktır. Örneğin, NCP'lerin OECD'ye yıllık raporlarını yayınlamak şeffaflığı gösterebilir. Bununla birlikte, belirli durumlarda, NCP, Prosedürler ve ilgili Yorumlar'ın IC6.-7. Bölümü ile tutarlı olarak, işlemlerin belirli yönlerinin gizliliğini belirleyebilir.

d. Hesap verebilir.

Profilini geliştirme rolleri ışığında *Kılavuzlar*-ve işletmeler ile faaliyet gösterdikleri toplumlar arasındaki zor konuların yönetimine yardımcı olma potansiyelleri – NCP'ler faaliyetlerinden sorumlu olacaktır. Ulusal olarak, parlamentolar, hükümetler, NCP'lerin mevcut olduğu danışma organları ve paydaşlar, NCP'lerin faaliyetleri hakkında geri bildirim sağlamada rol oynayabilir ve NCP'lerin performansını iyileştirmek için sürekli öğrenme kaynağı olarak hareket edebilir. Yıllık raporlar ve NCP'lerin düzenli toplantıları, akran öğrenme faaliyetleri ve akran değerlendirmeleri, NCP'lerle ilgili deneyimleri paylaşma ve "en iyi uygulamaları" teşvik etme fırsatı sağlayacaktır. Komite ve WPRBC ayrıca, NCP'lerin faaliyetlerinin etkinliğinin değerlendirilebileceği görüş ve deneyim alışverişleri düzenleyecektir.

e. Tarafsız ve adil.

Tarafsız ve adil olmak, paydaşların, belirli durumlardaki tarafların ve genel kamuoyunun sürekli güveninin ön koşullarıdır. Buna göre, hükümetler NCP'lerini hareket etmelerine ve öyle algılanmalarına izin verecek şekilde düzenleyecektir. NCP'ler, belirli durumlarda ortaya çıkan sorunların çözümünde taraflara yardımcı olmak için NCP adına rol oynayan herhangi bir kişinin olası veya algılanan çıkar çatışmalarını önlemeye ve ele almaya aktif olarak çalışarak da dahil olmak üzere, belirli durumlarda tarafsızlığı sağlayacaktır. NCP'ler ayrıca, özellikle açık ve erişilebilir dava işleme prosedürleri aracılığıyla, tarafların

Örneğin, tarafların sürece etkin bir şekilde katılmasını güç ve kaynak dengesizliklerinin engellememesini sağlamaya çalışarak veya prosedürle ilgili bilgi kaynaklarına makul erişim sağlayarak sürece adil ve eşit şartlarda katılın.

f. Öngörülebilir.

NCP'lerin operasyonları, özellikle belirli vakaların çözümünde, rolleri ve sorumluluklarını yerine getirirken izledikleri prosedürler hakkında açık ve kamuya açık bilgiler sağlayacaktır. Bu tür bilgilerin sağlanması gereken alanlar şunlardır:

- iyi ofislerin sağlanması,
- ilk değerlendirme için gösterge zaman dilimleri ve kriterler de dahil olmak üzere belirli örnek sürecinin aşamaları,
- iyi niyet ve gizlilik beklentileri,
- sürecin doğası ve olası sonuçları ve
- Taraflar arasında varılan anlaşmaların veya NCP tarafından yapılan önerilerin uygulanmasının izlenmesinde NCP'lerin oynayabileceği rol.

Ulusal Hakimler, dava işleme prosedürlerini açık ve anlaşılır terimlerle hazırlayacak ve özellikle aşağıdaki 51 ve 52. paragraflarda belirtilen belirleyici zaman dilimlerinin uzatılmasının gerektiği durumlarda, belirli durumlarda tarafları davanın ilerleyişi hakkında düzenli olarak bilgilendirecektir.

g. İle uyumludur Kılavuzlar.

NCP'ler Kılavuzlarla uyumlu bir şekilde faaliyet gösterecektir. Belirli vakaları ele alırken, bu özellikle taraflarla birlikte çalışarak, anlaşmaların Kılavuzlara aykırı olduğu veya dava işleme prosedürlerinin Prosedürlerle tutarsız olduğu durumlardan kaçınmak anlamına gelir.

Kurumsal Düzenlemeler

11. NCP kurumsal düzenlemeleri, NCP'nin temel etkinlik kriterlerini karşılamasını, mümkün olan durumlarda sosyal ortakların ve diğer paydaşların güvenini korumasını ve NCP'nin kamuoyundaki profilini güçlendirmesini sağlayacaktır. *Kılavuzlar* Karar ve Prosedürler, Taraftarlara NCP'lerinin kurumsal düzenlemeleri konusunda karar vermede esneklik sağlar ve çeşitli olası seçeneklerden bazılarını belirler. Ayrıca, üst düzey liderliği dahil etme, yeterli insan ve finansal kaynaklara sahip olma ve kapsanan konularda yeterli uzmanlığa erişim gibi bu beklentileri karşılamak için gerekli olan asgari özellikleri de listeler. *Kılavuzlar*. Hükümetler, ulusal bağlamlarına uygun olarak NCP'leri için farklı bir isim kullanma esnekliğine sahiptir. NCP'ye olan güveni artırmak için hükümetler, bir NCP'nin kurumsal düzenlemelerini önemli ölçüde etkileyebilecek kararlar konusunda paydaşlara danışmalıdır.

12. Hükümetlerin NCP'leri için seçtikleri yapı ne olursa olsun, NCP'lerin görevlerinde yardımcı olmak için yararlı olduğu durumlarda çok paydaşlı danışma veya gözetim organları kurmaları teşvik edilmektedir.

13. NCP'lerin etkinliği ve otoritesi için yeterli kaynaklar esastır. Karar, Taraftarların NCP'lerine, NCP'nin etkinlik kriterlerini tam olarak karşılayacak şekilde sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirmesi için gerekli insan ve finansal kaynakları sağlamasını gerektirir. Taraftarlar, uygun olduğu durumlarda özel bir bütçenin parçası olarak bu kaynakları NCP'lere sunmaya teşvik edilir. Personel rotasyonu durumunda Taraftarlar devamlılığı sağlamalıdır. Bu, gerektiğinde ve Sekreterliğin desteğiyle yeni personele uygun eğitim verilmesini ve kurumsal hafızanın korunmasını içerebilir.

14. Ulusal Sivil Toplum Kuruluşları, hangi yapıda olurlarsa olsunlar, paydaşların aktif desteğini ve güvenini kazanmak için ilgili hükümet kuruluşlarının temsilcileri, iş dünyası, işçi örgütleri, diğer sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili taraflarla anlamlı ilişkiler geliştirecek ve sürdürecektir ve etkileşimde bulunacaktır.

Bilgi ve Tanıtım

15. NCP'nin bilgilendirme ve tanıtımla ilişkili işlevleri, Rehber'in paydaşlar ve genel kamuoyu nezdindeki profilini ve farkındalığını artırmak ve işletmeleri Rehber'le tutarlı bir şekilde hareket etmeye ve bunu yaparken OECD'nin gerekli özeni gösterme rehberliğini kullanmaya teşvik etmek açısından temel öneme sahiptir.

16. NCP'lerin Kılavuzları aktif olarak tanıtımları gerekmektedir ve ilgili durumlarda OECD gerekli özen gösterme kılavuzunu tanıtımları teşvik edilmektedir, özellikle bu tür kılavuzlara ilişkin Konsey Tavsiyelerinde önerildiği gibi ve Kılavuzlar Bölüm II, Yorum paragraf 15'te belirtilen Kılavuzun özel niteliğini dikkate alarak. Tanıtım faaliyetlerine örnek olarak paydaşlar için materyallerin sağlanması veya sorumlu iş davranışıyla ilgili etkinliklerin düzenlenmesi veya bunlara katılım gösterilebilir. OECD, diğer NCP'ler veya ilgili aktörler tarafından organize edilen sorumlu iş davranışıyla ilgili etkinlikler de tanıtılabilir. NCP tarafından yapılan tanıtım faaliyetleri ve ilgili bilgiler kolayca erişilebilir, çevrimiçi ve ulusal diller de dahil olmak üzere diğer uygun yollarla mevcut olmalıdır. NCP web sitesinde Kılavuzlara ve sorumlu iş davranışıyla ilgili OECD gerekli özen gösterme kılavuzuna bağlantılar eklenmelidir. İngilizce ve Fransızca dil sürümleri OECD Sekreterliği'nden edinilebilir.

17. Uygun olduğu takdirde, NCP'ler yukarıda belirtilen faaliyetleri ve bilgileri çeşitli ve temsili bir dizi ilgili paydaşa eşit bir şekilde sunmaya çalışacaktır. Prosedürler, hem içeriden hem de dışarıdan olası yatırımcılardan örnek olarak bahseder. NCP'ler ayrıca, Kılavuzları tanıtmak ve NCP'nin farkındalığını oluşturmak için önemli güçlendiriciler olarak hareket edebilecek ilgili devlet kurumlarına ve diplomatik ağlara ulaşmaya teşvik edilir, diğer ülkelerdeki paydaşlar dahil. Bir NCP'nin bağlamına ve kaynaklarına bağlı olarak, paydaş haritalamaları ve tanıtım planları bir NCP'nin tanıtım çabalarının erişimini ve etkisini artırmaya yardımcı olabilir.

18. NCP'ler ayrıca temel etkinlik kriterleri ışığında sorumlulukları ve faaliyetleri hakkında bilgi sağlamalıdır. NCP'ler, mümkün ve uygun olduğu durumlarda, belirli örneklerin potansiyel göndericileri de dahil olmak üzere, belirli durumlardaki rollerini ilgili paydaşlara tanıtmalıdır. Bu, tarafların belirli bir örneği gönderirken veya yanıtlarken izlemeleri gereken süreç, belirli bir örneği göndermek için gereken bilgilerle ilgili tavsiyeler, gizlilik dahil olmak üzere belirli örneklerle katılan taraflar için gereklilikler ve NCP tarafından izlenecek süreçler ve gösterge zaman çerçeveleri hakkında bilgi içermelidir.

19. NCP'ler, Kılavuzlar hakkında farkındalık yaratma çabalarında, uygun olduğu takdirde ilgili hükümet kurumları, iş dünyası, işçi örgütleri, sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili taraflar dahil olmak üzere çok çeşitli örgütler ve bireylerle iş birliği yapacaktır. Bu tür örgütlerin Kılavuzların tanıtımında güçlü bir çıkarı vardır ve kurumsal ağları, bu amaçla kullanıldığında NCP'lerin bu konudaki çabalarını büyük ölçüde artıracak tanıtım fırsatları sağlar.

20. NCP'lerden beklenen bir diğer temel faaliyet meşru sorulara yanıt vermektir. Üç grup Bu bağlamda dikkat çekilmesi gerekenler şunlardır: i) diğer NCP'ler (Karardaki bir hükmü yansıtmaktadır); ii) iş dünyası, işçi örgütleri, diğer sivil toplum örgütleri ve kamuoyu; ve iii) Taraf Olmayanların hükümetleri.

21. Komite ve WPRBC'nin Kılavuzların uygulanmasını proaktif bir şekilde teşvik etmesini desteklemek için, NCP'ler, aşağıdakileri sağlamak amacıyla, uygun durumlarda sosyal ortaklarla ve diğer paydaşlarla toplantılar da dahil olmak üzere düzenli iletişimi sürdürmelidir:

- a) Sorumlu iş davranışına ilişkin yeni gelişmeleri ve ortaya çıkan uygulamaları göz önünde bulundurmak;
- b) İşletmelerin ekonomik, sosyal ve çevresel ilerlemeye sağlayabilecekleri olumlu katkıları desteklemek;

- c) uygun durumlarda, belirli ürünler, bölgeler, sektörler veya endüstrilerle ilişkili olumsuz etki risklerini belirlemek ve bunlara yanıt vermek için işbirlikçi girişimlere katılmak.

Akran Öğrenimi

22. NCP'ler, Komite'nin ve WPRBC'nin Kılavuzların etkinliğini artırma çalışmalarına katkıda bulunmanın yanı sıra ortak akran öğrenme faaliyetlerinde bulunacaklardır. Bu tür akran öğrenmesi, OECD'deki toplantılar veya NCP'ler arasındaki doğrudan iş birliği yoluyla gerçekleştirilebilir.

Akran Değerlendirmeleri

23. Akran değerlendirmeleri, mevzuatın etkili bir şekilde uygulanmasını artırmak için önemli bir mekanizmadır. *Kılavuzlar*, en iyi uygulamaları paylaşır ve işlevsel eşdeğerliği teşvik eder. Kararda belirtildiği üzere, Taraftarlar NCP'lerin periyodik akran değerlendirmelerini üstlenmeyi taahhüt eder. Sekreteryaya, WPRBC'nin gözetimi altında bu akran değerlendirmelerini düzenleyecektir. Akran değerlendirmeleri, NCP'nin yetkisinin yerine getirilmesi ve Prosedürler Bölüm I'de tanımlanan temel etkinlik kriterleri açısından güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir ve uygun şekilde iyileştirme önerilerinde bulunur.

24. Periyodik akran değerlendirmelerinin biçimleri (süreç, değerlendirme döngüsünün süresi ve finansman düzenlemeleri) WPRBC tarafından fikir birliğiyle onaylanacak ve OECD Web Sitesinde yayınlanacak bir 'NCP Akran Değerlendirmeleri için Temel Şablon'da tanımlanacaktır. WPRBC, özellikle NCP'lere akran değerlendirmelerini hazırlamak için yeterli zaman verildiğinden, akran değerlendirmelerinin mantıksız bir yük oluşturmadığından, hükümetler ve NCP'ler (akran değerlendirici NCP'ler dahil) için maliyet etkin olduğundan ve WPRBC ve Sekreterliğin iş yüklerini hesaba kattığından ve akran değerlendirici NCP'ler için seçim sürecinin tüm NCP'lere akran değerlendirme ekiplerine katılma fırsatı sunulduğundan emin olmak için her döngünün sonunda Temel Şablonu inceleyecektir. Periyodik akran değerlendirmeleri döngüsü, biçimler WPRBC tarafından onaylanana kadar başlamayacaktır.

Belirli Örnekler

25. Uygulamaya ilişkin sorunlar ortaya çıktığında *Kılavuzlar* belirli durumlarda, NCP'nin yargısal olmayan bir şikayet mekanizması olarak hizmet ederek bunların çözülmesine yardımcı olması beklenir. Bu bağlamda, NCP'ler taraflar arasındaki diyalogu kolaylaştırmayı ve karşılıklı olarak kabul edilebilir ve *Kılavuzlar*- gündeme getirilen sorunlara uyumlu çözümler sunmakla kalmayıp, aynı zamanda bu diyalogu uzmanlıklarıyla aktif olarak bilgilendirmektedirler. *Kılavuzlar*. Ulusal Uygulama Komiteleri ayrıca sorunların çözümü ve uygulanması konusunda rehberlik sağlayacak şekilde nihai beyanlar hazırlamalıdır. *Kılavuzlar*. OECD Sorumlu İş Davranışı Hakkında Durum Tespiti Rehberi ve OECD sektör durum tespiti rehberleri, NCP'lerin Sorumlu İş Davranışı'nı anlamaları ve teşvik etmeleri için yararlı bir kaynaktır. *Kılavuzlar* ancak belirli vakaların sunulması için tek temel olarak hizmet etmeleri amaçlanmamıştır. Her NCP, bu Prosedürlerle tutarlı olarak belirli vaka sürecini ana hatlarıyla açık ve kolay erişilebilir vaka işleme prosedürleri yayınlayacaktır. NCP'nin, vaka işleme prosedürlerini paydaşlarla istişare ederek geliştirmeleri teşvik edilmektedir.

İyi Niyet Taahhüdü

26. Belirli örnek süreci gönüllüdür. İşlemlere dahil olan tüm tarafların iyi niyetli katılımı beklenir. Bu bağlamda iyi niyetli katılım, zamanında yanıt vermek, uygun durumlarda gizliliği korumak ve NCP'nin dava işleme prosedürleriyle tutarlı olmak, konuları ve süreci yanlış tanıtmaktan kaçınmak, özellikle kamu iletişimlerinde ve prosedüre dahil olan taraflara veya NCP'nin kendisine karşı tehdit veya misilleme yapmaktan kaçınmak ve bir çözüm bulmak amacıyla işlemlere gerçekten katılmak anlamına gelir. *Kılavuzlar*-NCP tarafından yapılan herhangi bir iyi niyet teklifinin ciddiyetle değerlendirilmesi de dahil olmak üzere, gündeme getirilen konulara uyumlu bir çözüm bulunması.

27. Bir NCP, belirli bir olayda yer alan bir kişiye veya kendisine veya üyelerinden birine yönelik misilleme tehdidinin veya varlığının farkına varırsa, risk altındaki kişinin yeterli korumaya sahip olmasını ve kişinin uygun şekilde korunmasını sağlamak amacıyla, kendi kapasitesi dahilinde ve diplomatik misyonlar gibi diğer ilgili hükümet kuruluşlarıyla istişare ederek adımlar atmalıdır.

İşlemler güvenli, erişilebilir, adil ve tarafsız bir şekilde devam edebilir. Bu konuda herhangi bir işlem yapmadan önce, NCP mümkünse risk altındaki kişiyle istişare edecektir. Misillemeler, bireye, ailesine veya diğer akrabalarına zarar verme tehditleri, uygunsuz bir şekilde istihdamı veya faydaları sonlandırma tehditleri veya uygunsuz bir şekilde yasal işlem tehditleri içerebilir. Uygun önlemler, örneğin, risk altındaki kişinin kimliğini gizli tutmayı, risk altındaki kişinin güvenilir bir üçüncü tarafça temsil edilmesini önermeyi, misilleme girişimlerini ifadelerde belgelemeyi, ilgili makamlara ulaşmayı veya risk altındaki kişiye bunu yapmasında yardımcı olmayı içerebilir.

28. Ayrıca, erişilebilirliği ve tarafsızlığı korumak için hükümetler, ulusal yasalara uygun olarak ve yetkili hükümet makamlarıyla istişare ederek NCP'yi ve üyelerini misillemelerden korumak için uygun adımlar atmalıdır. Hükümetler, NCP'nin kendisini ve üyelerini korumak için aldığı önlemleri desteklemelidir.

Belirli Durumlarda NCP'ler Arasında Koordinasyon

29. Olarak *Kılavuzlar* Taraftarlar tarafından kendi topraklarında "ya da topraklarından" faaliyet gösteren işletmelere hitap edildiğinde, NCP'ler ülkelerinde gerçekleşen sorunlarla ilgili veya alternatif olarak kendi ülkelerinde kurulan işletmeleri ilgilendiren sorunlarla ilgili belirli örnekler alabilirler. Buna göre, belirli belirli örnekler birkaç Taraftarın NCP'lerini ilgilendirebilir, örneğin:

- belirli bir örneğin farklı ana ve ev sahibi katılımcı ülkeleri ilgilendirdiği durumlarda (örneğin, bir Katılımcıda merkezi bulunan ve başka bir Katılımcıda etkileri olan bir işletmenin faaliyetleri veya birden fazla Katılımcıda farklı merkezleri bulunan bir işletmenin faaliyetleri);
- Belirli bir örnekte gündeme getirilen konuların birden fazla Tarafta yer alması veya birden fazla Tarafta kurulmuş birden fazla işletmeyi ilgilendirmesi durumunda;
- Aynı belirli örneğin veya ilgili belirli örneklerin (aynı projede veya aynı tedarik zincirinde faaliyet gösteren farklı işletmeleri ilgilendiren belirli örnekler gibi) birden fazla NCP'ye sunulduğu durumlar.

Bu gibi durumlarda, belirli örneği alan NCP(ler), başlangıçta diğer tüm ilgili NCP'leri bilgilendirecek ve onlarla koordinasyon sağlayacak, lider ve destekleyici NCP'leri belirleme ve koordinasyon düzenlemelerini benimseme amacını taşıyacaktır.

30. Genel olarak, sorunların ortaya çıktığı ülkenin NCP'si baş NCP olacaktır. Ancak, belirli durumlarda, örneğin ortaya çıkan sorunların çözümüne katkıda bulunmak için gerektiğinde veya bir Taraf Olmayan'da sorunlar ortaya çıktığında, başka kriterler uygulanabilir. Taraflar koordinasyon düzenlemeleri konusunda bilgilendirilmeli ve davanın sunulduğu NCP'den farklı bir baş NCP'ye devredilmesi kararları hakkında danışılmalıdır.

31. Baş NCP, belirli vaka sürecinin tüm yönlerinden sorumludur ve vaka işleme prosedürleri sürece uygulanabilir olacaktır. Belirli vaka süreci boyunca, destekleyici NCP'ler gelişmelerden haberdar edilecek ve örneğin ifadeleri/raporları inceleyerek, çeviri hizmetleri sağlayarak, taraflarla ortak toplantıları destekleyerek ve diğer pratik yardımlarda bulunarak kaynak sağlayabilir. Destekleyici NCP'ler, belirli vakanın çözümünü desteklemek için iyi niyetle hareket edecek ve dahil olan tüm NCP'ler, diğer NCP'lerden alınan bilgi ve materyallerin gizliliğine ve uygun kullanımına saygı gösterecektir.

32. NCP'ler, lider ve destekleyici NCP'lerin seçimi ve aralarındaki koordinasyon tartışılırken WPRBC Başkanı'ndan yardım, teklifler de dahil olmak üzere talep edebilir. NCP'ler fikir birliğine varamazsa, belirli örneği/örnekleri alan NCP(ler), ilgili diğer NCP'lerle istişare ederek dava hakkında nihai bir karar vermeli ve onları davanın ilerleyişi hakkında düzenli olarak bilgilendirmelidir.

İlk Değerlendirme

33. Taraflara gündeme getirilen konular hakkında danıştıktan ve gerektiğinde 29-32. paragraflar ışığında bir baş NCP belirlemek üzere ilgili diğer NCP'lerle koordinasyon sağladıktan sonra, NCP gündeme getirilen konunun daha ileri incelemeyi gerektirip gerektirmediğine ilişkin ilk değerlendirmeyi yapacaktır.

NCP bu ilk değerlendirmeyi yaparken şunları dikkate alacaktır:

- ilgili tarafın kimliği ve konuya olan ilgisi;
- konunun önemli olup olmadığı, yani sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili olup olmadığı *Kılavuzlar*; ve kanıtlanmıştır, yani yeterli ve güvenilir bilgilerle desteklenmiştir;
- işletmenin kapsam dahilinde olup olmadığı *Kılavuzlar*;
- İşletmenin faaliyetleri ile söz konusu özel durumda gündeme getirilen konu arasında bir bağlantı var gibi görünüyor mu;
- Uygulanabilir kanunun ve/veya paralel işlemlerin NCP'nin sorunun çözümüne ve/veya Sözleşme'nin uygulanmasına katkıda bulunma yeteneğini ne ölçüde sınırladığı *Kılavuzlar* Aşağıdaki 35. paragraf ışığında;
- konunun incelenmesinin, Sözleşmenin amaçlarına ve etkinliğine katkıda bulunup bulunmayacağı *Kılavuzlar*.

34. NCP, ilk değerlendirmesinin ardından ilgili taraflara yanıt verecektir. NCP karar verirse konuların daha fazla incelemeyi gerektirmediği takdirde, taraflara kararının gerekçelerini bildirecektir. Bir davanın daha fazla incelemeyi gerektirdiğine dair bir karar, gündeme getirilen konuların nihai olarak değerlendirildiği anlamına gelmez ve bir işletmenin, *Kılavuzlar*.

Paralel işlemler

35. "Paralel işlemler" terimi, aynı veya yakından ilişkili konuları içeren ve devam eden belirli örneği etkileyebilecek, yerel veya uluslararası nitelikte olabilen yargısal veya yargısal olmayan süreçleri ifade eder. Bu, örneğin aynı NCP veya başka bir NCP önündeki belirli örnekleri içerir. Paralel işlemler yürütülmüşse, devam ediyorsa veya ilgili taraflara sunuluyorsa, bu NCP'nin taraflara iyi niyet teklifinde bulunmasını engellemez. NCP'ler, iyi niyet teklifinin gündeme getirilen konuların çözümüne ve/veya *Kılavuzlar* neriye dönüktür ve bu diğer işlemlere dahil olan taraflardan hiçbirisi için ciddi bir zarara yol açmayacak veya mahkeme kararına saygısızlık durumuna neden olmayacaktır. Böyle bir değerlendirme yaparken, NCP'ler diğer NCP'ler arasındaki uygulamayı dikkate alabilir, belirli örneği kısmen kabul etme veya paralel işlemler devam ederken incelemesini askıya alma olasılığını değerlendirebilir ve uygun durumlarda paralel işlemlerin yürütüldüğü veya yürütülebileceği kurumlarla istişare edebilir. NCP'ler, paralel işlemlerle ilgili ilgili bilgileri ve görüşleri talep ederek bu konuları değerlendirmede tarafların yardımını isteyecektir.

İyi ofisler

36. Ortaya atılan konuların daha fazla incelemeyi gerektirmesi halinde, NCP konuların çözümüne katkıda bulunmak için "iyi ofisler" sunacaktır. İyi ofislerin bir parçası olarak, NCP, NCP'nin kendi dava işleme prosedürlerine uygun olarak, ilgili makamların ve iş dünyası temsilcilerinin, işçi örgütlerinin, diğer hükümet dışı örgütlerin ve uzmanların tavsiyelerini isteyebilir. Diğer ülkelerdeki NCP'lerle istişare etmek veya Sekretery'a dan bilgi veya WPRBC'den, *Kılavuzlar*, sorunun çözülmesine de yardımcı olabilir.

37. İyi niyet aracılığıyla, NCP'ler, gündeme getirilen konuların çözümüne yardımcı olmak için taraflar arasında diyalog için bir platform sunacaktır. Belirli örnek prosedürünün yargısal olmayan doğasına uygun olarak ve tarafların rızasına tabi olarak, NCP'nin rolü diyalog için koşullar yaratmayı ve

taraflar arasında işletmenin sözleşmenin uygulanmasını ilerletme taahhüdü etrafında bir anlaşma *Kılavuzlar* gelecekte ve ilgili olduğu durumlarda, adrese uygun olarak *Kılavuzlar*, meydana gelmiş olabilecek olumsuz etkiler. Diyalogu kolaylaştırırken, NCP, hükümlerini açıklamalıdır. *Kılavuzlar* Tarafların, uyumlu bir anlaşmaya varmalarını desteklemenin bir yolu olarak gündeme getirilen konularla ilgili *Kılavuzlar*.

38. İyi niyet ofislerinin sağlanmasının bir parçası olarak ve söz konusu konularla ilgili olduğunda, NCP'ler, tarafların söz konusu konuları çözmelerine yardımcı olmak için arabuluculuk veya uzlaştırma gibi mutabakata dayalı ve çatışmasız süreçleri sunacak veya bunlara erişimi kolaylaştıracaktır. Uzlaştırma ve arabuluculuk konusunda kabul görmüş uygulamalarla ortak olarak, bu süreçler yalnızca ilgili tarafların anlaşması ve prosedür sırasında iyi niyetle katılma taahhütleri üzerine kullanılacaktır. Arabuluculuk tercih edilen seçenekse, NCP'ler arabuluculuğu kendileri yürütmeyi veya arabuluculuğu yürütmek veya desteklemek için taraflarla istişare ederek harici arabulucular tutmayı seçebilir.

Duruşmaların Sonucu

39. Ulusal Soruşturma Yetkililerinin, Prosedürlerin IC-4. ve IC-6. paragraflarına uygun olarak belirli bir olayın sonuçlarını her zaman kamuya açık hale getirmeleri beklenmektedir.

40. NCP, ilk değerlendirmesini yaptıktan sonra, belirli örnekte gündeme getirilen konuların daha fazla incelemeyi gerektirmediğine karar verdiğinde, ilgili taraflarla istişare ettikten ve hassas ticari bilgilerin ve diğer bilgilerin gizliliğini koruma gerekliliğini göz önünde bulundurarak kamuya açık bir açıklama yapacaktır. NCP, ilk değerlendirmesinin sonuçlarına dayanarak, kararına ilişkin bir açıklamada bir tarafı kamuya açık bir şekilde tanımlamanın adil olmayacağına inanırsa, tarafın kimliğini korumak için açıklamayı taslak haline getirebilir.

41. UYK, ayrıca, gündeme getirilen konuların daha ayrıntılı incelenmesi gerektiği yönündeki kararını ve ilgili taraflara iyi niyet teklifini kamuoyuna açıklayabilir.

42. İlgili taraflar gündeme getirilen konularda anlaşmaya varırlarsa, taraflar anlaşmalarında anlaşmanın içeriğinin nasıl ve hangi ölçüde kamuya açıklanacağını ele almalıdır. NCP, taraflarla istişare ederek, işlemlerin sonuçlarıyla birlikte kamuya açık bir bildiri yayınlayacaktır. NCP, anlaşmanın uygulanmasına ilişkin tavsiyelerde bulunabilir. *Kılavuzlar* Taraflar arasında bir anlaşma veya kısmi bir anlaşma olsa dahi.

43. İlgili taraflar, gündeme getirilen konuların tamamı veya bir kısmı üzerinde anlaşmaya varamazlarsa, taraflardan biri veya her ikisi de prosedürden çekilirse veya NCP, belirli örnekteki taraflardan bir veya birkaçının iyi niyetle katılmaya veya katılmaya isteksiz olduğunu tespit ederse, NCP bir açıklama yayınlacak ve uygun gördüğü takdirde, bu prosedürün uygulanmasına ilişkin tavsiyelerde bulunacaktır. *Kılavuzlar* gündeme getirilen konularla ilgili olarak. Bu prosedür, bir NCP'nin belirli bir önerinin gerekli olmadığını hissetse bile bir açıklama yapacağını açıkça ortaya koymaktadır. Açıklama, ilgili tarafları, dahil olan konuları, konuların NCP'ye iletiliği tarihi, NCP tarafından yapılan önerileri ve NCP'nin işlemlerin neden bir anlaşmaya varamadığına ilişkin uygun gördüğü gözlemleri belirtmelidir.

44. Uygun ve sorunların çözümüyle ilgili olduğu durumlarda, NCP, uygulanabilir ulusal hukuk ve dava işleme prosedürleri tarafından izin verildiği takdirde, kendi takdirine bağlı olarak, işletmenin aşağıdaki hususlara uyup uymadığına ilişkin nihai açıklamasında görüşlerini belirtebilir: *Kılavuzlar*. Benzer şekilde, uygun olduğu durumlarda, NCP ilgili hükümet kurumlarını tarafların iyi niyetli taahhütleri veya böyle bir taahhütte bulunmamaları konusunda bilgilendirebilir ve bu konuda amaçlanan veya gerçekleşen adımlar hakkında taraflarla şeffaf bir şekilde iletişim kurmalıdır.

45. NCP, tarafların taslak bildiri hakkında yorum yapmalarına fırsat sağlamalıdır. Ancak, Açıklama, NCP'ye ait olup, tarafların yorumlarına yanıt olarak taslak açıklamayı değiştirip değiştirmeme kararı NCP'nin takdirindedir.

Takip etmek

46. NCP'ler, kolaylaştırdıkları anlaşmalar veya ilgili olduğu durumlarda yaptıkları öneriler hakkında takip yapacaktır. Örneğin, tarafların bu tür bir takibi reddettiği veya sorunların tamamen çözüldüğünü kabul ettiği durumlarda takip uygun olmayabilir. Bunu yapmanın son tarihleri, NCP'nin beyanında ele alınmalıdır. Takip, örneğin, taraflardan güncelleme talepleri veya NCP ile taraflar arasında (ayrı ayrı veya birlikte) anlaşmada üstlenilen taahhütlerin uygulanmasında veya NCP'nin önerilerinde ilerlemeyi değerlendirmek için bir veya daha fazla toplantı içerebilir. NCP, takibini yaptıktan sonra takip beyanları yayınlamalıdır.

Şeffaflık ve Gizlilik

47. Şeffaflık, NCP'lerin davranışları için genel bir ilke olarak kabul edilir (yukarıdaki "Temel Etkinlik Kriterleri" bölümündeki 10c. paragrafına bakın). Ancak, Prosedürlerin IC-6. paragrafı, taraflarca ileri sürülen belirli olguların ve argümanların gizliliğinin korunmasının haklı olduğu belirli durumlar olduğunu kabul eder. Örneğin, NCP ticari sırlar gibi hassas ticari bilgileri korumak için uygun adımlar atacaktır. Aynı şekilde, yargılamaya dahil olan kişilerin kimlikleri gibi diğer bilgiler de gizli tutulmalıdır, örneğin ifşa edilmesi onları veya ilgili kişileri misilleme riskine sokuyorsa. Bununla birlikte, belirli örnek sürecine güven oluşturmak ve *Yönergeler*'etkili uygulama. NCP'lerin, bu hükümlerden bağımsız olarak, şeffaflık ve ifşaya ilişkin ulusal yasaları takip etmekle yükümlü olabilecekleri kabul edilmektedir.

48. Taraflar arasında bilgi paylaşımı konusunda, adil bir süreç için, NCP, prensip olarak, tarafları, yargılama sırasında (özellikle iyi niyet aşaması sırasında) diğer taraflarca NCP'ye sunulan tüm ilgili gerçekler ve argümanlar hakkında bilgilendirmelidir. Bir taraf, özellikle hassas ticari bilgileri ve diğer paydaşların çıkarlarını korumak için, bir sunumun tamamını diğer tarafla paylaşmamak için makul bir talepte bulunursa, NCP, paylaşımı kolaylaştırmak için hassas içeriği sansürlemek üzere sunum yapan tarafla birlikte çalışmalıdır. NCP'ler, kararlarının temel yönlerini mümkün olduğunca her iki tarafın da erişemediği bilgilere dayandırmaktan kaçınmalıdır.

49. Kamuoyuna veya üçüncü taraflara belirli örnek hakkında iletişim konusunda, şeffaflık temel etkinlik kriterine uygun olarak, taraflar ve NCP, taraflar ve NCP arasında aksi kararlaştırılmadığı sürece, belirli örneğin varlığı hakkında kamuoyuyla iletişim kurabilir. Ayrıca, NCP'lerin, tarafların Prosedürlerin IC1.-5 Bölümünde açıklandığı gibi sürecin aşaması hakkında kamuoyuyla iletişim kurmalarına (veya bunu kendilerinin yapmalarına) ve tarafların kendi ilk sunumlarını yayınlamalarına izin vermeleri teşvik edilir. Her iki taraf da, danışmanları bu bilgileri kendileri daha fazla ifşa etmediği sürece, diğer tarafta paylaşılan bilgileri veya belgeleri belirli örnekteki danışmanlarıyla görüşebilir. Diğer bilgiler, taraflarca aksi kararlaştırılmadığı sürece gizli kalacaktır. Özellikle, NCP'ler, sürecin başlangıcında, diğer taraf veya NCP'nin kendisi (ilgili olduğu durumlarda harici bir arabulucu veya uzlaştırıcı dahil) tarafından süreç sırasında paylaşılan ve halihazırda kamuya açık olmayan gerçekleri ve argümanları, diğer tarafın veya NCP'nin izni olmadan hiçbir zaman ifşa edemeyeceklerini taraflara bildirecektir. Öngörülebilirlik, güven ve itimat adına, UGK'ler bu konuda taraflardan ve onların danışmanlarından yazılı teminat talep edebilir ve dava işleme prosedürlerinde gizlilik taleplerine uyulmasını teşvik eden hükümler benimseyebilir.

Bağlı Olmayanlarda Ortaya Çıkan Sorunlar

50. Kavramlar ve İlkeler bölümünün 2. paragrafında belirtildiği gibi, işletmelerin aşağıdaki hususlara uymaları teşvik edilmektedir: *Kılavuzlar* Faaliyet gösterdikleri her yerde, her ev sahibi ülkenin özel koşullarını göz önünde bulundurarak.

- Eğer bu durumda *Kılavuzlar*-Bağlı Olmayan bir NCP'de ilgili sorunlar ortaya çıkarsa, ev NCP'leri söz konusu sorunların anlaşılması için adımlar atacaktır. Her zaman elde etmek mümkün olmasa da

tüm ilgili bilgilere erişim veya ilgili tüm tarafları bir araya getirme konusunda NCP hala soruşturmaları sürdürme ve diğer bilgi bulma faaliyetlerinde bulunma konumunda olabilir. Bu tür adımların örnekleri arasında, ana ülkedeki işletmenin yönetimiyle ve uygun olduğu takdirde, Bağlı Olmayan ülkedeki elçiliklerle ve hükümet yetkilileriyle iletişime geçmek yer alabilir.

- Ev sahibi ülke yasaları, yönetmelikleri, kuralları ve politikalarıyla çatışmalar, bu politikanın etkili bir şekilde uygulanmasını engelleyebilir. *Kılavuzlar* Belirli durumlarda Taraftarlardan daha zordur. Genel Politikalar bölümünün yorumunda belirtildiği gibi, *Kılavuzlar* Birçok durumda kanunun ötesine geçseler de, bir işletmeyi çelişkili gerekliliklerle karşı karşıya bırakacak bir duruma sokmayı amaçlamamaktadırlar ve böyle bir durum söz konusu değildir.
- İlgili taraflara, bu Anlaşmanın uygulanmasında var olan sınırlamalar hakkında bilgi verilmesi gerekecektir. *Kılavuzlar* Tarafsızlar arasında.
- İlgili konular *Kılavuzlar* Tarafsızlar'daki sorunlar da, Tarafsızlar'da ortaya çıkan sorunların çözümünde uzmanlık oluşturmak amacıyla NCP toplantılarında tartışılabilir.

Belirleyici Zaman Çerçevesi

51. Özel durum prosedürü beş farklı aşamadan oluşur:

1. *Koordinasyon*: İlgili durumlarda, alınan Belirli Örneğin özelliklerine göre diğer NCP'lerle koordinasyon sağlanarak lider NCP'nin belirlenmesi. Lider ve destekleyici NCP'lerin belirlenmesi için ilk koordinasyon düzenlemeleri iki ay içinde tamamlanmalıdır.
2. *Tarafların yardımına yönelik iyi niyetli bir ofis teklif edilip edilmeyeceğine ilişkin ilk değerlendirme ve karar*: NCP'ler, öncü ve destekleyici NCP'lerin belirlenmesinden sonraki üç ay içinde ilk değerlendirmeyi sonuçlandırmaya çalışmalıdır; ancak bilgilendirilmiş bir karar için gerekli bilgilerin toplanması veya yorumlanması için ek zamana ihtiyaç duyulabilir.
3. *Tarafların gündeme getirilen konuların çözümüne yönelik çabalarına yardımcı olunması*: Bir NCP iyi niyet ofisini sunmaya karar verirse, sorunların zamanında çözülmesini kolaylaştırmak için çaba göstermelidir. Arabuluculuk ve uzlaştırma dahil olmak üzere iyi niyet ofisleri aracılığıyla ilerlemenin nihayetinde ilgili taraflara bağlı olduğunu kabul ederek, NCP, taraflarla istişare ettikten sonra, ortaya çıkan sorunları çözmek için taraflar arasındaki tartışma için makul bir zaman çerçevesi belirlemelidir. Bu zaman çerçevesi içinde bir anlaşmaya varamazlarsa, NCP taraflara yardımının devam etmesinin değeri konusunda istişare etmelidir; NCP, prosedürün devam etmesinin üretken olma ihtimalinin düşük olduğu sonucuna varırsa, süreci sonlandırmalı ve bir bildiri hazırlamaya devam etmelidir.
4. *Yargılamanın sonucu*: UYK, prosedürün tamamlanmasından itibaren üç ay içinde açıklamasını yapmaya gayret etmelidir.
5. *Takip etmek*: UYK, taraflarla istişare ederek herhangi bir takip için kendi takvimini belirleyebilir.

52. Genel bir ilke olarak, NCP'ler prosedürü 12 ay (14 ay) içinde tamamlamaya çalışmalıdır. (eğer bir öncü NCP belirlemek için koordinasyon gerekiyorsa) belirli örneğin alınmasından sonuca kadar. Koşullar gerektiriyorsa bu zaman diliminin uzatılması gerekebileceği kabul edilir. Bu tür durumlar, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, sorunların Bağlı Olmayan'da ortaya çıkması, belirli örneğin birden fazla işletmeyi, birden fazla göndericiyi ve birden fazla NCP'yi içermesi veya çevirilerin gerekli olması durumlarını içerir. Belirli bir örneğin işlenmesinde gecikmeler beklendiğinde veya yaşandığında, NCP tarafları zamanında bilgilendirmelidir, böylece işlemler öngörülebilir kalır. NCP, dava işleme prosedürlerine uygun olarak, davaların durumu hakkında kamuya açık güncellemeler yayınlamaya karar verebilir.

WPRBC ve Yatırım Komitesine raporlama

53. Raporlama, NCP'lerin önemli bir sorumluluğudur ve aynı zamanda etkinliğin daha da artırılmasında bir bilgi tabanı ve temel yeterliliklerin oluşturulmasına yardımcı olacaktır. *Kılavuzlar*. Bu bağlamda, NCP'ler, OECD Yönergeleri'ne ilişkin Yıllık Rapor'a taraflarca başlatılan tüm belirli durumlara ilişkin bilgileri eklemek amacıyla yıllık raporlarını WPRBC'ye ve Yatırım Komitesi'ne sunacaklardır. WPRBC, Komite'ye Yönergeler'e ilişkin Yıllık Rapor'a eklemek üzere NCP yıllık raporlarının bir analizini sunacaktır. NCP yıllık raporları, Koordinasyon, İlk Değerlendirme, İyi ofisler, Sonuç veya Takip'teki belirli durumları içermelidir. NCP'ler, belirli durumlardaki uygulama faaliyetleri hakkında raporlama yaparken, Prosedürler'in IC-6-7 paragrafında ve dava işleme prosedürlerinde belirtilen şeffaflık ve gizlilik hususlarına uyacaktır.

Sorumlu iş davranışını teşvik etmek için hükümet çabalarına destek

54. Karar, NCP'lerin, uygun olduğu durumlarda ve ilgili hükümet kurumlarıyla mutabakata varılarak, sorumlu iş davranışını teşvik eden hükümet politikalarının ve programlarının geliştirilmesi, yönetimi ve tutarlılığında sağlayabilecekleri desteği kabul eder. Özellikle, NCP'ler bu tür çabaların *Kılavuzlar* ve sorumlu iş davranışı için uluslararası bir standart olarak konumlarını sürdürmelerine ve OECD'nin diğer araçları ve rehberliğine katkıda bulunmalarına olanak tanır. *Kılavuzlar* OECD'nin gerekli özeni gösterme rehberliği gibi.

55. NCP'lerin, hükümetlerinin sorumlu iş davranışını teşvik etmek için politikaların geliştirilmesi, uygulanması ve tutarlılığının sağlanması çabalarını, bağlama bağlı olarak desteklemelerinin çeşitli yolları vardır. İlk olarak, NCP'ler, ticaret savunuculuğu, ekonomik diplomasi veya işletmelere yönelik diğer destek ve hizmetler gibi belirli bir kurumun politikaları ve programlarıyla ilgili olduğu NCP tarafından bilindiğinde, ifadelerini ve raporlarını ve diğer verileri, anketleri ve içgörülerini paylaşarak ilgili hükümet kurumlarını bilgilendirmeye teşvik edilir. İkinci olarak, Taraftarlar, NCP'lerini sorumlu iş davranışı ve/veya iş ve insan hakları konusunda ulusal eylem planları gibi politikaların veya programların geliştirilmesi ve uygulanmasına dahil etmeyi yararlı bulmuşlardır. Bu hüküm, gönüllülük esasını değiştirmez *Kılavuzlar* ve NCP tarafından sağlanan veya talep edilen her türlü destek, NCP'nin kapasite ve önceliklerini dikkate almalı ve Karar ve Prosedürlerde açıklanan sorumluluklarını yerine getirme kabiliyetini azaltmamalıdır.

II. Yatırım Komitesi, WPRBC ve Sekreteryaya Prosedürlerine İlişkin Açıklama

56. Konsey Kararına İlişkin Prosedürler, Komiteye ek rehberlik sağlar; WPRBC ve Sekreteryaya'nın sorumluluklarını yerine getirirken:

- Sorumluluklarını etkin ve zamanında yerine getirmek.
- NCP'lerden gelen yardım taleplerinin, açıklamalar, rehberlik ve yorumlama konusunda bilgi sağlanması da dahil olmak üzere değerlendirilmesi *Kılavuzlar* belirli durumlarda.
- Ulusal Sivil Toplum Örgütlerinin faaliyetleri hakkında görüş alışverişinde bulunulması.
- Uluslararası ortaklardan ve uzmanlardan danışmanlık alma imkânının sağlanması.

57. Bağlayıcı olmayan niteliği *Kılavuzlar* Komitenin yargısal veya yarı-yargısal bir organdır. NCP tarafından yapılan bulgular ve açıklamalar (bunun yorumlanması dışında) da olmamalıdır. *Kılavuzlar* Komiteye sevk edilerek sorgulanabilir. Komitenin bireysel işletmelerin davranışları hakkında sonuçlara varamayacağı hükmü Kararın kendisinde korunmuştur.

58. Sekreteryaya ve WPRBC, devam eden belirli durumlarda *Kılavuzlar* yorumlanması konusunda şüphe olması durumunda NCP'lerden gelen yardım taleplerini değerlendirecektir. Bu gibi durumlarda, NCP'ler öncelikle *Kılavuzlar* yorumlanmasıyla ilgili bilgi için Sekreteryaya ile iletişime geçmelidir. *Kılavuzlar* benzer şekilde

durumlarda. Bu tür bilgiler mevcut değilse veya NCP'ye yardımcı olmak için yeterli değilse veya Sekreterlik NCP'ye yardımcı olma konumunda değilse, NCP WPRBC'nin rehberliğini isteyebilir. Bu tür talepler gizli bir şekilde ve mevcut kaynaklara bağlı olarak hızlı bir şekilde ele alınacaktır. Rehberlik taleplerinin işlenmesini hızlandırmak için WPRBC, *geçici* toplantılar veya bu tür taleplere yanıt vermek için bir alt grup kurmak. Bu durumda, WPRBC alt grup tarafından izlenecek prosedürleri geliştirecektir. Sekreteryaya tarafından sağlanan bilgiler ve WPRBC'nin rehberliği gizli, vakaya özgü ve tavsiye niteliğindedir. Sekreteryaya, WPRBC'ye düzenli olarak rapor verecek ve WPRBC, bilgi ve rehberlik taleplerine yol açan konular ve sağlanan yanıtlar hakkında, gizliliğe gereken özen gösterilerek, Komiteye düzenli olarak rapor verecektir. WPRBC, rehberlik istenen bir sorunun, *Kılavuzlar*, Prosedürlerin II.2.c) Bölümü temelinde Komiteden bir açıklama talep etmesi için NCP'yi davet edecektir.

59. Yorumlamanın açıklanması *Kılavuzlar* Prosedürlerin II.2.c) Bölümü uyarınca, yorumlamanın sağlanması Komitenin temel sorumluluğu olmaya devam etmektedir. *Kılavuzlar* ülkeden ülkeye değişmeyecektir. Bir Taraf, bir danışma organı (BIAC veya TUAC) veya OECD Gözlemcisi tarafından bir açıklama talebi yapılabilir; buna bir NCP'nin doğru yorumlayıp yorumlamadığı da dahildir. *Kılavuzlar* veya kapalı belirli bir örnekte önceki bir Komite. Komitenin açıklaması, Sekreteryanın desteğiyle WPRBC tarafından Komite tarafından tanımlanacak prosedürlere uygun olarak hazırlanacak ve OECD'nin web sitesinde kamuoyuna açıklanacaktır. Yatırım Komitesi açıklamasını yayınlarken bireysel işletmelerin davranışları hakkında sonuçlara varmayacak ve NCP'lerin bir açıklama sonucunda belirli bir örneği yeniden açmaları beklenmemektedir.

60. NCP faaliyetlerini görüşürken Komite, NCP'nin etkili bir şekilde uygulanması da dahil olmak üzere, işleyişini iyileştirmek için gerekli olduğu takdirde önerilerde bulunabilir. *Kılavuzlar* ve bir NCP'nin işlevsiz hale geldiği herhangi bir durumu ele almak için. Özellikle, Komite, bir NCP'nin son iki yıllık raporlama döngüsüne ve WPRBC'nin bir önerisine dayanarak, bir NCP'nin uzun bir süredir ve meşru bir sebep olmaksızın Prosedürlerle tutarlı bir şekilde çalışmadığını belirleyebilir. Böyle bir bulgu, örneğin, NCP sorumluluklarının temel olarak yerine getirilmesi için gereken kaynakların tahsis edilmemesinde tekrarlanan başarısızlık, açıkça yetersiz kurumsal düzenlemeler, herhangi bir tanıtım faaliyetinin olmaması, belirli durumların ele alınmasında tekrarlanan ve önemli ölçüde yersiz gecikmeler veya raporlama eksikliğine dayanabilir. Komite daha sonra NCP'nin ülkesine önerilerde bulunabilir ve belirli bir zaman dilimi içinde uygulama hakkında rapor vermesini ve bu tür raporlamanın Komiteyi NCP'nin Prosedürlerle tutarlı bir şekilde çalıştığına ikna etmemesi durumunda daha fazla öneride bulunmasını isteyebilir. Komite, Sekreterya'dan, Tarafın önerilerin uygulanmasında yardımcı olmasını talep edebilir. İlgili NCP'ye sahip Taraf, sürece iyi niyetle katılmalı ve o ülke tarafından belirlenen istisnai durumlar haricinde konsensüse katılması beklenir.

61. Bir katılımcı ülke, bir danışma organı (BIAC veya TUAC) veya OECD Gözlemcisi tarafından, bir NCP'nin, Sözleşmenin uygulanmasında usule ilişkin sorumluluklarını yerine getirmediğine ilişkin doğrulanmış bir sunum. *Kılavuzlar* belirli durumlarda Komite tarafından da dikkate alınacaktır. Komitenin cevabı, Sekreteryanın desteğiyle WPRBC tarafından Komite tarafından tanımlanan prosedürlere uygun olarak hazırlanacaktır. Konsensüsle onaylanacaktır. NCP'si kanıtlanmış bir sunumun konusu olan Katılımcı, sürece iyi niyetle katılmalı ve o ülke tarafından belirlenen istisnai durumlar haricinde konsensüse katılması beklenir. Komite, söz konusu Katılımcıya kararından önce kanıtlanmış sunum hakkındaki görüşünü belirtme olanağı verecektir ve Komite, Katılımcıyı yanıtıtan itibaren on iki ay içinde herhangi bir önerinin uygulanması hakkında rapor vermeye davet edebilir.

62. Taraf Olmayanlarla, Sözleşme'nin kapsadığı konularda etkileşimde bulunmak için; *Kılavuzlar* Komite, ilgili olmayan Tarafları toplantılarına, Kurumsal Sorumluluk konulu yıllık Yuvarlak Masa toplantılarına ve sorumlu iş yürütme konusundaki belirli projelerle ilgili toplantılara davet edebilir.

63. Son olarak, Komite ve WPRBC, konuyu ele almak ve raporlamak üzere uzmanlardan yardım isteyebilir. daha geniş konular (örneğin, çocuk işçiliği veya insan hakları) veya bireysel konular veya prosedürlerin etkinliğini artırmak için. Bu amaçla Komite, OECD'nin şirket içi uzmanlığından, uluslararası örgütlerden, danışma organlarından (BIAC ve TUAC), OECD Watch'tan, hükümet dışı örgütlerden, akademisyenlerden ve diğerlerinden yardım isteyebilir. Bunun bireysel sorunları çözmek için bir panel haline gelmeyebileceği anlaşılmaktadır.

OECD Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İş Davranışı Rehberi

The *OECD Çokuluslu İşletmeler İçin Sorumlu İş Davranışı Rehberi* hükümetlerin çokuluslu işletmelere yönelik önerileridir. İşletmelerin ekonomik, çevresel ve sosyal ilerlemeye olumlu katkılarda bulunmalarını teşvik etmeyi ve bir işletmenin operasyonları, ürünleriyle ilişkilendirilebilecek Kılavuzlar kapsamındaki konulardaki olumsuz etkileri en aza indirmeyi amaçlarlar ve hizmetler. Kılavuzlar, insan hakları, işçi hakları, çevre, rüşvet, tüketici çıkarları, ifşa, bilim ve teknoloji, rekabet ve vergilendirme dahil olmak üzere tüm temel iş sorumluluğu alanlarını kapsar. Kılavuzların 2023 baskısı, iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik, teknoloji, iş bütünlüğü ve tedarik zinciri durum tespiti gibi temel alanlarda sorumlu iş davranışı için güncellenmiş öneriler ve Sorumlu İş Davranışı için Ulusal İrtibat Noktaları için güncellenmiş uygulama prosedürleri sağlar.

BASKI ISBN 978-92-64-60598-5
PDF ISBN'si 978-92-64-81363-2

9HSTCQE*gafjif+